

เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษา

■ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๖)

โรงเรียนบ้านห้วยบง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

โรงเรียนบ้านห้วยบง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศโรงเรียนบ้านห้วยบง

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง พุทธศักราช ๒๕๖๖
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

.....

ตามที่โรงเรียนบ้านห้วยบง ได้ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง พุทธศักราช ๒๕๖๖ โดยเริ่มใช้หลักสูตรดังกล่าวกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากปีการศึกษา ๒๕๖๕ โรงเรียนได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง จากจำนวนตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้งสิ้น ๒,๐๕๖ ตัวชี้วัด จำแนกเป็นตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑,๒๘๕ ตัวชี้วัดและตัวชี้วัดปลายทาง ๗๗๑ ตัวชี้วัด เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลของครูเกิดความยืดหยุ่นคล่องตัว และผู้เรียนได้เข้าถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาตนเองที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลง ของสังคมโลก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

ดังนั้น โรงเรียนบ้านห้วยบง ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง พุทธศักราช ๒๕๖๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๕) ให้สอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง และเกณฑ์การตัดสินผลการเรียน สอดคล้องกับหนังสือ สพฐ. ที่ ศธ ๐๔๑๐๔/ว๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงชื่อ

(นายวินิจ อ่อนตามผล)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลงชื่อ

(นายณพดล จันทร์เทพ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบง

คำนำ

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยยึดตามหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งมีรายละเอียดของหลักสูตร คือ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิทยุทัศน์ ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางโครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา การวัดและประเมินผลและอภิธานศัพท์ หลักสูตรสถานศึกษานี้มีรายละเอียดและเนื้อหาสาระสำคัญเพียงพอที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดไว้

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทางที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษาจะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรสถานศึกษานี้มีรายละเอียดและเนื้อหาสาระสำคัญเพียงพอที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	๑
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๒
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ	๔
วิสัยทัศน์	๔
ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๔
เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๕
คุณภาพผู้เรียน	๖
โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง	๙
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง	๑๗
โครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา	๑๒๐
โครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๒๑
โครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติม	๑๒๑
คำอธิบายรายวิชา ระดับประถมศึกษา	๑๒๒
คำอธิบายรายวิชา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๑๓๖
คำอธิบายรายวิชา รายวิชาเพิ่มเติม	๑๔๘
โครงสร้างรายวิชา	๑๖๖
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๒๓๑
สื่อการเรียนการสอน	๒๓๘
อภิธานศัพท์	๒๔๑
ภาคผนวก	
- คำสั่งโรงเรียนบ้านห้วยบง ที่ ๒๙/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร	
หลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๖๖	

สมรรถนะผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพและเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสมการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเน้นการพัฒนาทักษะการคิดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอน ที่หลากหลาย เช่นการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Base Learning)

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบ ที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมด้วยการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ทักษะชีวิตด้วยการปฏิบัติจริงในศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม โรงเรียนได้จัดให้มีคอมพิวเตอร์เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและได้ฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์อย่างทั่วถึง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะ เป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ อารังไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

- ๑.๑ เป็นพลเมืองดีของชาติ
- ๑.๒ อารังไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย
- ๑.๓ ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักศาสนา
- ๑.๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต

ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้องประพฤติ ตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ตัวชี้วัด

- ๒.๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย วาจา ใจ
- ๒.๒ ประพฤติตรงตามเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกายวาจา ใจ

๓. มีวินัย

มีวินัย หมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวินัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด

- ๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็น องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัด

- ๔.๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
- ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่าง เหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๕. อยู่อย่างพอเพียง

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิต อย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

๕.๑ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำหน้าที่ การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มีมุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเพียรพยายาม ทุ่เมเทก้าลังกาย ก้าลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

ตัวชี้วัด

๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

๖.๒ ทำงานด้วย ความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. รักความเป็นไทย

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

๗.๑ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที

๗.๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๗.๓ อนุรักษ์ และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

๘. จิตสาธารณะ

มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนร่วม เข้าใจ เห็นในผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด

๘.๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

๘.๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

วิสัยทัศน์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศและสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ดังนี้

➤ **ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาดตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

➤ **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต** ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

➤ **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

➤ **ประวัติศาสตร์** เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

➤ **ภูมิศาสตร์** ลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิ

สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์
วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

- ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

- ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมืองการปกครอง สภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย
- ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาและปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจ ในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ได้เรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ได้เรียนรู้และพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ระดับประถมศึกษา

ปรับโครงสร้างบริหารจัดการเวลาเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖
● รายวิชาพื้นฐาน						
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ศิลปะ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
การงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาอังกฤษ	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๘๐	๘๐	๘๐
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐
● รายวิชาเพิ่มเติม						
คอมพิวเตอร์	-	-	-	๔๐	๔๐	๔๐
การป้องกันการทุจริต	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
กิจกรรมแนะแนว	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
กิจกรรมนักเรียน						
- กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
- ชุมนุม	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
กิจกรรมสาธารณประโยชน์	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมเวลาเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐	๑,๐๔๐

หมายเหตุ - สาระเทคโนโลยี ไปไว้ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์

- ภาษาอังกฤษ ป.๑-ป.๓ เป็น ๑๒๐ ชั่วโมง นำ ๘๐ ชั่วโมงเพิ่มในการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- จำนวนชั่วโมงที่จัดให้นักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.๑-ป.๓) เรียนทั้งปี เท่ากับ ๑,๐๐๐ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษา (ป.๔-ป.๖) เท่ากับ ๑,๐๔๐ ชั่วโมง แผนการเรียนรู้/จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษคือกลุ่มสาระการเรียนรู้ทักษะภาษาไทย คณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาการอ่านออก เขียนได้ ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ที่ดี มีประโยชน์ มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยจัดการเรียน

การสอนและวัดผลประเมินผลเป็นรายปี

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ นั้น จากการประเมินผลระดับโรงเรียน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมติร่วมกันให้จัดทำการสอนเสริม ประสพการณ์พิเศษเพื่อเพิ่มศักยภาพนักเรียน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ โดยไม่นำคะแนนและระดับ ผลการเรียนรู้ ในรายวิชาสอนเสริมไปคิดรวมและตัดสินการเลื่อนชั้นของนักเรียน ในโครงสร้างของหลักสูตรโรงเรียน พ.ศ. ๒๕๖๗ ในชั่วโมง “ สอนซ่อมเสริม ”

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม มีเวลาเรียนรวม ๘๘๐ ชั่วโมงต่อปี (๒๒ หน่วยกิต) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี และรายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นปีละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี รวมไม่น้อยกว่า ๑,๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ปรับโครงสร้างบริหารจัดการเวลาเรียน สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)					
	ระดับมัธยมศึกษา					
	ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
● รายวิชาพื้นฐาน						
ภาษาไทย	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	-
คณิตศาสตร์	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	-
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	-	-	-
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	-
ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๐	๘๐	๘๐	-	-	-
ศิลปะ	๘๐	๘๐	๘๐	-	-	-
การงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
ภาษาอังกฤษ	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	-
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๘๐	๘๘๐	๘๘๐	-	-	-
● รายวิชาเพิ่มเติม						
เพิ่มเติมคณิตศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
เพิ่มเติมวิทยาศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
วัฒนธรรมพื้นบ้าน	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
การป้องกันการทุจริต	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
คอมพิวเตอร์	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	-	-	-
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
กิจกรรมแนะแนว	๔๐	๔๐	๔๐	-	-	-
กิจกรรมนักเรียน						
- กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	๓๕	๓๕	๓๕	-	-	-
- ชุมนุม	๓๐	๓๐	๓๐	-	-	-
กิจกรรมสาธารณประโยชน์	๑๕	๑๕	๑๕	-	-	-
รวมเวลาเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	-
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	-	-	-

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ (ฉบับปรับปรุง)

รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
● รายวิชาพื้นฐาน		(๒๑)	(๘๔๐)
ท๑๑๑๐๑	ภาษาไทย ๑	๕	๒๐๐
ค๑๑๑๐๑	คณิตศาสตร์ ๑	๕	๒๐๐
ว๑๑๑๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๑	๓	๑๒๐
ส๑๑๑๐๑	สังคมศึกษา ๑	๑	๔๐
ส๑๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๑	๔๐
พ๑๑๑๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา ๑	๑	๔๐
ศ๑๑๑๐๑	ศิลปะ ๑	๑	๔๐
ง๑๑๑๐๑	การงานอาชีพ ๑	๑	๔๐
อ๑๑๑๐๑	ภาษาอังกฤษ ๑	๓	๑๒๐
● รายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม		(๑)	(๔๐)
ส๑๑๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๑	๑	๔๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(๓)	(๑๒๐)
● กิจกรรม “สอนซ่อมเสริม”			
๑. กิจกรรมแนะแนว ๑		๑	๔๐
๒. ลูกเสือ-ยุวกาชาด ๑		๑	๔๐
๓. ชุมนุมคอมพิวเตอร์		๓/๔	๓๐
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		๑/๔	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		๒๕	๑,๐๐๐

หมายเหตุ

- กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพิ่มสาระเทคโนโลยี ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
- กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ป. ๑-๓ ปรับลดเวลาเรียน จาก ๒๐๐ ชั่วโมง/ปี คงเหลือ ๑๒๐ ชั่วโมง/ปี แล้วนำเอา ๘๐ ชั่วโมงเพิ่มในการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
● รายวิชาพื้นฐาน		(๒๑)	(๘๔๐)
ท๑๒๑๐๑	ภาษาไทย ๒	๕	๒๐๐
ค๑๒๑๐๑	คณิตศาสตร์ ๒	๕	๒๐๐
ว๑๒๑๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๒	๓	๑๒๐
ส๑๒๑๐๑	สังคมศึกษา ๒	๑	๔๐
ส๑๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๒	๑	๔๐
พ๑๒๑๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา ๒	๑	๔๐
ศ๑๒๑๐๑	ศิลปะ ๒	๑	๔๐
ง๑๒๑๐๑	การงานอาชีพ ๒	๑	๔๐
อ๑๒๑๐๑	ภาษาอังกฤษ ๒	๓	๑๒๐
● รายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม		(๑)	(๔๐)
ส๑๒๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๒	๑	๔๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(๓)	(๑๒๐)
● กิจกรรม “สอนซ่อมเสริม”			
๑. กิจกรรมแนะแนว ๒		๑	๔๐
๒. ลูกเสือ-ยุวกาชาด ๒		๑	๔๐
๓. ชุมนุมคอมพิวเตอร์		๓/๔	๓๐
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		๑/๔	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		๒๕	๑,๐๐๐

หมายเหตุ

- กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพิ่มสาระเทคโนโลยี ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
- กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ป. ๑-๓ ปรับลดเวลาเรียน จาก ๒๐๐ ชั่วโมง/ปี คงเหลือ ๑๒๐ ชั่วโมง/ปี แล้วนำเอา ๘๐ ชั่วโมงเพิ่มในการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง)

รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
● รายวิชาพื้นฐาน		(๒๑)	(๘๔๐)
ท๑๓๑๐๑	ภาษาไทย ๓	๕	๒๐๐
ค๑๓๑๐๑	คณิตศาสตร์ ๓	๕	๒๐๐
ว๑๓๑๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๓	๓	๑๒๐
ส๑๓๑๐๑	สังคมศึกษา ๓	๑	๔๐
ส๑๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๑	๔๐
พ๑๓๑๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา ๓	๑	๔๐
ศ๑๓๑๐๑	ศิลปะ ๓	๑	๔๐
ง๑๓๑๐๑	การงานอาชีพ ๓	๑	๔๐
อ๑๓๑๐๑	ภาษาอังกฤษ ๓	๓	๑๒๐
● รายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม		(๑)	(๔๐)
ส๑๓๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๓	๑	๔๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(๓)	(๑๒๐)
● กิจกรรม “สอนซ่อมเสริม”			
๑. กิจกรรมแนะแนว ๓		๑	๔๐
๒. ลูกเสือ-ยุวกาชาด ๓		๑	๔๐
๓. ชุมนุมคอมพิวเตอร์		๓/๔	๓๐
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		๑/๔	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		๒๕	๑,๐๐๐

หมายเหตุ

- กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพิ่มสาระเทคโนโลยี ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
- กลุ่มสาระภาษาอังกฤษ ระดับชั้น ป. ๑-๓ ปรับลดเวลาเรียน จาก ๒๐๐ ชั่วโมง/ปี คงเหลือ ๑๒๐ ชั่วโมง/ปี แล้วนำเอา ๘๐ ชั่วโมงเพิ่มในการบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ (ฉบับปรับปรุง)

รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
● รายวิชาพื้นฐาน		(๒๑)	(๘๔๐)
ท๑๔๑๐๑	ภาษาไทย ๔	๔	๑๖๐
ค๑๔๑๐๑	คณิตศาสตร์ ๔	๔	๑๖๐
ว๑๔๑๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๔	๓	๑๒๐
ส๑๔๑๐๑	สังคมศึกษา ๔	๒	๘๐
ส๑๔๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๔	๑	๔๐
พ๑๔๑๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา ๔	๒	๘๐
ศ๑๔๑๐๑	ศิลปะ ๔	๒	๘๐
ง๑๔๑๐๑	การงานอาชีพ ๔	๑	๔๐
อ๑๔๑๐๑	ภาษาอังกฤษ ๔	๒	๘๐
● รายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม		(๒)	(๘๐)
ว๑๔๒๐๑	คอมพิวเตอร์ ๑	๑	๔๐
ส๑๔๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๔	๑	๔๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(๓)	(๑๒๐)
● กิจกรรม “สอนซ่อมเสริม”			
๑. กิจกรรมแนะแนว ๔		๑	๔๐
๒. ลูกเสือ-ยุวกาชาด ๔		๑	๔๐
๓. ชุมนุมภาษาจีน		๓/๔	๓๐
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		๑/๔	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		๒๖	๑,๐๔๐

หมายเหตุ

- กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพิ่มสาระเทคโนโลยี ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ (ฉบับปรับปรุง)

รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
● รายวิชาพื้นฐาน		(๒๑)	(๘๔๐)
ท๑๕๑๐๑	ภาษาไทย ๕	๔	๑๖๐
ค๑๕๑๐๑	คณิตศาสตร์ ๕	๔	๑๖๐
ว๑๕๑๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๕	๓	๑๒๐
ส๑๕๑๐๑	สังคมศึกษา ๕	๒	๘๐
ส๑๕๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๑	๔๐
พ๑๕๑๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา ๕	๒	๘๐
ศ๑๕๑๐๑	ศิลปะ ๕	๒	๘๐
ง๑๕๑๐๑	การงานอาชีพ ๕	๑	๔๐
อ๑๕๑๐๑	ภาษาอังกฤษ ๕	๒	๘๐
● รายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม		(๒)	(๘๐)
ว๑๔๒๐๑	คอมพิวเตอร์ ๒	๑	๔๐
ส๑๕๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๕	๑	๔๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(๓)	(๑๒๐)
● กิจกรรม “สอนซ่อมเสริม”			
๑. กิจกรรมแนะแนว ๕		๑	๔๐
๒. ลูกเสือ-ยุวกาชาด ๕		๑	๔๐
๓. ชุมนุมสัปดาห์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน		๓/๔	๓๐
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์		๑/๔	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		๒๖	๑,๐๔๐

หมายเหตุ

- กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพิ่มสาระเทคโนโลยี ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ฉบับปรับปรุง)

รายวิชา/กิจกรรม		เวลาเรียน (ชั่วโมง/สัปดาห์)	เวลาเรียน (ชั่วโมง/ปี)
● รายวิชาพื้นฐาน		(๒๑)	(๘๔๐)
ท๑๖๑๐๑	ภาษาไทย ๖	๔	๑๖๐
ค๑๖๑๐๑	คณิตศาสตร์ ๖	๔	๑๖๐
ว๑๖๑๐๑	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๖	๓	๑๒๐
ส๑๖๑๐๑	สังคมศึกษา ๖	๒	๘๐
ส๑๖๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๖	๑	๔๐
พ๑๖๑๐๑	สุขศึกษาและพลศึกษา ๖	๒	๘๐
ศ๑๖๑๐๑	ศิลปะ ๖	๒	๘๐
ง๑๖๑๐๑	การงานอาชีพ ๖	๑	๔๐
อ๑๖๑๐๑	ภาษาอังกฤษ ๖	๒	๘๐
● รายวิชาเพิ่มเติม / กิจกรรมเพิ่มเติม		(๒)	(๘๐)
ว๑๖๒๐๑	คอมพิวเตอร์ ๓	๑	๔๐
ส๑๖๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๖	๑	๔๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		(๓)	(๑๒๐)
● กิจกรรม “สอนซ่อมเสริม”			
๑. กิจกรรมแนะแนว ๖		๑	๔๐
๒. ลูกเสือ-ยุวกาชาด ๖		๑	๔๐
๓. ชุมนุมแะโรบิค		๓/๔	๓๐
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		๑/๔	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น		๒๖	๑,๐๔๐

หมายเหตุ

- กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพิ่มสาระเทคโนโลยี ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ (ฉบับปรับปรุง)

ภาคเรียนที่ ๑	เวลา (สัปดาห์)	เวลา (ปี)		ภาคเรียนที่ ๒	เวลา (สัปดาห์)	เวลา (ปี)
รายวิชา/กิจกรรม	(หน่วยกิต) ชั่วโมง	(หน่วยกิต) ชั่วโมง		รายวิชา/กิจกรรม	(หน่วยกิต) ชั่วโมง	(หน่วยกิต) ชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน	๑๑ (๒๒)	๑๑ (๔๔๐)		รายวิชาพื้นฐาน	๑๑ (๒๒)	๑๑ (๔๔๐)
ท๒๑๑๐๑ ภาษาไทย ๑	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ท๒๑๑๐๒ ภาษาไทย ๒	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ค๒๑๑๐๑ คณิตศาสตร์ ๑	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ค๒๑๑๐๒ คณิตศาสตร์ ๒	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ว๒๑๑๐๑ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ๑	๒.๐ (๔)	๒.๐ (๘๐)		ว๒๑๑๐๒ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ๒	๒.๐ (๔)	๒.๐ (๘๐)
ส๒๑๑๐๑ สังคมศึกษา ๑	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ส๒๑๑๐๒ สังคมศึกษา ๒	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ส๒๑๑๐๓ ประวัติศาสตร์ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๑๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
พ๒๑๑๐๑ สุขศึกษาและ พลศึกษา ๑	๑.๐ (๒)	๑.๐ (๔๐)		พ๒๑๑๐๒ สุขศึกษาและ พลศึกษา ๒	๑.๐ (๒)	๑.๐ (๔๐)
ศ๒๑๑๐๑ ทักษะศิลป์ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ศ๒๑๑๐๒ ทักษะศิลป์ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ศ๒๑๑๐๓ ดนตรี-นาฏศิลป์ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ศ๒๑๑๐๔ ดนตรี-นาฏศิลป์ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ง๒๑๑๐๑ การงานอาชีพ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ง๒๑๑๐๒ การงานอาชีพ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
อ๒๑๑๐๑ ภาษาอังกฤษ ๑	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		อ๒๑๑๐๒ ภาษาอังกฤษ ๒	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
รายวิชาเพิ่มเติม	๒.๕ (๕)	๒.๕ (๑๐๐)		รายวิชาเพิ่มเติม	๒.๕ (๕)	๒.๕ (๑๐๐)
ค๒๑๒๐๑ เพิ่มเติม คณิตศาสตร์ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ค๒๑๒๐๒ เพิ่มเติม คณิตศาสตร์ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ว๒๑๒๐๑ ของเล่นเชิง วิทยาศาสตร์ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ว๒๑๒๐๒ ของเล่นเชิง วิทยาศาสตร์ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ส๒๑๒๐๑ วัฒนธรรม พื้นบ้าน ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๑๒๐๒ วัฒนธรรม พื้นบ้าน ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ส๒๑๒๐๓ การป้องกันฯ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๑๒๐๔ การป้องกันฯ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ว๒๑๒๐๓ SketchUp ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ว๒๑๒๐๔ SketchUp ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓	๖๐		กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓	๖๐
๑. กิจกรรมแนะแนว ๑	๑	๒๐		๑. กิจกรรมแนะแนว ๒	๑	๒๐
๒. ลูกเสือ /เนตรนารี ๑	๓/๔	๑๕		๒. ลูกเสือ /เนตรนารี ๒	๑	๒๐
๓. ชุมนุม	๓/๔	๑๕		๓. ชุมนุม	๓/๔	๑๕
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	๑/๔	๑๐		๔. กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	๑/๔	๕
รวมเวลาทั้งสิ้น	๓๐	๖๐๐		รวมเวลาทั้งสิ้น	๓๐	๖๐๐

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ฉบับปรับปรุง)

ภาคเรียนที่ ๑	เวลา (สัปดาห์)	เวลา (ปี)		ภาคเรียนที่ ๒	เวลา (สัปดาห์)	เวลา (ปี)
รายวิชา/กิจกรรม	(หน่วยกิต) ชั่วโมง	(หน่วยกิต) ชั่วโมง		รายวิชา/กิจกรรม	(หน่วยกิต) ชั่วโมง	(หน่วยกิต) ชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน	๑๑ (๒๒)	๑๑ (๔๔๐)		รายวิชาพื้นฐาน	๑๑ (๒๒)	๑๑ (๔๔๐)
ท๒๒๑๐๑ ภาษาไทย ๓	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ท๒๒๑๐๒ ภาษาไทย ๔	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ค๒๒๑๐๑ คณิตศาสตร์ ๓	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ค๒๒๑๐๒ คณิตศาสตร์ ๔	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ว๒๒๑๐๑ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ๓	๒.๐ (๔)	๒.๐ (๘๐)		ว๒๒๑๐๒ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ๔	๒.๐ (๔)	๒.๐ (๘๐)
ส๒๒๑๐๑ สังคมศึกษา ๓	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ส๒๒๑๐๒ สังคมศึกษา ๔	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ส๒๒๑๐๓ ประวัติศาสตร์ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๒๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
พ๒๒๑๐๑ สุขศึกษาและ พลศึกษา ๓	๑.๐ (๒)	๑.๐ (๔๐)		พ๒๒๑๐๒ สุขศึกษาและ พลศึกษา ๔	๑.๐ (๒)	๑.๐ (๔๐)
ศ๒๒๑๐๑ ทักษะศิลป์ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ศ๒๒๑๐๒ ทักษะศิลป์ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ศ๒๒๑๐๓ ดนตรี-นาฏศิลป์ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ศ๒๒๑๐๔ ดนตรี-นาฏศิลป์ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ง๒๒๑๐๑ การงานอาชีพ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ง๒๒๑๐๒ การงานอาชีพ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
อ๒๒๑๐๑ ภาษาอังกฤษ ๓	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		อ๒๒๑๐๒ ภาษาอังกฤษ ๔	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
รายวิชาเพิ่มเติม	๒.๕ (๕)	๒.๕ (๑๐๐)		รายวิชาเพิ่มเติม	๒.๕ (๕)	๒.๕ (๑๐๐)
ค๒๒๒๐๑ เพิ่มเติม คณิตศาสตร์ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ค๒๒๒๐๒ เพิ่มเติม คณิตศาสตร์ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ว๒๒๒๐๑ โครงการ วิทยาศาสตร์ ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ว๒๒๒๐๒ โครงการ วิทยาศาสตร์ ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ส๒๒๒๐๑ วัฒนธรรม พื้นบ้าน ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๒๒๐๒ วัฒนธรรม พื้นบ้าน ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ส๒๒๒๐๓ การป้องกันฯ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๒๒๐๔ การป้องกันฯ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ว๒๒๒๐๓ Adobe Photoshop	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ว๒๒๒๐๔ WonderShare Filmora	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓	๖๐		กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓	๖๐
๑. กิจกรรมแนะแนว	๑	๒๐		๑. กิจกรรมแนะแนว	๑	๒๐
๒. ลูกเสือ /เนตรนารี	๓/๔	๑๕		๒. ลูกเสือ /เนตรนารี	๑	๒๐
๓. ชุมนุม	๓/๔	๑๕		๓. ชุมนุม	๓/๔	๑๕
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	๑/๔	๑๐		๔. กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	๑/๔	๕
รวมเวลาทั้งสิ้น	๓๐	๖๐๐		รวมเวลาทั้งสิ้น	๓๐	๖๐๐

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ฉบับปรับปรุง)

ภาคเรียนที่ ๑	เวลา (สัปดาห์)	เวลา (ปี)		ภาคเรียนที่ ๒	เวลา (สัปดาห์)	เวลา (ปี)
รายวิชา/กิจกรรม	(หน่วยกิต) ชั่วโมง	(หน่วยกิต) ชั่วโมง		รายวิชา/กิจกรรม	(หน่วยกิต) ชั่วโมง	(หน่วยกิต) ชั่วโมง
รายวิชาพื้นฐาน	๑๑ (๒๒)	๑๑ (๔๔๐)		รายวิชาพื้นฐาน	๑๑ (๒๒)	๑๑ (๔๔๐)
ท๒๓๑๐๑ ภาษาไทย ๕	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ท๒๓๑๐๒ ภาษาไทย ๖	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ค๒๓๑๐๑ คณิตศาสตร์ ๕	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ค๒๓๑๐๒ คณิตศาสตร์ ๖	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ว๒๓๑๐๑ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ๕	๒.๐ (๔)	๒.๐ (๘๐)		ว๒๓๑๐๒ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ๖	๒.๐ (๔)	๒.๐ (๘๐)
ส๒๓๑๐๑ สังคมศึกษา ๕	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		ส๒๓๑๐๒ สังคมศึกษา ๖	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
ส๒๓๑๐๓ ประวัติศาสตร์ ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๓๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
พ๒๓๑๐๑ สุขศึกษาและ พลศึกษา ๕	๑.๐ (๒)	๑.๐ (๔๐)		พ๒๓๑๐๒ สุขศึกษาและ พลศึกษา ๖	๑.๐ (๒)	๑.๐ (๔๐)
ศ๒๓๑๐๑ ทักษะศิลป์ ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ศ๒๓๑๐๒ ทักษะศิลป์ ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ศ๒๓๑๐๓ ดนตรี-นาฏศิลป์ ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ศ๒๓๑๐๔ ดนตรี-นาฏศิลป์ ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ง๒๓๑๐๑ การงานอาชีพ ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ง๒๓๑๐๒ การงานอาชีพ ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
อ๒๓๑๐๑ ภาษาอังกฤษ ๕	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)		อ๒๓๑๐๒ ภาษาอังกฤษ ๖	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖๐)
รายวิชาเพิ่มเติม	๒.๕ (๕)	๒.๕ (๑๐๐)		รายวิชาเพิ่มเติม	๒.๕ (๕)	๒.๕ (๑๐๐)
ค๒๓๒๐๑ เพิ่มเติม คณิตศาสตร์ ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ค๒๓๒๐๒ เพิ่มเติม คณิตศาสตร์ ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ว๒๓๒๐๑ โครงการวิทย์ฯ ๓	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ว๒๓๒๐๒ โครงการวิทย์ฯ ๔	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ส๒๓๒๐๑ วัฒนธรรม พื้นบ้าน ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๓๒๐๒ วัฒนธรรม พื้นบ้าน ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ส๒๓๒๐๓ การป้องกันฯ ๕	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ส๒๓๒๐๔ การป้องกันฯ ๖	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
ว๒๓๒๐๓ Adobe Illustrator ๑	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)		ว๒๓๒๐๔ Adobe Illustrator ๒	๐.๕ (๑)	๐.๕ (๒๐)
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓	๖๐		กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๓	๖๐
๑. กิจกรรมแนะแนว	๑	๒๐		๑. กิจกรรมแนะแนว	๑	๒๐
๒. ลูกเสือ /เนตรนารี	๓/๔	๑๕		๒. ลูกเสือ /เนตรนารี	๑	๒๐
๓.ชุมนุมวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑	๓/๔	๑๕		๓.ชุมนุมวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๒	๓/๔	๑๕
๔. กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	๑/๔	๑๐		๔. กิจกรรมเพื่อสังคมฯ	๑/๔	๕
รวมเวลาทั้งสิ้น	๓๐	๖๐๐		รวมเวลาทั้งสิ้น	๓๐	๖๐๐

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

มี ๕ สาระ ๑๑ มาตรฐาน ๔๑๘ ตัวชี้วัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

มี ๓๑ ตัวชี้วัด ๒๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๙ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑

รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ป.๑/๑ บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดา ที่ตนนับถือโดยสังเขป	ส ๑.๑ ป.๑/๓ บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
	ส ๑.๑ ป.๑/๒ ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๑/๔ เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ ที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	

มาตรฐาน ส ๑.๒

เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ป.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๑.๒ ป.๑/๓ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง
	ส ๑.๒ ป.๑/๒ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็น ศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑

เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒

เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ป.๑/๑ บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	ส ๒.๒ ป.๑/๓ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียน ตามกระบวนการประชาธิปไตย
	ส ๒.๑ ป.๑/๒ ยกตัวอย่างความสามารถและความดีของตนเอง ผู้อื่นและบอกผลจากการกระทำนั้น	
	ส ๒.๒ ป.๑/๑ บอกโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	
	ส ๒.๒ ป.๑/๒ ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑

เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒

เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๓.๑ ป.๑/๑ ระบุสินค้า และบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	ส ๓.๑ ป.๑/๒ ยกตัวอย่าง การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม
	ส ๓.๒ ป.๑/๑ อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต	
		ส ๓.๑ ป.๑/๓ ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑

เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒

เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๔.๑ ป.๑/๑ บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลา ตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	ส ๔.๒ ป.๑/๒ บอกเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในอดีต ที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน
	ส ๔.๑ ป.๑/๒ เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	ส ๔.๑ ป.๑/๓ บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	
	ส ๔.๒ ป.๑/๑ บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๔.๓ ป.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	ส ๔.๓ ป.๑/๓ ระบุสิ่งที่ตนรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น
	ส ๔.๓ ป.๑/๒ บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรม ในชุมชน	

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตาม กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถี การดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๕.๑ ป.๑/๑ จำแนกสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้นเอง ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	ส ๕.๒ ป.๑/๑ บอกสิ่งแวดล้อม ที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อ ความเป็นอยู่ของมนุษย์
	ส ๕.๑ ป.๑/๒ ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศ ของสิ่งต่าง ๆ	
๘	ส ๕.๑ ป.๑/๔ สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน	ส ๕.๒ ป.๑/๓ มีส่วนร่วมในการดูแล สิ่งแวดล้อมที่บ้านและห้องเรียน
	ส ๕.๒ ป.๑/๒ สังเกตและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อการปฏิบัติ ตนอย่างเหมาะสม	

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

มี ๓๔ ตัวชี้วัด ๒๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๒ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ป.๒/๑ บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๑.๑ ป.๒/๔ บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
	ส ๑.๑ ป.๒/๒ สรุปพุทธประวัติ ตั้งแต่ประสูติ จนถึง การออกผนวช หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๒/๓ ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๒/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๒/๗ บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญ ของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น ๆ	ส ๑.๑ ป.๒/๕ ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียนตามหลักศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ป.๒/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนา ที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	ส ๑.๒ ป.๒/๒ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ป.๒/๒ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	ส ๒.๑ ป.๒/๑ ปฏิบัติตน ตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน
	ส ๒.๑ ป.๒/๔ เคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	
	ส ๒.๒ ป.๒/๑ อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิก ในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	
	ส ๒.๒ ป.๒/๒ ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจ ในโรงเรียน และชุมชน	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑

เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๓.๑ ป.๒/๒ บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเอง และครอบครัว	ส ๓.๑ ป.๒/๔ สรุปผลดีของ การใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม
	ส ๓.๑ ป.๒/๓ บันทึกรายรับ-รายจ่ายของตนเอง	

มาตรฐาน ส ๓.๑

เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒

เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๑ ป.๒/๑ ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	ส ๓.๒ ป.๒/๒ บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย
	ส ๓.๒ ป.๒/๑ อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑

เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๔.๑ ป.๒/๑ ใช้คำระบุเวลาที่แสดง เหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	ส ๔.๒ ป.๒/๒ อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน
	ส ๔.๑ ป.๒/๒ ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว หรือ ในชีวิตของตนเองโดยใช้ หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	
	ส ๔.๒ ป.๒/๑ สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงใน วิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจาก อดีตถึงปัจจุบัน	

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๔.๓ ป.๒/๑ ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อ ท้องถิ่น หรือประเทศชาติ	ส ๔.๓ ป.๒/๒ ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจ และควร อนุรักษ์ไว้

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้ แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๕.๑ ป.๒/๒ ระบุตำแหน่งและลักษณะทาง กายภาพ ของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนผัง แผนที่ รูปถ่าย และลูกโลก	ส ๕.๑ ป.๒/๑ ระบุสิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างบ้าน กับโรงเรียน

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้ แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการ ดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๕.๑ ป.๒/๓ สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์	ส ๕.๒ ป.๒/๓ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๐	ส ๕.๒ ป.๒/๑ อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	ส ๕.๒ ป.๒/๔ มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
	ส ๕.๒ ป.๒/๒ จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้ว ไม่หมดไป ที่ใช้แล้วหมดไป และสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้ อย่างคุ้มค่า	

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

มี ๓๙ ตัวชี้วัด ๓๐ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๙ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ป.๓/๑ อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย	ส ๑.๑ ป.๓/๕ แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย และปฏิบัติตาม หลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรม ของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด
	ส ๑.๑ ป.๓/๒ สรุปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียร จนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๓/๓ ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและ ข้อคิดจากประวัติสาวก ขาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๓/๔ บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ป.๓/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็น พื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๑ ป.๓/๗ บอกชื่อ ความสำคัญ และปฏิบัติตนได้ อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคล ของศาสนาอื่นๆ	ส ๑.๒ ป.๓/๒ เห็นคุณค่าและ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	ส ๑.๒ ป.๓/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อ สาวก ศาสนาสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ป.๓/๓ แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือ แสดงตนเป็น ศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และ
ดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคม
โลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ป.๓/๒ บอกพฤติกรรมกรดำเนินชีวิต ของตนเองและ ผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรม ที่หลากหลาย	ส ๒.๑ ป.๓/๑ สรุปประโยชน์และ ปฏิบัติตน ตามประเพณีและ วัฒนธรรมในครอบครัวและ ท้องถิ่น
	ส ๒.๑ ป.๓/๓ อธิบายความสำคัญของ วันหยุดราชการที่สำคัญ	
	ส ๒.๑ ป.๓/๔ ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่ เป็นประโยชน์ แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรง
รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๒.๒ ป.๓/๑ ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ของชุมชนในการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย	ส ๒.๒ ป.๓/๓ ยกตัวอย่าง การเปลี่ยนแปลงใน ชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชน ที่เป็นผลจาก การ ตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม
	ส ๒.๒ ป.๓/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างของ กระบวนการ การตัดสินใจในชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชน โดยวิธีการ ออกเสียง โดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการ
ของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และ
ความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๑ ป.๓/๑ จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการ ใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต	ส ๓.๑ ป.๓/๒ วิเคราะห์การใช้จ่าย ของตนเอง
	ส ๓.๑ ป.๓/๓ อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อ การผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	
	ส ๓.๒ ป.๓/๑ บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการ แก่ประชาชน	
	ส ๓.๒ ป.๓/๒ บอกความสำคัญของภาษีและ บทบาทของ ประชาชนในการเสียภาษี	
	ส ๓.๒ ป.๓/๓ อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและ สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๔.๑ ป.๓/๑ เทียบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ ในชีวิตประจำวัน	ส ๔.๒ ป.๓/๓ เปรียบเทียบ ความเหมือนและความต่าง ทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ
	ส ๔.๑ ป.๓/๒ แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและ ชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	
	ส ๔.๒ ป.๓/๑ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและ พัฒนาการของชุมชน	
	ส ๔.๒ ป.๓/๒ สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน	

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๔.๓ ป.๓/๑ ระบุนามและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขป ของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	ส ๔.๓ ป.๓/๓ เล่าวีรกรรมของ บรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้อง ประเทศชาติ
	ส ๔.๓ ป.๓/๒ อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ ของพระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๕.๑ ป.๓/๑ สํารวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและ ชุมชน โดยใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่าย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง	ส ๕.๑ ป.๓/๒ วาดแผนผัง เพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน
	ส ๕.๒ ป.๓/๑ เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของ ชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน	
	ส ๕.๒ ป.๓/๔ อธิบายความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท	
	ส ๕.๒ ป.๓/๕ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ ทางกายภาพกับการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๕.๒ ป.๓/๒ อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม และ ทรัพยากรธรรมชาติในการสนอง ความต้องการพื้นฐาน ของมนุษย์และการประกอบอาชีพ	ส ๕.๒ ป.๓/๖ มีส่วนร่วมในการ จัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
	ส ๕.๒ ป.๓/๓ อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์	

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

มี ๓๘ ตัวชี้วัด ๒๖ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๒ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ป.๔/๑ อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน	ส ๑.๑ ป.๔/๔ แสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
	ส ๑.๑ ป.๔/๒ สรุปพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานจนถึง ประกาศธรรม หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๔/๓ เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ป.๔/๕ ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต
	ส ๑.๑ ป.๔/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๔/๗ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์	
	ส ๑.๑ ป.๔/๘ อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป	

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ป.๔/๑ อภิปรายความสำคัญและมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาสถานสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๑.๒ ป.๔/๓ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง
	ส ๑.๒ ป.๔/๒ มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และ
 อารงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข
ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ป.๔/๑ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน	ส ๒.๑ ป.๔/๕ เสนอวิธีการ ที่จะอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข ในชีวิตประจำวัน
	ส ๒.๑ ป.๔/๒ ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดี	
	ส ๒.๑ ป.๔/๓ วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุก คนพึงได้รับ ตามกฎหมาย	
	ส ๒.๑ ป.๔/๔ อธิบายความแตกต่างทาง วัฒนธรรมของ กลุ่มคนในท้องถิ่น	

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และอารงรักษาไว้
 ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๒.๒ ป.๔/๒ อธิบายบทบาทหน้าที่ของ พลเมือง ในกระบวนการเลือกตั้ง	ส ๒.๒ ป.๔/๑ อธิบายอำนาจ อธิปไตยและ ความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย
		ส ๒.๒ ป.๔/๓ อธิบายความสำคัญของสถาบัน พระมหากษัตริย์ ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้
 ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการ
 ของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๑ ป.๔/๑ ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือก ซื้อสินค้า และบริการ	ส ๓.๑ ป.๔/๓ อธิบายหลักการของ เศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ ในชีวิตประจำวันของตนเอง
	๓.๑ ป.๔/๒ บอกสิทธิพื้นฐานและรักษา ผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และ
 ความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๓.๒ ป.๔/๒ อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	ส ๓.๒ ป.๔/๑ อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๔.๑ ป.๔/๑ นับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	ส ๔.๒ ป.๔/๑ อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์และ ยุคประวัติศาสตร์ โดยสังเขป
	ส ๔.๑ ป.๔/๒ อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป	
	ส ๔.๑ ป.๔/๓ แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมา ของท้องถิ่น	
	ส ๔.๒ ป.๔/๒ ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบ ในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย	

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและ สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๔.๒ ป.๔/๒ ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบ ในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	ส ๔.๓ ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
	๔.๓ ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย	
	ส ๔.๓ ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัย ที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์	

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๕.๑ ป.๔/๑ สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพ ในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	ส ๕.๒ ป.๔/๑ วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด
	ส ๕.๑ ป.๔/๒ ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญ ในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	
	ส ๕.๑ ป.๔/๓ อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อ แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๐	ส ๕.๒ ป.๔/๒ อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง	ส ๕.๒ ป.๔/๓ นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

มี ๓๖ ตัวชี้วัด ๒๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๔ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ป.๕/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย	ส ๑.๑ ป.๕/๕ แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
	ส ๑.๑ ป.๕/๒ สรุปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๕/๓ เห็นคุณค่า และประพฤติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๕/๔ อธิบายองค์ประกอบและความสำคัญของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ป.๕/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
		ส ๑.๑ ป.๕/๗ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ป.๕/๑ จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง	ส ๑.๒ ป.๕/๒ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม
	ส ๑.๒ ป.๕/๓ มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ป.๕/๒ เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเอง หรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก	ส ๒.๑ ป.๕/๑ ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี
๔	ส ๒.๑ ป.๕/๓ เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	ส ๒.๑ ป.๕/๔ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๒.๒ ป.๕/๑ อธิบายโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	ส ๒.๒ ป.๕/๑ อธิบายอำนาจ อธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย ส ๒.๒ ป.๕/๓ อธิบายความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
	ส ๒.๒ ป.๕/๒ ระบุบทบาท หน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	ส ๒.๒ ป.๕/๓ วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๓.๑ ป.๕/๑ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ป.๕/๒ ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน
	ส ๓.๑ ป.๕/๓ อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์	

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๓.๒ ป.๕/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร	ส ๓.๒ ป.๕/๒ จำแนกผลดีและผลเสียของการกู้ยืม

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๔.๑ ป.๕/๓ อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๕/๒ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล ส ๔.๑ ป.๕/๑ สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น โดยใช้หลักฐาน ที่หลากหลาย

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๔.๒ ป.๕/๑ อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน ที่มีต่อไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	ส ส ๔.๑ ป.๕/๒ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล ส ๔.๒ ป.๕/๒ อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป ส ๔.๓ ป.๕/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักร อยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป
	ส ๔.๓ ป.๕/๒ อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	
	ส ๔.๓ ป.๕/๓ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	
	ส ๔.๓ ป.๕/๔ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๐	ส ๕.๑ ป.๕/๑ สืบค้นและอธิบายข้อมูล ลักษณะทางกายภาพ ในภูมิภาคของตนด้วย แผนที่และรูปถ่าย	ส ๕.๒ ป.๕/๒ วิเคราะห์อิทธิพลของ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่ก่อให้เกิดวิถีการ ดำเนินชีวิต ในภูมิภาคของตน
	ส ๕.๑ ป.๕/๒ อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อ แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญ ในภูมิภาคของตน	
	ส ๕.๒ ป.๕/๑ วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐาน และการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาค ของตน	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการ
ดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๑	-	ส ๕.๒ ป.๕/๓ นำเสนอตัวอย่าง ที่สะท้อนให้เห็น ผลจากการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อม และเสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาคของตน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

มี รวม ๓๙ ตัวชี้วัด ๒๔ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๕ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ป.๖/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือความสำคัญของศาสนา ที่ตนนับถือ	ส ๑.๑ ป.๖/๕ ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติ ในการดำเนินชีวิต
	ส ๑.๑ ป.๖/๒ สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๖/๓ เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๖/๔ วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขา และหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ป.๖/๖ เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา และบริหารจิต เจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ป.๖/๗ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด
		ส ๑.๑ ป.๖/๘ อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ป.๖/๑ อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถาน และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม	ส ๑.๑ ป.๖/๙ อธิบายลักษณะสำคัญของศาสนา พิธี พิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธี
	ส ๑.๒ ป.๖/๒ มีมรรยาทของความเป็น	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	ศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	ส ๑.๒ ป.๖/๓ อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรม ในวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
	ส ๑.๒ ป.๖/๔ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็น ศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ป.๖/๒ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและดำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม	ส ๒.๑ ป.๖/๔ อธิบายคุณค่า ทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย
	ส ๒.๑ ป.๖/๓ แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมถูกกาลเทศะ	

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๒.๑ ป.๖/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	ส ๒.๒ ป.๖/๒ มีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ
	ส ๒.๑ ป.๖/๕ ติดตามข้อมูลข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูลข่าวสารในการเรียนรู้ ได้เหมาะสม	
	ส ๒.๒ ป.๖/๑ เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	
	ส ๒.๒ ป.๖/๓ อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์**มาตรฐาน ส ๓.๑**

เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๑ ป.๖/๑ อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	ส ๓.๑ ป.๖/๓ บอกวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
	ส ๓.๑ ป.๖/๒ อธิบายบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	

มาตรฐาน ส ๓.๒

เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๓.๒ ป.๖/๒ ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น	ส ๓.๒ ป.๖/๑ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์**มาตรฐาน ส ๔.๑**

เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒

เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๔.๑ ป.๖/๑ อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ	ส ๔.๑ ป.๖/๒ นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต
	ส ๔.๒ ป.๖/๒ บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน โดยสังเขป	ส ๔.๒ ป.๖/๑ อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

มาตรฐาน ส ๔.๑

เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๓

เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๔.๑ ป.๖/๑ อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ	ส ๔.๑ ป.๖/๒ นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญ ในอดีต
	ส ๔.๓ ป.๖/๓ ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่าง ๆ สมัยรัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ป.๖/๑ อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป
	ส ๔.๓ ป.๖/๔ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	ส ๔.๓ ป.๖/๒ อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มตัวชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๕.๑ ป.๖/๑ สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย ด้วยแผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม	ส ๕.๒ ป.๖/๑ วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย
	ส ๕.๑ ป.๖/๒ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทย เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๐	ส ๕.๒ ป.๖/๒ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจาก การเปลี่ยนแปลง	ส ๕.๒ ป.๖/๓ นำเสนอตัวอย่าง ที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม และเสนอแนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

มี ๔๕ ตัวชี้วัด ๒๗ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๘ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนา ที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย	ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว
	ส ๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	
	ส ๑.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ม.๑/๘ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
	ส ๑.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพฤติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือวิธีคิด แบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออกหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อ ศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
	ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผล ความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ	
	ส ๑.๑ ม.๑/๑๑ วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนา สถานของศาสนา ที่ตนนับถือ	ส ๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตน อย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ส ๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนาพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง
	ส ๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่าง ในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๒ ม.๑/๕ อธิบายประวัติ ความสำคัญ และปฏิบัติตน ในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ม.๑/๑ ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ ของบุคคล	ส ๒.๑ ม.๑/๓ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัย ในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ส ๒.๑ ม.๑/๔ แสดงออกถึง การเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
	ส ๒.๑ ม.๑/๒ ระบุความสามารถของตนเอง ในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๒.๒ ม.๑/๑ อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป	ส ๒.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง
	ส ๒.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอภิไธยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๑ ม.๑/๑ อธิบายความหมายและความสำคัญ ของเศรษฐศาสตร์	ส ๓.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรม การบริโภคของ คนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ
	ส ๓.๒ ม.๑/๓ ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ และอุปทาน	
๖	ส ๓.๒ ม.๑/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็น การพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมาหลักการ และความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อสังคมไทย

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	-	ส ๓.๒ ม.๑/๑ วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภท และธนาคารกลาง
๘	-	ส ๓.๒ ม.๑/๔ อภิปรายผลของ การมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการ ทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
	ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๒ ม.๑/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๐	ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการ ทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
	ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	ส ๔.๓ ม.๑/๑ อธิบายเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป
๑๑	ส ๔.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๓ นำวิธีการ ทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์
	ส ๔.๑ ม.๑/๒ เทียบศักราชตามระบบต่าง ๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๓ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย และสังคมไทยในปัจจุบัน	

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มตัวชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๒	ส ๕.๑ ม.๑/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม	ส ๕.๒ ม.๑/๒ วิเคราะห์ปัจจัย ทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคม ในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	ส ๕.๑ ม.๑/๒ อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก	
	ส ๕.๑ ม.๑/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	
	ส ๕.๒ ม.๑/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจภูมิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๓	ส ๕.๒ ม.๑/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากภูมิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	ส ๕.๒ ม.๑/๔ วิเคราะห์แนวทาง การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

มี ๔๕ ตัวชี้วัด ๓๐ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๕ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ม.๒/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	ส ๑.๑ ม.๒/๘ อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม ส ๑.๑ ม.๒/๑๑ วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสม ในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
	ส ๑.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	
	ส ๑.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ	
	ส ๑.๑ ม.๒/๔ อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชนและ การจัดระเบียบสังคม	
	ส ๑.๑ ม.๒/๕ วิเคราะห์พุทธประวัติ หรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๒/๖ วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๒/๗ อธิบายโครงสร้างและสาระโดยสังเขป ของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๒/๙ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิด แบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรมและวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๒/๑๐ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและ เจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนา ที่ตนนับถือ	

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ม.๒/๒ มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	ส ๑.๒ ม.๒/๑ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ส ๑.๒ ม.๒/๕ อธิบายความแตกต่างของศาสนา พิธี พิธีกรรม ตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน
	ส ๑.๒ ม.๒/๓ วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ม.๒/๔ อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวันสำคัญ ทางศาสนา และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส .๑ ม.๒/๒ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๒/๑ อธิบายและปฏิบัติตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับตนเองครอบครัว ชุมชน และประเทศ ส ๒.๑ ม.๒/๔ อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ส ๒.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง การปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน
	ส ๒.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	
	ส ๒.๒ ม.๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย	

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๓.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม	ส ๓.๑ ม.๒/๓ เสนอแนวทาง การพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	ส ๓.๑ ม.๒/๒ อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	
	ส ๓.๑ ม.๒/๔ อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเอง ในฐานะผู้บริโภค	
	ส ๓.๒ ม.๒/๑ อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ	

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๒ ม.๒/๒ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย	ส ๓.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินค้าปริมาณการผลิตและราคาสินค้า
	ส ๓.๒ ม.๒/๓ วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลก ที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	ส ส ๔.๑ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่น่าเชื่อถือ
	ส ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๒ ม.๒/๒ ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	

- มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	ส ส ๔.๑ ม.๒/๓ เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ
	ส ๔.๑ ม.๒/๒ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	
	ส ๔.๓ ม.๒/๓ ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	ส ๔.๓ ม.๒/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่าง ๆ
	ส ๔.๓ ม.๑/๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย และสังคมไทยในปัจจุบัน	ส ๔.๓ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มตัวชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๕.๑ ม.๒/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ส ๕.๒ ม.๒/๒ วิเคราะห์ปัจจัย ทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	ส ๕.๑ ม.๒/๒ อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์	
	ส ๕.๑ ม.๒/๓ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
	ส ๕.๒ ม.๒/๑ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๕.๒ ม.๒/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	ส ๕.๒ ม.๒/๔ วิเคราะห์แนวทาง การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

มี ๕๐ ตัวชี้วัด ๓๓ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑๗ ตัวชี้วัดปลายทาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑	ส ๑.๑ ม.๓/๑ อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก	ส ๑.๑ ม.๓/๓ อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน
	ส ๑.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์ อารยธรรม และความสงบสุขแก่โลก	
	ส ๑.๑ ม.๓/๔ วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ม.๓/๗ เห็นคุณค่า และวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานและการมีครอบครัว
	ส ๑.๑ ม.๓/๕ วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดกเรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	ส ๑.๑ ม.๓/๑๐ วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่น ๆ
	ส ๑.๑ ม.๓/๖ อธิบายสังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญ ในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	
	ส ๑.๑ ม.๓/๘ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	ส ๑.๑ ม.๓/๙ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๒	ส ๑.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวกและปฏิบัติตนต่อสาวกตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	ส ๑.๒ ม.๓/๓ ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี ส ๑.๒ ม.๓/๗ นำเสนอแนวทางในการดำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ
	ส ๑.๒ ม.๓/๒ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาตามที่กำหนด	
	ส ๑.๒ ม.๓/๔ ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ม.๓/๕ อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	
	ส ๑.๒ ม.๓/๖ แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชน ของศาสนาที่ตนนับถือ	

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๓	ส ๒.๑ ม.๓/๑ อธิบายความแตกต่างของการกระทำความผิดระหว่างคดีอาญา และคดีแพ่ง	ส ๒.๑ ม.๓/๕ เสนอแนวคิด ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก
	ส ๒.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น ตามหลักสิทธิมนุษยชน	
	ส ๒.๑ ม.๓/๓ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	
	ส ๒.๑ ม.๓/๔ วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง	

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๔	ส ๒.๒ ม.๓/๒ วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	ส ๒.๒ ม.๓/๑ อธิบายระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน
	ส ๒.๒ ม.๓/๓ วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ	ส ๒.๒ ม.๓/๔ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยและเสนอแนวทางแก้ไข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๕	ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	ส ๒.๒ ม.๓/๓ วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ
	ส ๓.๒ ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ	
	ส ๓.๒ ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด	
	ส ๓.๒ ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา	

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๖	ส ๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	ส ๓.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและ ความจำเป็น ของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๗	ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุ และวิธีการกีดกันทางการค้า ในการค้าระหว่างประเทศ	ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๘	ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการ ทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ส ๔.๒ ม.๓/๑ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป ส ๔.๒ ม.๓/๒ วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการจัดปัญหาความขัดแย้ง

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๙	ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการ ทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
	ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ
	ส ๔.๓ ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	
	ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย	

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มตัวชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ ของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๐	ส ๕.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ โดยเลือกใช้แผนที่ เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ส ๕.๒ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัย ทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคม ที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	ส ๕.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	
	ส ๕.๒ ม.๓/๑ สืบค้นและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดระหว่างทางและปลายทาง

กลุ่มที่	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
๑๑	ส ๕.๒ ม.๓/๓ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	ส ๕.๒ ม.๓/๔ วิเคราะห์แนวทาง การจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน
	ส ๕.๒ ม.๓/๕ ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศ ที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป	- พุทธประวัติ - ประสูติ - ตรัสรู้ - ปรีณิพพาน
	๒. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- สาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง - สามเณรบันฑิต - วัณณุปถชาดก - สุวัณณสามชาดก - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช - เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)
	๓. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระรัตนตรัย - ศรัทธา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - ทำความดี - เบญจธรรม - สังคหวัตถุ ๔ - กตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่ และครอบครัว - มงคล ๓๘ - ทำตัวดี - วาง่าย - รับผิดชอบต่อแม่ - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจัดการและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต - อตตานิ อตตโน นาโถ ตนแลเป็นที่พึ่งของตน - มาตา มิตตํ สเก ชเร มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๔. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ - ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ - เล่นและทำงานอย่างมีสติ - ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน
ป.๒	๑. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ	พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
	๒. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สรุปพุทธประวัติ - ประสูติ - เหตุการณ์หลังประสูติ - แรกนาขวัญ - การศึกษา - การอภิเษกสมรส - เทวทูต ๔ - การออกผนวช
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- สาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง - สามเณรราहुล - วรุณชาดก - วานรินทชาดก - สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ใ้เกื้อน) - สมเด็จพระญาณสังวร - สมเด็จพระสังฆราช (เจริญสุวฑฒโน)
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระรัตนตรัย - ศรัทธา - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - ทำความดี - เบญจธรรม - หิริ-โอตตปปะ - สังคหวัตถุ ๔ - ขรവാธรรม ๔ - กตัญญูกตเวทิต่อครู อาจารย์ และ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		โรงเรียน - มงคล ๓๘ - กตัญญู - สงเคราะห์ญาติพี่น้อง - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจัดการและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต - นิमितต์ สาธูปานํ กตญญู กตเวทิตาความกตัญญู กตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดี - พรหมาติ มาตาปิโตร มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร
	๕. ขึ้นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนา	- ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ ๔)
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธ-ศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	- การพัฒนาจิต - ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ - ฝึกสมาธิเบื้องต้น - ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ	- ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ - พระพุทธศาสนา - ศาสดา : พระพุทธเจ้า - คัมภีร์ : พระไตรปิฎก - ศาสนาอิสลาม - ศาสดา : มุฮัมมัด - คัมภีร์ : อัลกุรอาน - คริสต์ศาสนา - ศาสดา : พระเยซู - คัมภีร์ : ไบเบิล - ศาสนาฮินดู - ศาสดา : ไม่มีศาสดา

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- คัมภีร์ : พระเวท พราหมณะ อปนิษัต อาร์ณยกะ
ป.๓	๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย	- ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญ ใส่บาตร การแสดงความเคารพ การใช้ภาษา - พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยอันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาพวาด พระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรมไทย
	๒. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) - การบำเพ็ญเพียร - ผจญมาร - ตรัสรู้ - ปฐมเทศนา - ปรินิพพาน
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	- สาวก ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง - สามเณรสังกัจจายะ - อารามทูลุสชาดก - มหาวาณิชชาดก - สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) - สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	- ความสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น เป็นแหล่งอ้างอิง ของหลักธรรมคำสอน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักกรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักกรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	พระรัตนตรัย - ศรัทธา - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - ทำความดี - เบญจธรรม - สติ-สัมปชัญญะ - สังคหวัตถุ ๔ - ขมรวาสธรรม ๔ - อัตถะ ๓ (อิตตัตถะ, ปรัตถะ, อุภยัตถะ) - กตัญญูกตเวทิต่อชุมชน, สิ่งแวดล้อม - มงคล ๓๘ - รู้จักให้ - พุดไฟเราะ - อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต - ทพมานะ ปิโย โหติ ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก - โมกโข กลยาณียา สารุ เปล่งวาจาไพเราะให้สำเร็จประโยชน์
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ - รู้ประโยชน์ของการฝึกสติ - ฝึกสมาธิเบื้องต้นด้วยการนับลมหายใจ - ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอน อย่างมีสติ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตน ได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่นๆ	- ชื่อและความสำคัญของศาสนวัตถุ ศาสนสถานและ ศาสนบุคคล

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		ในพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม คริสต์ศาสนา ศาสนาฮินดู - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถานและศาสนบุคคลในศาสนาอื่น ๆ
ป.๔	๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน	- พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ - เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฝึกสมาธิ สวดมนต์ ศึกษาหลักธรรม - เป็นที่ประกอบศาสนพิธี (การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน การทำบุญ) - เป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม เช่น การจัดประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาชุมชน
	๒. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานถึงประกาศธรรม หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) - ตรัสรู้ - ประกาศธรรม ได้แก่ - โปรดชฎิล - โปรดพระเจ้าพิมพิสาร - พระอัครสาวก - แสดงโอวาทปาฏิโมกข์
	๓. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	- พระอัฐเวฬุภัสสะ - กุฏิทูลสาวก - มหาอุกกุสชาดก - สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก - สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๔. แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระรัตนตรัย - ศรัทธา - พระพุทธ - พุทธคุณ ๓ - พระธรรม - หลักกรรม - พระสงฆ์ - ไตรสิกขา - ศีล สมาธิ ปัญญา - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - ทุจจิต ๓ - ทำความดี - เบญจธรรม - สุจจิต ๓ - พรหมวิหาร ๔ - กตัญญูกตเวทีต่อประเทศชาติ - มงคล ๓๘ - เคารพ - ถ่อมคน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต - สุขา สงมสส สามคคี ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข - โลโกปตถมกิกา เมตตา - เมตตาธรรม คำจุนโลก
	๕. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	- ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียน และในชุมชน
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา - รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิ และปัญญา - รู้วิธีปฏิบัติของการบริหารจิตและเจริญ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		ปัญญา - ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ - ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์	- หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ - เบญจศีล – เบญจธรรม - ทุจจิต ๓ – สุจจิต ๓ - พรหมวิหาร ๔ - มงคล ๓๘ - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้มาก่อน - พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาธรรมค้ำจุนโลก ตัญญูกตเวทีต่อประเทศชาติ
	๘. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	- ประวัติศาสตร์ - พระพุทธเจ้า - มุฮัมมัด - พระเยซู
ป.๕	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย	-มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา - มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม - มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรม คำสั่งสอน ความเชื่อ และคุณธรรมต่าง ๆ - การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย - พัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาพนา ๔ (กาย ศีล จิต ปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจสี่

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- พัฒนาจิตใจ เช่น หลักโอวาท ๓ (ละความชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจัดการและเจริญปัญญา
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) - โปรดพระพุทธรูปดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) - พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาตัตถจริยา และพุทธัตถจริยา
	๓. เห็นคุณค่า และประพัตติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก/เรื่องเล่าและ ศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พระโศณโกฬวิริยะ - จูฬเสฏฐิชาดก - วิณณาโรชาดก - สมเด็จพระสังฆราช (สา) - อาจารย์เสถียร โพธิ์นันทะ
	๔. อธิบายองค์ประกอบ และความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	- องค์ประกอบของพระไตรปิฎก - พระสุตตันตปิฎก - พระวินัยปิฎก - พระอภิธรรมปิฎก - ความสำคัญของพระไตรปิฎก
	๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระรัตนตรัย - ศรัทธา ๔ - พระพุทธ - พุทธจริยา ๓ - พระธรรม - อริยสัจ ๔ - หลักกรรม - พระสงฆ์ - ไตรสิกขา - ศีล สมาธิ ปัญญา - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - อปายมุข ๔ - ทำความดี - เบญจธรรม - บุญกิริยาวัตถุ ๓ - อคติ ๔ - อิทธิบาท ๔

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- กตัญญูกตเวทิต่อพระพุทธานุภาพ - มงคล ๓๘ - ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน - การงานไม่อาภูล - อุดหนุน - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต - วิริเยน ทุกขมจเจติ คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร - ปัญญา โลกสมิ ปรชโชโต ปัญญา คือ แสงสว่างในโลก
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา - รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา - รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอน อย่างมีสติ - ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตา เห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบใจรับรู้ธรรมารมณ์ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม	- โอวาท ๓ (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๕)
ป.๖	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ	- พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทย และเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ	- สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) - ปลงอายุสังขาร - ปิณธุสสาวก

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	ตามที่กำหนด	- ปรีนิพพาน - การถวายพระเพลิง - แจกพระบรมสารีริกธาตุ - สังเวชนียสถาน ๔
	๓. เห็นคุณค่าและประพัตติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และ ศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พระราธะ - ทีฆติโกสลชาดก - สัพพทาฐิชาดก - พ่อขุนรามคำแหงมหาราช - สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส
	๔. วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระรัตนตรัย - ศรัทธา ๔ - พระพุทธ - พุทธกิจ ๕ - พระธรรม - อริยสัจ ๔ - หลักกรรม - พระสงฆ์ - ไตรสิกขา - ศีล สมาธิ ปัญญา - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - อบายมุข ๖ - อกุศลมูล ๓
		- ทำความดี - เบญจธรรม - กุศลมูล ๓ - พละ ๔ - คารวะ ๖ - กตัญญูกตเวทิต่อพระมหากษัตริย์ - มงคล ๓๘ - มีวินัย - การงานไม่มีโทษ - ไม่ประมาทในธรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต - สจฺเจน กิตฺติ ปปฺโปติ คนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ - ยถาวาที ตถาการี พุทเช่นไร ทำเช่นนั้น
	๕. ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	- ตัวอย่างการกระทำความดีของบุคคลในประเทศ
	๖. เห็นคุณค่าและสวามนต์แม่เมตตา และบริหารจัดการเจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	- สวามนต์ให้ไว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแม่เมตตา - รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา - รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ - ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึกเมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์
		ธรรมารมณ์ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด	- หลักธรรม : อริยสัจ ๔ หลักกรรม - โอวาท ๓ : เบญจศีล – เบญจธรรม - อบายมุข ๖ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓
ม.๑	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย	- การสังคายนา - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - ศาสนาประจำชาติ - สถาบันหลักของสังคมไทย - สภาพแวดล้อมที่กว้างขวาง และครอบคลุมสังคมไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- การพัฒนาตนและครอบครัว
	๓. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึง บำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับ ถือตามที่กำหนด	- สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ - ประสูติ - เทวทูต ๔ - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา
	๔. วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการ ดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/ เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พุทธสาวก พุทธสาวิกา - พระมหากัสสปะ - พระอุบาลี - อนาถปิณฑิกะ - นางวิสาขา - ชาดก - อัมพชาดก - ติตติรชาดก
	๕. อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญใน กรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไป พัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	- พระรัตนตรัย - พุทธคุณ ๙ - อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) - ชั้น ๕ - ชาติ ๔ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) - หลักกรรม - ความหมายและคุณค่า - อบายमुख ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) - สุข ๒ (กายิก, เจตสิก) - คิหิสุข - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) - ไตรสิกขา - กรรมฐาน ๒ - ปธาน ๔ - โกศล ๓ - มงคล ๓๘ - ไม่คบคนพาล - คบบัณฑิต - บูชาผู้ควรบูชา - พุทธศาสนสุภาษิต

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ยี่ เว เสวติ ตาทิโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น - อตตนา โจทยตตานัง จงเตือนตน ด้วยตน - นิสมม กรณิ เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี - ทุราวาสา ฆรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ดีนำทุกข์มาให้
	๖. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือ การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	- โยนิโสมนสิการ - วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม - วิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออก
	๗. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา - วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการ บริหารจิตและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้น อานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๘. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสีงแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	- หลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ ๕)
	๙. วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ	- ศาสนิกชนของศาสนาต่าง ๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอน ของศาสนาที่ตนนับถือ
	๑๐. ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	- การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ
	๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	- ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์
ม.๒	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	- การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธ - ศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธ- ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
	๓. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - รากฐานของวัฒนธรรม - เอกลักษณ์และ มรดกของชาติ
	๔. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธ -ศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับ การพัฒนาชุมชน และการจัดระเบียบสังคม	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม
	๕. วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ - การผจญมาร - การตรัสรู้ - การสั่งสอน
	๖. วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พระสารีบุตร - พระโมคคัลลานะ - นางขุชชุตตรา - พระเจ้าพิมพิสาร - มิตตวันทุกชาดก - ราโชวาทชาดก
	๗. อธิบายโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	- โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก
	๘. อธิบายธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม	- พระรัตนตรัย - ธรรมคุณ ๖ - อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) - ชั้น ๕ - อายตนะ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) - หลักกรรม - สมบัติ ๔ - วิบัติ ๔ - อกุศลกรรมบถ ๑๐ - อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ)

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- สุข ๒ (สามิส, นิรามิส) - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) - บุญพรมิตของ มัจฉิมาปฏิบัติ - ตรุณธรรม ๖ - กุลจิรัฏฐิติธรรม ๔ - กุศลกรรมบถ ๑๐ - สติปัฏฐาน ๔ - มงคล ๓๘ - ประพติธรรม - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการดื่มน้ำเมา - พุทธศาสนสุภาษิต - กมนุชา วตตตี โลโก สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม - กลยาณการี กลยาณิ ปาปการี จ ปาปํ ทำดีได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว - สุขุ ปุณฺณสฺส อจฺจโย การ สั่งสมบุญนำสุขมาให้ - ปุชโก ลภเต ปุชํ วนทโก ปฏิวนทนํ ผู้บูชาเขา ย่อมได้รับการบูชา ผู้ไหว้เขา ย่อมได้รับการไหว้ ตอบ
	๙. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้ และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์
	๑๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	- สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๑๑. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	- การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ ๘.)
ม.๓	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก	- การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้น ในปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรม และความสงบสุขแก่โลก	- ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่โลก
	๓. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ การพัฒนาอย่างยั่งยืน	- สัมมนาพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ที่สอดคล้องกับหลักธรรมในสาระการเรียนรู้ ข้อ ๖)
	๔. วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	- ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ เช่น - ปางมารวิชัย - ปางปฐมเทศนา - ปางลีลา - ปางประจำวันเกิด - สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ปฐมเทศนา - โอวาทปาฏิโมกข์
	๕. วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	- พระอัญญาโกณฑัญญะ - พระมหาปชาบดีเถรี - พระเขมาเถรี - พระเจ้าปเสนทิโกศล - นันทิวิสาขชาดก - สุวัณณหังสชาดก
	๖. อธิบายสังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- พระรัตนตรัย - สังฆคุณ ๙ - อริยสัจ ๔ - ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) - ชันธ ๕ - ไตรลักษณ์ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ)

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		-หลักกรรม -วิญญู ๓ -ปัญญาธรรม ๓ (ค้นหา มานะ ทิฏฐิ) - นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) - อตถะ ๓ - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) - มรรคมีองค์ ๘ - ปัญญา ๓ - สัมปยุตธรรม ๗ - บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ - อุบาสกธรรม ๗ - มงคล ๓๘ - มีศิลปวิทยา - พบสมณะ - พังธรรมตามกาล - สันทนาธรรมตามกาล พุทธศาสนสุภาษิต - อตตาทา หเว ชิตํ เสยโย ชนะตนนั้นแลดีกว่า - ธมมจารี สุขํ เสติ ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข - ปมาโท มจฺจุโน ปทํ ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย - สุสฺสุสํ ลภเต ปญญํ ผู้ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา - เรืองนํารู้จากพระไตรปิฎก : พุทธปณิธาน ๔ ในมหาปรินิพพานสูตร
	๗. เห็นคุณค่า และวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาดน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงาน และการมีครอบครัว	การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ ๖.)
	๘. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้ และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือ การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๙. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	- สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๑๐. วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่น ๆ	วิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่นๆ
	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก	- การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้น ในปัจจุบัน

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถาน - การพัฒนาทำความสะอาด - การบริจาค - การร่วมกิจกรรมทางศาสนา
	๒. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ขั้นตอนเตรียมการ - ขั้นตอนพิธีการ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	ประวัติดโดยสังเขปของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - วันมาฆบูชา - วันวิสาขบูชา - วันอาสาฬหบูชา - วันอัฐมีบูชา การบูชาพระรัตนตรัย
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ - การพนมมือ - การไหว้ - การกราบ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- การนั่ง - การยืน การเดิน
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	- การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรม ที่เกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา - ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย - การทำบุญตักบาตร
ป.๓	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	ฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ - การลุกขึ้นยืนรับ - การต้อนรับ - การรับ – ส่งสิ่งของแก่พระภิกษุ - มรรยาทในการสนทนา - การสำรวมกิริยามารยาท การแต่งกายที่เหมาะสมเมื่อ - อยู่ในวัดและพุทธสถาน - การดูแลรักษาศาสนวัตถุและศาสนสถาน
	๒. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	- การอาราธนาศีล - การสมาทานศีล - เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา การจัดโต๊ะหมู่บูชา
	๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	- ความเป็นมาของการแสดงตนเป็น พุทธมามกะ - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ขั้นตอนเตรียมการ - ขั้นตอนพิธีการ
ป.๔	๑. อภิปรายความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	- ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของศาสนสถาน - การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน - การบำรุงรักษาศาสนสถาน
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	- การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ - การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	- การอาราธนาศีล - การอาราธนาธรรม - การอาราธนาพระปริตร - ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		ธรรมสวณะ
ป.๕	๑. จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง	- การจัดพิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด มีประโยชน์ และถูกต้องตามหลักทางศาสนาที่ตนนับถือ
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	- การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา - พิธีถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน - ระเบียบพิธีในการทำบุญงานมงคล - ประโยชน์ของ การเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
	๓. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	- การกราบพระรัตนตรัย - การไหว้บิดา มารดา ครู/อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ - การกราบศพ
ป.๖	๑. อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆในศาสนสถาน และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม	- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	- การถวายของแก่พระภิกษุ - การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม - การปฏิบัติตนตามแนวทางของพุทธศาสนิกชน เพื่อประโยชน์ต่อศาสนา
	๓. อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	- ทบพวนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร - พิธีทอดผ้าป่า - พิธีทอดกฐิน - ระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล - การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวณะ - ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี/พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา
	๔. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ขั้นตอนเตรียมการ - ขั้นตอนพิธีการ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ม.๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	การบำเพ็ญประโยชน์ และ การบำรุงรักษาวัด
	๒. อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ	- วิถีชีวิตของพระภิกษุ - บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพาดิตนให้เป็นแบบอย่าง - การเข้าพบพระภิกษุ - การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพ พระรัตนตรัย การฟังเจริญ พระพุทธมนต์ การฟังสวด พระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา
	๓. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ
	๔. จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	- การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบ หมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ - การจุดธูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา - คำอาราธนาต่างๆ
	๕. อธิบายประวัติ ความสำคัญ และ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนา ที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	- ประวัติและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ - ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ
ม.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	การเป็นลูกที่ดี ตามหลักทศเปื้องหน้า ในทศ ๖
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	- การต้อนรับ (ปฏิสันถาร) - มรรยาทของผู้เป็นแขก - ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ - การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๓. วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธี และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	- การทำบุญตักบาตร - การถวายภัตตาหารสิ่งของที่ควรถวายและสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน - การถวายผ้าอาบน้ำฝน - การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน - การกรวดน้ำ - การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า
	๔. อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับ วันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตน ได้ถูกต้อง	- หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องใน วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา - วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ - ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ
	๕. อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธีพิธีกรรมตาม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน	ศาสนาพิธี/พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่น ๆ
ม.๓	๑. วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวก และปฏิบัติตนต่อสาวก ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	- หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติ ตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม - การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงาน ศาสนพิธีที่บ้าน การสนทนา การแต่งกาย มรรยาทการพูดกับพระภิกษุตามฐานะ
	๒. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคล ต่าง ๆ ตามหลักศาสนา ตามที่กำหนด	การเป็นศิษย์ที่ดี ตามหลักทิศเบื้องขวา ในทิศ ๖ ของพระพุทธศาสนา
	๓. ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี	การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน ๔ ในมหาปรินิพพานสูตร
	๔. ปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรมได้ถูกต้อง	- พิธีทำบุญ งานมงคล งานอวมงคล - การนิมนต์พระภิกษุ การเตรียมที่ตั้งพระพุทธรูปและเครื่องบูชา การวางด้ายสายสิญจน์ การปลาดอาสนะ การเตรียมเครื่องรับรอง การจุดธูปเทียน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ข้อปฏิบัติในวันเลี้ยงพระ การถวายข้าว พระพุทธรูป การถวายไทยธรรม การกรวดน้ำ
	๕. อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	- ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย - วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล) - วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ - หลักปฏิบัติตน : การฟังพระธรรมเทศนา การแต่งกายในการประกอบ ศาสนพิธีที่วัด การงดเว้นอบายมุข - การประพฤติปฏิบัติในวันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ
	๖. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ขึ้นเตรียมการ - ขึ้นพิธีการ
	๗. นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ	- การศึกษาเรียนรู้เรื่ององค์ประกอบของพระพุทธศาสนา นำไปปฏิบัติและเผยแพร่ตามโอกาส - การศึกษาการรวมตัวขององค์กรชาวพุทธ - การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัดและพุทธสถานให้เกิดประโยชน์

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและ ดำรง รักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	- การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เช่น - กตัญญูกตเวทีและเคารพรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครู - รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ การไหว้ผู้ใหญ่ - ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กติกา กฎระเบียบ ของครอบครัวและโรงเรียน - มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน - มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีระเบียบ วินัย มีน้ำใจ - ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
	๒. ยกตัวอย่างความสามารถและความดีของตนเอง ผู้อื่นและบอกผลจากการกระทำนั้น	- ลักษณะความสามารถและลักษณะ ความดีของตนเองและผู้อื่น เช่น - ความกตัญญูกตเวที - ความมีระเบียบวินัย - ความรับผิดชอบ - ความขยัน - การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเมตตากรุณา - ผลของการทำความดี เช่น - ภาคภูมิใจ - มีความสุข - ได้รับการชื่นชม ยกย่อง
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ และหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	- ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานศึกษา สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์ โบราณสถาน ฯลฯ
	๒. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	- มารยาทไทย เช่น การแสดงความเคารพ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การ พักหายใจ การรับประทานอาหาร
	๓. แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่ แตกต่างกันโดยปราศจากอคติ	- การยอมรับความแตกต่างของคนใน สังคม ในเรื่อง ความคิด ความเชื่อ ความสามารถและการปฏิบัติตนของ บุคคลอื่นที่ แตกต่างกัน เช่น - บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล - การปฏิบัติตนตามพิธีกรรมตาม ความ เชื่อของบุคคล - บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่าง กัน - ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูกรังเกียจ ผู้อื่น ในเรื่องของรูปร่างหน้าตา สีผิว สี ผิว ที่แตกต่างกัน
	๔. เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น	- สิทธิส่วนบุคคล เช่น - สิทธิแสดงความคิดเห็น - สิทธิเสรีภาพในร่างกาย - สิทธิในทรัพย์สิน
ป.๓	๑. สรุปประโยชน์และปฏิบัติตนตามประเพณี และวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น	- ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว เช่น การแสดงความเคารพและการเชื่อฟัง ผู้ใหญ่ การกระทำกิจกรรมร่วมกัน ใน ครอบครัว - ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมประเพณีทางศาสนา ประเพณี เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประโยชน์ของ การปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรม ในครอบครัวและท้องถิ่น
	๒. บอกพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของตนเอง และ ผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย	- พฤติกรรมของตนเองและเพื่อน ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การพักหายใจ การทำความสะอาด การปฏิบัติตาม ศาสนพิธี การรับประทานอาหาร การใช้ ภาษา (ภาษาถิ่นกับภาษาราชการ และ ภาษาอื่นๆ ฯลฯ) - สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ในปัจจุบันของนักเรียน และผู้อื่น แตกต่างกัน
	๓. อธิบายความสำคัญของวันหยุดราชการที่สำคัญ	วันหยุดราชการที่สำคัญ เช่น

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- วันหยุดเกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์ เช่น วันจักรีวันรัฐธรรมนูญ วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันสงกรานต์ วันพืชมงคล
	๔. ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	- บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน - ลักษณะผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น
ป.๔	๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน	- การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง - แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสาธารณสุข สมบัติ โบราณวัตถุและโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน
	๒. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	- การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตามหรือสมาชิก - การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการทำงานเป็นกลุ่ม
	๓. วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	- สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วม
	๔. อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น	- วัฒนธรรมในภาคต่างๆ ของไทยที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร
	๕. เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน	- ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน - แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๕	๑. ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี	- สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ - หน้าที่ของพลเมืองดี เช่น เคารพ เคารพ เคารพสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย - คุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบ เสียสละ
	๒. เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก	- เหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทย - แนวทางการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก - การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย
	๓. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	- วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย - คุณค่าของวัฒนธรรมกับการดำเนินชีวิต
	๔. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	- ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น - ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตน - การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน
ป.๖	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่น - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. - ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและอารักรักษาวัฒนธรรม อันดีงาม	- ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม - การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย - แนวทางการอารักรักษาวัฒนธรรมไทย
	๓. แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมถูกกาลเทศะ	- ความหมายและความสำคัญของมารยาทไทย - มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยา

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		อาการ การหักท่าย การสนทนา การใช้คำพูด
	๔. อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	- ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม - ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่างๆ ในสังคมไทย - แนวทางการรักษาวัฒนธรรม
	๕. ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม	- ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น วิद्यุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์จริง - ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ - หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสาร จากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน
ม.๑	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	- กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล - กฎหมายการคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ - ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล
	๒. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	- บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
	๓. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	- ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
	๔. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	- วิธีปฏิบัติตนในการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น - ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ม.๒	๑. อธิบายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว เช่น - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เช่น การหมั้น การสมรส การรับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม และมรดก - กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศ - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกรอก แบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - กฎหมายแรงงาน
	๒. เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	- สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย - แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตามเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
	๓. วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	- บทบาท ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมืองการปกครอง
	๔. อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	- ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
ม.๓	๑. อธิบายความแตกต่างของการกระทำผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง	- ลักษณะการกระทำผิดทางอาญาและโทษ - ลักษณะการกระทำผิดทางแพ่งและโทษ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ตัวอย่างการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ - ตัวอย่างการกระทำความผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด
	๒. มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน	- ความหมาย และความสำคัญของสิทธิมนุษยชน - การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยตามวาระและโอกาสที่เหมาะสม
	๓. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	- ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมสากล - การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม - การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม
	๔. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง	- ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ - สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ - แนวทางความร่วมมือในการลดความขัดแย้งและการสร้างความสมานฉันท์
	๕. เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก	- ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุข เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างมีขันติธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จักบริโภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิเสธ ข่าวและวัตถุต่างๆ ปรับปรุงตนเอง และสิ่งต่างๆให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและดำรง
รักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บอกโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	- โครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว - โครงสร้างของโรงเรียน ความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียน
	๒. ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน	- ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตามบทบาท สิทธิ หน้าที่ในครอบครัวและโรงเรียน - การใช้อำนาจในครอบครัวตามบทบาท สิทธิหน้าที่
	๓. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย	- กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว เช่น การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัว การรับฟังและแสดงความคิดเห็น - กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น เลือกหัวหน้าห้อง ประธานชุมนุม ประธานนักเรียน
ป.๒	๑. อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน	- ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกในครอบครัวกับชุมชน เช่น การช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชน
	๒. ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน	- ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียน และชุมชน เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ป.๓	๑. ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย	- บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน - การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการการตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง	- การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง
	๓. ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม	- การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		ชุมชน - การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง การเลือกคณะกรรมการห้องเรียน - การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน เช่น เลือกประธานนักเรียน เลือกคณะกรรมการนักเรียน - การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. อบจ.
ป.๔	๑. อธิบายอำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย	- อำนาจอธิปไตย - ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
	๒. อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง	- บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง
	๓. อธิบายความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย - ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย
ป.๕	๑. อธิบายโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	- โครงสร้างการปกครองในท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. เทศบาล และการปกครองพิเศษ เช่น พัทยา กทม. - อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒. ระบุบทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	- บทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น เช่นนายก อบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ผู้ว่าราชการ กทม.
	๓. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชน จะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบริการสาธารณประโยชน์ในชุมชน
ป.๖	๑. เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	- บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
	๒. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ	- กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ
	๓. อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	- การมีส่วนในการออกกฎหมาย ระเบียบกติกา การเลือกตั้ง

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำความผิด การเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ - ตรวจสอบคุณสมบัติ - การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย
ม.๑	๑. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันโดยสังเขป	- หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	- การแบ่งอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยทั้ง ๓ ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน
	๓. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	- การปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่
ม.๒	๑. อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย	กระบวนการในการตรากฎหมาย - ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย - ขั้นตอนการตรากฎหมาย - การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรากฎหมาย
	๒. วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน	- เหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงสำคัญของระบอบการปกครองของไทย - หลักการเลือกข้อมูล ข่าวสาร
ม.๓	๑. อธิบายระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน	- ระบอบการปกครอง แบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน เช่น การปกครองแบบเผด็จการ การปกครองแบบประชาธิปไตย - เกณฑ์การตัดสินใจ
	๒. วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	- ความแตกต่าง ความคล้ายคลึงของการปกครองของไทย กับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย
	๓. วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ	- บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ - อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน - ความจำเป็นในการมีรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย
	๔. วิเคราะห์ประเด็น ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย และเสนอแนวทางแก้ไข	- ประเด็น ปัญหาและผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย - แนวทางการแก้ไขปัญหา

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	- สินค้าและบริการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ ยาสีฟัน - สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้หรือการใช้ของแลกของ - สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ - ใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
	๒. ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม	- การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ - ประโยชน์ของการใช้เงินที่ไม่เกินตัว - ประโยชน์ของการออม - โทษของการใช้เงินเกินตัว - วางแผนการใช้จ่าย
	๓. ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	- ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร - ทรัพยากรส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ นักเรียน - สาธารณูปโภคต่าง ๆ - วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๒	๑. ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียน เช่น ดินสอและกระดาษที่ผลิตจากไม้ รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต - ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคา คุณค่าและประโยชน์ของสินค้าและบริการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม
	๒. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	- การประกอบอาชีพของครอบครัว - การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม - รายได้และรายจ่ายในภาพรวมของครอบครัว - รายได้และรายจ่ายของตนเอง
	๓. บันทึกการรับรายจ่ายของตนเอง	- วิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างง่าย ๆ - รายการของรายรับที่เป็นรายได้ที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม - รายการของรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม
	๔. สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	- ที่มาของรายได้ที่สุจริต - การใช้จ่ายที่เหมาะสม - ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ - การออมและผลดีของการออม - การนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล
ป.๓	๑. จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต	- สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่เรียกว่าปัจจัย ๔ - สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์ อาจเป็นสินค้าที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต - ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ ที่สนองความต้องการของมนุษย์ - หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น - ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค
	๒. วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	- ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์การใช้จ่ายที่

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		จำเป็นและเหมาะสม - วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง - วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม - วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้ อย่างเหมาะสม
	๓. อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	- ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค - ความหมายของสินค้าและบริการ - ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความหายากของทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด
ป.๔	๑. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	- สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ - ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย และ ตัวสินค้า เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคาสินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า
	๒. บอกสิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	- สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค - สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ - หลักการและวิธีการเลือกบริโภค
	๓. อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	- หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง - การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย
ป.๕	๑. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ	- ความหมายและประเภทของปัจจัยการผลิตประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุนและผู้ประกอบการ - เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ - ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ราคาน้ำมัน วัตถุดิบ - พฤติกรรมของผู้บริโภค - ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๒. ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน	- หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน เช่นการประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่ายในบ้าน โรงเรียน การวางแผนการผลิตสินค้าและบริการเพื่อลดความสูญเสียทุกประเภท การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น - ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือโอท็อป
	๓. อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์	- หลักการและประโยชน์ของสหกรณ์ - ประเภทของสหกรณ์โดยสังเขป - สหกรณ์ในโรงเรียน (เน้นฝึกปฏิบัติจริง) - การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน
ป.๖	๑. อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	- บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม วางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดความผิดพลาดและการสูญเสีย ฯลฯ - ทักษะคติในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล - ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
	๒. อธิบายบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	- คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี - พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง - คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
	๓. บอกวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	- ความหมาย และความจำเป็นของทรัพยากร - หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสียทุกประเภท) - วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด - วางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์ แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
ม.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์	- ความหมายและความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น - ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัด กับความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือกและค่าเสียโอกาส
	๒. วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภค ของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชน และประเทศ	- ความหมายและความสำคัญของ ก บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ - หลักการในการบริโภคที่ดี - ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การบริโภค - ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภค ของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและ ผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว
	๓. อธิบายความเป็นมาหลักการและ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อสังคมไทย	- ความหมายและความเป็นมาของ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตาม พระราชดำริ - หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง - การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ในการดำรงชีวิต - ความสำคัญ คุณค่าและประโยชน์ของ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อ สังคมไทย
ม.๒	๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการ ออม	- ความหมายและความสำคัญของการ ลงทุนและการออมต่อระบบเศรษฐกิจ - การบริหารจัดการเงินออมและการ ลงทุน ภาคครัวเรือน - ปัจจัยของการลงทุนและการออมคือ อัตราดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ เช่น ค่า ของเงิน เทคโนโลยี การคาดเดาเกี่ยวกับ อนาคต - ปัญหาของการลงทุนและการออมใน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		สังคมไทย
	๒. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	- ความหมาย ความสำคัญ และหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ - สำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ว่ามีการผลิตอะไรบ้าง ใช้วิธีการผลิตอย่างไร มีปัญหาด้านใดบ้าง - มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการ - นำหลักการผลิตมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
	๓. เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น - ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น
	๔. อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	- การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค - กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค - แนวทางการปกป้องสิทธิของผู้บริโภค
ม.๓	๑. อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	- ความหมายและประเภทของตลาด - ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์และอุปทาน - ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ - หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ
	๒. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	- สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	- แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ - หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ - ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและ ความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต	- ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการทำงาน - เหตุผลของการทำงาน - ผลของการทำงานประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อครอบครัวและสังคม - การทำงานอย่างสุจริตทำให้สังคมสงบสุข
ป.๒	๑. อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่างๆ	- ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ - ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงิน รวมทั้ง การแบ่งปัน การช่วยเหลือ - ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้เงิน
	๒. บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	- ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ผลิตและผู้บริโภคพ่อค้า - ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ - ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทำให้สังคมสงบสุข และประเทศมั่นคง

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๓	๑. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	- สินค้าและบริการที่ภาครัฐทุกระดับจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน เช่น ถนน โรงเรียน สวนสาธารณะ การสาธารณสุข การบรรเทาสาธารณภัย
	๒. บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี	- ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้างความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน - ตัวอย่างของภาษี เช่น ภาษีรายได้ บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ - บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี
	๓. อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	- ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง
ป.๔	๑. อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	- อาชีพ สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิต ในชุมชน - การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกักตุนสินค้า - การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน
	๒. อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	- ความหมายและประเภทของเงิน - หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ - สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ
ป.๕	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร	- บทบาทหน้าที่ของธนาคารโดยสังเขป - ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม - การฝากเงิน / การถอนเงิน
	๒. จำแนกผลดีและผลเสียของการกู้ยืม	- ผลดีและผลเสียของการกู้ยืมเงินทั้งนอกกระบบและในระบบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสียดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อของอุปโภคเพิ่มขึ้น ที่นำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นต้น
ป.๖	๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		ระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป เช่น การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ รายได้ และรายจ่าย การออมกับธนาคาร การลงทุน - แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจ - ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี - สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย - การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล
	๒. ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น	- การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน
ม.๑	๑. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง	- ความหมาย ประเภท และ ความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ - บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง - การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน
	๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	- ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ - ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนวทางแก้ไข
	๓. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนด อุปสงค์ และอุปทาน	- ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน - ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนด อุปสงค์และอุปทาน
	๔. อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	- ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา - กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท
ม.๒	๑. อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ	- ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ
	๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย	- หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย
	๓. วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากร ในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	- การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ ทองคำ ถ่านหิน แร่ เป็นต้น
	๔. วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และ ราคาสินค้า	- การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ
ม.๓	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ	- บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ - บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่น การผลิตสินค้าและบริการสาธารณะที่เอกชนไม่ดำเนินการ เช่น ไฟฟ้า ถนน โรงเรียน - บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศ ของรัฐในระดับต่าง ๆ - บทบาทการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและการจัดสรรในทางเศรษฐกิจ - บทบาทอื่นของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจในสังคมไทย
	๒. แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และกิจกรรมทาง เศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ	- นโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
	๓. อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	- บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ - ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ - กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ
	๔. อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะ เงินเฟ้อ เงินฝืด	- ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ความหมายสาเหตุและแนวทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๕. วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา	- สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน - ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน - แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน
	๖. วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	- การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ - สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ปรากฏในปฏิทิน - ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติในปฏิทิน - ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น
	๒. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น รับประทานอาหาร ตื่นนอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่นกีฬา ฯลฯ - ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้
	๓. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	- วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ - การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างสั้น ๆ
ป.๒	๑. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	- คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน - วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน - ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้
	๒. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐาน	- วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมา

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	ที่เกี่ยวข้อง	มาแล้วที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย - สื่อบันทึก ทะเบียนบ้าน - ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง - ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้
ป.๓	๑. เติบยศักรากที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- ที่มาของศักรากที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราก คริสต์ศักรากอย่างสังเขป (ถ้าเป็นมุสลิมควรเรียน อิจเราะห์ศักรากด้วย) - วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. - ตัวอย่างการเทียบศักราก ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น
	๒. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง - ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน
ป.๔	๑. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	- ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ - การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษเพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสารเช่น หนังสือพิมพ์
	๒. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป	- เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ - ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเช่นสมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์
	๓. แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	- ประเภทของหลักฐานทาง

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		ประวัติศาสตร์ ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง - ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ใน การศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่นของตน - การจำแนกหลักฐานของ ท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐาน ชั้นรอง
ป.๕	๑. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย	- วิธีการสืบค้นความเป็นมาของ ท้องถิ่น - หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มี อยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ - การนำเสนอความเป็นมาของ ท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลาย ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การเขียน อย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ
	๒. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล	- การตั้งคำถามทาง ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของ ท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นใน ช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใดและมีผลกระทบ อย่างไร - แหล่งข้อมูลและหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถาม ดังกล่าว เช่น เอกสาร เรื่องเล่า ตำนาน ท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ - การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบ คำถามได้อย่างมีเหตุผล
	๓. อธิบายความแตกต่างระหว่าง ความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราว ในท้องถิ่น	- ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสาร ต่างๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็น กับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจาก เอกสารต่าง ๆ เป็นต้น - ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดงความ จริงกับข้อเท็จจริง - สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ข้อมูลในท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๖	๑. อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ	- ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน - การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น
	๒. นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต	- ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่นำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ ๔ หรือ รัชกาลที่ ๕ กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) - สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง - การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน
ม.๑	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	- ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย - ความสำคัญของเวลา และช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ - ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต
	๒. เปรียบศักราชตามระบบต่างๆที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	- ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. - วิธีการเทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่าง การเทียบ - ตัวอย่างการใช้ศักราชต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
	๓. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	- ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความ ในศิลาจารึกสมัยสุโขทัย เป็นต้น - นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองในสมัยใดก็ได้ (สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์) และเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย
ม.๒	๑. ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ	- วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้ทำ หรือผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ช่วงระยะเวลา รูปแบบของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น - ตัวอย่างการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓)
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	- ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ต่าง ๆ ในสมัยอยุธยา และธนบุรี (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความบางตอน ในพระราชพงศาวดารอยุธยา / จดหมายเหตุชาวต่างชาติ - ตัวอย่างการตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี - การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ - ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล และการตีความทางประวัติศาสตร์

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๓. เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ	
ม.๓	๑. วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	- ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง - วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ - นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตน
	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	- ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลา และยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย - ความสำคัญของเวลา และช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ - ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและ สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	- ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรม และใกล้ตัวเด็ก เช่น การใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตาไรต์ ถนน เวิียน - รถอีแต๋น - สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา
	๒. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	- เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสียบุคคลในครอบครัว
ป.๒	๑. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชน ของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	- วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณีในชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน - สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
	๒. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	- การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้านต่าง ๆ - ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน
ป.๓	๑. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน	- ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยีการคมนาคม ความปลอดภัย - ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชนทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม
	๒. สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	- ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนของตนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม
	๓. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ	- ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน อื่นๆ ที่มีความเหมือนและความต่างกับชุมชนของตนเอง
ป.๔	๑. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป	- พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป
	๒. ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	- หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป - หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป
ป.๕	๑. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	- การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป - อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนา และความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๒. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน โดยสังเขป	- การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะสาเหตุและผล - อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยในปัจจุบัน
ป.๖	๑. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	- ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป - ตัวอย่างความเหมือนและ ความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	๒. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	- ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป - สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน - ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป
ม.๑	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ ต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ - พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	- ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่าง ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน
ม.๒	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป - พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)
	๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	- ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		โบราณในภูมิภาคเอเชีย เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย - อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน
ม.๓	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาค ต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป ๒. วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป - พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชียโดยสังเขป) - อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	- ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์) - การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี - เคารพ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน - เอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติ ยกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความภาคภูมิใจ และมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้
	๒. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	- ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ - คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๓. ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น	- ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษาถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียนและเป็นรูปธรรมชัดเจน - คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่างๆเหล่านั้น
ป.๒	๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	- บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติในอดีตที่ควรนำเป็นแบบอย่าง - ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	- ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ - คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทยที่มีต่อสังคมไทย - ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน
ป.๓	๑. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	- พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ - อาณาจักรไทยอื่นๆที่ผนวกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช
	๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบันโดยสังเขป	- พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป
	๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	- วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ป.๔	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย โดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยสังเขป - พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ทางด้านการเมืองการปกครอง และ เศรษฐกิจโดยสังเขป
	๒. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัย สุโขทัย	- ประวัติ และผลงานของบุคคล สำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรี อินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหง มหาราช พระมหาธรรมราชา ที่ ๑ (พระยาลิไทยโดยสังเขป)
	๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัย ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	- ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัย ที่ ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคัมโลก - คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดมาถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่า แก่การอนุรักษ์
ป.๕	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและ รัตนบุรีโดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญ รุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจและการปกครอง ของอาณาจักร อยุธยา	- ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรือง ทางเศรษฐกิจ และการปกครองของ อาณาจักรอยุธยา
	๓. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัย อยุธยาและรัตนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	- พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา การด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยา และรัตนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การ อนุรักษ์ไว้	- ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัย อยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ขวบ้านบางระจัน เป็นต้น - ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยา โดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม - การกอบกู้เอกราชและการสถาปนา อาณาจักรรัตนบุรีโดยสังเขป

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป - ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม
ป.๖	๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์ ๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	- การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป - ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ - พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย - ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ - ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม
ม.๑	๑. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป ๒. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ ๓. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน	- สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป - รัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัยตามพรลิงค์ ทวารวดี เป็นต้น - รัฐไทย ในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ เป็นต้น - การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอก) - พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณี สำคัญ ศิลปกรรมไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคัมโลก - ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย
ม.๒	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่างๆ	- การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา - พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา ในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการกู้เอกราช - ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุม กำลังคน และศิลปวัฒนธรรม - การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การกู้เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี - ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี - วีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติ ที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	
	๓. ระบุมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	
ม.๓	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ	- การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ - บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ - พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ - เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ การปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์	
	๓. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	
	๔. วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย	

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
		- ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ - บทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. จำแนกสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเอง ตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้นที่บ้านและที่โรงเรียน
	๒. ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่าง ๆ	ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น ที่อยู่อาศัย บ้านของเพื่อนบ้าน ถนน ต้นไม้ พุ่มไม้ ไร่ สวน ที่ราบภูเขา แหล่งน้ำทิศหลัก (เหนือ ตะวันออก ใต้ ตะวันตก)และที่ตั้งของสิ่งต่างๆ รอบตัว
	๓. ใช้แผนผังแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน	แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่างๆในห้องเรียน
	๔. สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน	การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ในรอบวันเช่น กลางวัน กลางคืน ความร้อนของอากาศฝน – เมฆ – ลม
ป.๒	๑. ระบุสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน	สิ่งแวดล้อมธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน
	๒. ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนผัง แผนที่ รูปถ่าย และลูกโลก	ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนผัง รูปถ่าย และลูกโลกเช่น ภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ต้นไม้ ทะเล
	๓. สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์	ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ เช่น ข้างขึ้น ข้างแรม ฤดูกาลต่าง ๆ
ป.๓	๑. สืบหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่ายเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง	- ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน - แผนที่ แผนผัง และรูปถ่าย - ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๒. วางแผนผังเพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน	- ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน เช่น สถานที่ราชการ อำเภอ ตลาด โรงพยาบาล ไปรษณีย์ ฯลฯ
ป.๔	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในจังหวัดของตน ด้วยแผนที่และรูปถ่าย	ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง
	๒. ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด
	๓. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด	ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด
ป.๕	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	ลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตน
	๒. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน	ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน
ป.๖	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยด้วยแผนที่รูปถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียม	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่รูปถ่ายทางอากาศภาพจากดาวเทียม) ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย
	๒. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทยเพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ	- ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทย เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วัฏภัย สึนามิ ภัยแล้ง ดินถล่มและโคลนถล่ม การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ
ม.๑	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ที่ตั้งขนาดและอาณาเขตของทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์เช่นแผนที่รูปถ่ายทางอากาศภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
	๒. อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวันเวลาของโลก	พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาการเปรียบเทียบวันเวลาของโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
ม.๒	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	ที่ตั้งขนาดและอาณาเขตของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์เช่นแผนที่รูปถ่ายทางอากาศภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๒. อธิบายมาตราส่วนทิศและสัญลักษณ์	การแปลความหมายมาตราส่วนทิศและสัญลักษณ์ในแผนที่
	๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
ม.๓	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	- ที่ตั้งขนาดและอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ - การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	๒. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ สร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๑	๑. บอกสิ่งแวดล้อมที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์เช่นภูมิอากาศมีผลต่อลักษณะที่อยู่อาศัยและเครื่องแต่งกาย
	๒. สังเกตและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
	๓. มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและห้องเรียน	- การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและห้องเรียน
ป.๒	๑. อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	- ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๒. จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไปที่ใช้แล้วหมดไปและสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า	- ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ - ใช้แล้วไม่หมดไปเช่นอากาศแสงอาทิตย์ - ใช้แล้วหมดไปเช่นแร่ถ่านหินน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ - สร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้เช่น น้ำดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า - การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
	๓. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	- ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์
	๔. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	- ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน - การรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ป.๓	๑. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน	- สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน - สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ - สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
	๒. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และการประกอบอาชีพ	- การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น การคมนาคม บ้านเรือนและการประกอบอาชีพในชุมชน - การประกอบอาชีพที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชน
	๓. อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์	- ความหมายและประเภทของมลพิษโดยมนุษย์ - สาเหตุของการเกิดมลพิษที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
	๔. อธิบายความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท	- ลักษณะของเมืองและชนบท เช่น สิ่งปลูกสร้างการใช้ที่ดิน การประกอบอาชีพ
	๕. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน	ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน
	๖. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	- ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน - การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
ป.๔	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด
	๒. อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัด และผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง	การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัด และผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น
	๓. นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่นการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
ป.๕	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน
	๒. วิเคราะห์อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน	อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน
	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน	- ผลจากการรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน - แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน
ป.๖	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย	- สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม) ในประเทศไทย - ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง	- การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทย - ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม) ของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน
	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย	- ผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย - แนวทางในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า
ม.๑	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเช่นพื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
	๓. สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่	ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและ

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	เกิดขึ้นในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	โอเชียเนีย แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการการจัดการทรัพยากรและ
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่ยั่งยืน	สิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่ยั่งยืน
ม.๒	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่นพื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมงการกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๓. สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา	ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน	แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน
ม.๓	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่นพื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมงการกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	๓. สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้

ชั้น	ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน	แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน
	๕. ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก - ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

โครงสร้างการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับประถมศึกษา

รายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง
ส๑๑๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๑	๔๐
ส๑๒๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	๔๐
ส๑๓๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๓	๔๐
ส๑๔๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๔	๘๐
ส๑๕๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๕	๘๐
ส๑๖๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๖	๘๐
ส๑๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๔๐
ส๑๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๒	๔๐
ส๑๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๔๐
ส๑๔๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๔	๔๐
ส๑๕๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๔๐
ส๑๖๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๖	๔๐

โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาพื้นฐาน

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	หน่วยกิต
ส๒๑๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๑	๖๐	๑.๕ หน่วยกิต
ส๒๑๑๐๓	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๒	๖๐	๑.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๓	๖๐	๑.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๑๐๓	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๔	๖๐	๑.๕ หน่วยกิต
ส๒๓๑๐๑	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๕	๖๐	๑.๕ หน่วยกิต
ส๒๓๑๐๓	สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ๖	๖๐	๑.๕ หน่วยกิต
ส๒๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๑๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๒	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๔	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๓๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๖	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต

รายวิชาเพิ่มเติม

รายวิชาด้านพุทธจริตและรายวิชาวัฒนธรรมพื้นบ้าน

รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง	หน่วยกิต
ส๒๑๒๐๑	วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๑๒๐๒	วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๒	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๒๐๑	วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๓	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๒๐๓	วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๔	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๒๐๑	วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๕	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๒๐๒	วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๖	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๑๒๐๓	การป้องกันฯ ๑	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๑๒๐๔	การป้องกันฯ ๒	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๒๐๓	การป้องกันฯ ๓	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๒๒๐๔	การป้องกันฯ ๔	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๓๒๐๓	การป้องกันฯ ๕	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต
ส๒๓๒๐๔	การป้องกันฯ ๖	๒๐	๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๑๐๑๑ สังคมศึกษา ศาสนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบเบื้องต้นของศาสนา ประโยชน์ ประวัติ ศาสดาของศาสนา สรุปใจความสำคัญของคัมภีร์ ความคิดหลักของศาสนา สรุปหลักจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ วิธีปฏิบัติ การใช้ภาษาเกี่ยวกับศาสนพิธี พิธีกรรมในวันสำคัญ ฝึกปฏิบัติการบริหารจัดการ การเจริญปัญญาเบื้องต้น เปรียบเทียบ การทำความดี ปฏิบัติตนตามคำแนะนำ รวบรวมขั้นตอนของศาสนพิธี คุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความเสียสละ การเคารพสิทธิและหน้าที่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว กฎ กติกา ความหมาย ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ ประโยชน์ของรายรับ-รายจ่าย ต้นทุนผลประโยชน์ที่ได้รับทรัพยากรในท้องถิ่น ระบบเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพของครอบครัวและชุมชน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ในชีวิตประจำวัน ลักษณะทางกายภาพของบ้าน โรงเรียน และชุมชน องค์ประกอบของ แผนผัง การเขียนแผนที่เบื้องต้นอย่างง่าย ทรัพยากรธรรมชาติ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ผลเสียการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางสังคม การสร้างสรรค์ สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และทางสังคม โดยใช้กระบวนการทางสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่มและกระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

จำแนกสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ธรรมชาติรอบตัวเรา ป่าไม้ แหล่งน้ำ ภูเขา น้ำตก การสร้างบ้านที่อยู่อาศัย โรงเรียน ชุมชน สามารถระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะทิศทางของสิ่งต่างๆ รอบตัว ใกล้ ไกล คาดคะเนตำแหน่ง รู้จักวิธีเขียนและใช้แผนผังง่าย ๆ ในการแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลง ของสภาพอากาศในรอบวัน

บอกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดตามธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ มีทักษะในการสังเกตและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ที่อยู่รอบตัวเพื่อการปฏิบัติตน อย่างเหมาะสม กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ปฏิบัติตนและแนะนำผู้อื่นให้มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อตกลง กติกา ในการอยู่ร่วมกันร่วมกัน มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลสถานที่ของส่วนรวม อุปกรณ์ เครื่องใช้ต่างๆ รู้จักการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์และกระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีกระบวนการและทักษะทางภูมิศาสตร์ในการจำแนกสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่งระยะทิศทางของสิ่งต่างๆ รอบตัวใช้แผนผังง่าย ๆ ในการแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลง

ของสภาพอากาศในรอบวัน บอกสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดตามธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ สังเกต และเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ป.๑/๑ ,ส ๑.๑ ป.๑/๒ ,ส ๑.๑ ป.๑/๔ ส ๑.๒ ป.๑/๑ ,ส ๑.๒ ป.๑/๒ ,ส ๓.๑ ป.๑/๑ ส ๓.๒ ป.๑/๑ ,ส ๕.๑ ป.๑/๑ ,ส ๕.๑ ป.๑/๒ ส ๕.๑ ป.๑/๔ ,ส ๕.๒ ป.๑/๒	ส ๑.๑ ป.๑/๓ ,ส ๑.๒ ป.๑/๓ ,ส ๓.๑ ป.๑/๒ ส ๓.๑ ป.๑/๓ ,ส ๕.๒ ป.๑/๑ ,ส ๕.๒ ป.๑/๓
รวม ๑๗ ตัวชี้วัด ๑๑ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา
ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล อภิปราย ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบเบื้องต้นของ ศาสนา ประวัติศาสนาม ศาสดาของศาสนา คัมภีร์ และการใช้ภาษาของศาสนา รวบรวมหลักจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน หลักปฏิบัติการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ศาสนพิธี และพิธีกรรมในวันสำคัญของศาสนา การบริหารจัดการ การเจริญปัญญาเบื้องต้น การทำความดีของบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน การปฏิบัติตนตามคำแนะนำเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม การเป็นพลเมืองดี ในสังคมประชาธิปไตย การยอมรับ การเคารพสิทธิ และหน้าที่ของตนเอง เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สิทธิของบุคคลที่พึงได้รับการคุ้มครอง การขัดเกลาของสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของท้องถิ่น ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว บทบาทหน้าที่ของตนเอง การแก้ปัญหาความขัดแย้ง ข้อตกลง กฎ กติกา ระเบียบในโรงเรียน ความหมาย และความสำคัญของรัฐธรรมนูญ ประโยชน์ของรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว ตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม เศรษฐกิจพอเพียง อาชีพของชุมชน การซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ประโยชน์ของธนาคาร ภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันลักษณะทางกายภาพ องค์ประกอบของแผนผังแผนที่ ตำแหน่ง ระยะทิศทาง ทรัพยากรธรรมชาติรู้คุณค่าของธรรมชาติ การสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมทางสังคม การเปรียบเทียบประชากรกับสิ่งแวดล้อม การฝึกสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัว โดยใช้กระบวนการสังคม กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ป.๒/๑ ,ส ๑.๑ ป.๒/๒ ,ส ๑.๑ ป.๒/๓	ส ๑.๑ ป.๒/๔ ,ส ๑.๑ ป.๒/๕ ,ส ๑.๒ ป.๒/๒
ส ๑.๑ ป.๒/๖ ,ส ๑.๑ ป.๒/๗ ,ส ๑.๒ ป.๒/๑	ส ๓.๑ ป.๒/๔ ,ส ๓.๒ ป.๒/๒ ,ส ๕.๑ ป.๒/๑
ส ๓.๑ ป.๒/๒ ,ส ๓.๑ ป.๒/๓ ,ส ๓.๑ ป.๒/๑	ส ๕.๒ ป.๒/๓ ,ส ๕.๒ ป.๒/๔
ส ๓.๒ ป.๒/๑ ,ส ๕.๑ ป.๒/๒ ,ส ๕.๑ ป.๒/๓	
ส ๕.๒ ป.๒/๑ ,ส ๕.๒ ป.๒/๒	
รวม ๒๒ ตัวชี้วัด ๑๔ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๘ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล อภิปราย แสดงความคิดเห็น สรุปใจความสำคัญความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของศาสนา ประโยชน์ ประวัติศาสตร์ของศาสนา ภาษา ที่ใช้ในคัมภีร์ของศาสนาที่ตน นับถือ หลักจริยธรรมในการพัฒนาตน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับ ศาสนพิธี พิธีกรรมในวันสำคัญของศาสนา การบริหารจัดการ การเจริญปัญญา สติ สัมปชัญญะ ความรำลึกได้ ความรู้ตัว ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน ศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม การเป็นพลเมืองดีใน สังคม ประชาธิปไตย การเคารพสิทธิและหน้าที่ของ ตนเอง บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ สถานภาพ สิทธิของ บุคคลที่พึงได้รับการคุ้มครอง การขัดเกลาของสังคม ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี การอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิ ปัญญา ของท้องถิ่น การสร้างความคิด การแก้ปัญหาความขัดแย้ง กฎ กติกา ระเบียบในชุมชน ความสำคัญของ กฎหมายรัฐธรรมนูญ รายรับ-รายจ่าย ผลประโยชน์ที่ผู้บริโภคได้รับการตัดสินใจเลือกอย่างเหมาะสม ระบบ เศรษฐกิจพอเพียง อาชีพในชุมชนการแลกเปลี่ยน สินค้าและบริการความสำคัญของธนาคาร ภาษาที่เกี่ยวข้องใน ชีวิตประจำวัน องค์ประกอบทางกายภาพ ลักษณะ ความเกี่ยวข้องแผนผัง แผนที่ ตำแหน่ง ระยะทิศทาง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ การพึ่งพาอาศัยกัน สิ่งแวดล้อมทางสังคม การอนุรักษ์ การใช้ พลังงาน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การรู้จักสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัว โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิต สาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ป.๓/๑ ,ส ๑.๑ ป.๓/๒ ,ส ๑.๑ ป.๓/๓ ส ๑.๑ ป.๓/๔ ,ส ๑.๑ ป.๓/๖ ,ส ๑.๑ ป.๓/๗ ส ๑.๒ ป.๓/๑ ,ส ๑.๒ ป.๓/๓ ,ส ๓.๑ ป.๓/๑ ส ๓.๑ ป.๓/๓ ,ส ๓.๒ ป.๓/๑ ,ส ๓.๒ ป.๓/๒ ส ๓.๒ ป.๓/๓ ,ส ๕.๑ ป.๓/๑ ,ส ๕.๒ ป.๓/๑ ส ๕.๒ ป.๓/๔ ,ส ๕.๒ ป.๓/๕ ,ส ๕.๒ ป.๓/๒ ส ๕.๒ ป.๓/๓ ,	ส ๑.๑ ป.๓/๕ ,ส ๑.๒ ป.๓/๒ ,ส ๓.๑ ป.๓/๒ ส ๕.๑ ป.๓/๒ ,ส ๕.๒ ป.๓/๖
รวม ๒๕ ตัวชี้วัด ๒๐ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๕ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๔๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล สืบค้น ข้อมูลสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับความสำคัญทางศาสนา และศาสดาของศาสนาพุทธ คัมภีร์ทางศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมของศาสนา การบริหารจัดการและเจริญปัญญา ชื่นชมการทำความดีของบุคคลากรในสังคม แปลความหมายในคัมภีร์ศาสนาที่ตนนับถือ เสนอแนวทางการกระทำของตนเองและผู้อื่นในฐานะพลเมืองดีของสังคม สิทธิเด็ก เพื่อป้องกันตัวเองและสังคม เปรียบเทียบความแตกต่างของวัฒนธรรมในท้องถิ่นการยอมรับคุณค่าของกันและกัน การรวมกลุ่มทั้งภาครัฐและเอกชน ชื่นชมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การรวมกลุ่มภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาท้องถิ่น อำนาจอธิปไตย ปฏิบัติตามกฎหมายในชีวิตประจำวัน วิเคราะห์ ผู้ผลิต ผู้บริโภค วิธีการของเศรษฐกิจ การหารายได้ การออม การลงทุน ผลผลิตทางด้านเศรษฐกิจ การตลาด การธนาคาร สถาบันการเงินอื่น ๆ ภาษีที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน การพึ่งพา การแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของจังหวัดเพชรบูรณ์ ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วยแผนที่และรูปถ่ายจากแหล่งต่างๆ รู้และเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนที่ อธิบาย ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดเพชรบูรณ์

วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัดเพชรบูรณ์ การเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ในจังหวัดเพชรบูรณ์และผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงนั้นต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชากร

มีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเพชรบูรณ์ด้วยวิธีการต่างๆ ที่หลากหลายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสันติวิธีโดยใช้ทักษะกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์และ กระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีกระบวนการและทักษะทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นและอธิบาย ข้อมูลลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย อธิบาย ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด วิเคราะห์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเพชรบูรณ์

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ป.๔/๑ ,ส ๑.๑ ป.๔/๒ ,ส ๑.๑ ป.๔/๓ ส ๑.๑ ป.๔/๖ ,ส ๑.๑ ป.๔/๗ ,ส ๑.๑ ป.๔/๘ ส ๑.๒ ป.๔/๑,ส ๑.๒ ป.๔/๒ ,ส ๓.๑ ป.๔/๑ ๓.๑ ป.๔/๒ ,ส ๓.๒ ป.๔/๒ ,ส ๕.๑ ป.๔/๑ ส ๕.๑ ป.๔/๒ ,ส ๕.๑ ป.๔/๓ ,ส ๕.๒ ป.๔/๒	ส ๑.๑ ป.๔/๔ ,ส ๑.๑ ป.๔/๕ ,ส ๑.๒ ป.๔/๓ ส ๓.๑ ป.๔/๓ ,ส ๓.๒ ป.๔/๑ ,ส ๕.๒ ป.๔/๑ ส ๕.๒ ป.๔/๓
รวม ๒๒ ตัวชี้วัด ๑๕ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๗ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๕๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

สังเกต ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย สนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล สืบค้นข้อมูล สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องราวพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความสำคัญของศาสนา ศาสนา และคัมภีร์ทางศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อเข้าใจในการพัฒนาตนและสังคม ความหมายการบริหารจิต และเจริญปัญญา ชื่นชมการทำความดีของตนเองและบุคคลในสังคม และแนวปฏิบัติในการชื่นชม การทำความดีของบุคคลสำคัญกลุ่มเพื่อน ประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญาของศาสนาที่ตนนับถือ กระบวนการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน การปฏิบัติตน ตามสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพในฐานะพลเมืองดีของประเทศ การดำเนินชีวิต ความแตกต่างของวัฒนธรรมในกลุ่มคนในภูมิภาค การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโครงสร้างการปกครองประเทศ ซึ่งมีทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง คนกับการปกครองประเทศ ความสำคัญในกฎหมายในชีวิตประจำวัน หน้าที่ของผู้ผลิต และผู้บริโภค ความหมายของระบบสินเชื่อ ผลดี ผลเสียต่อภาวะ การเงิน การเลือกของผู้บริโภค ผลกระทบต่อทรัพยากรที่มีอยู่ ระบบสหกรณ์ การบริหารทางด้านการเศรษฐกิจ บทบาทการใช้เงินในท้องถิ่นการบริการต่างๆ ของธนาคารและสถาบันการเงินในต่างประเทศ ผู้บริโภค ผู้ยืมและนักธุรกิจ การจัดหาแหล่งรายได้ของรัฐ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญด้านจำนวนปริมาณสินค้ารวมทั้งที่ผลิตการซื้อมาทางเศรษฐกิจ การใช้แผนที่ในท้องถิ่นต่างๆ ลักษณะความแตกต่าง ผลกระทบของสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทยกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และรักษาสมดุลในระบบนิเวศน์ โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ป.๕/๑, ส ๑.๑ ป.๕/๒, ส ๑.๑ ป.๕/๓ ส ๑.๑ ป.๕/๔, ส ๑.๑ ป.๕/๖, ส ๑.๒ ป.๕/๑ ส ๑.๒ ป.๕/๓, ส ๓.๑ ป.๕/๑, ส ๓.๑ ป.๕/๓ ส ๓.๒ ป.๕/๑, ส ๕.๑ ป.๕/๑, ส ๕.๑ ป.๕/๒ ส ๕.๒ ป.๕/๑	ส ๑.๑ ป.๕/๕, ส ๑.๑ ป.๕/๗, ส ๑.๒ ป.๕/๒ ส ๓.๑ ป.๕/๒, ส ๓.๒ ป.๕/๒, ส ๕.๒ ป.๕/๒ ส ๕.๒ ป.๕/๓
รวม ๕ ตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๔ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๖๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

สังเกต ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ อภิปราย สนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็น รวบรวมข้อมูลสืบค้น ข้อมูลความสำคัญหลักธรรมพระรัตนตรัย ไตรสิกขา หลักธรรมโอวาท ๓ การทำความดีของบุคคลในประเทศ การสวดมนต์ แผ่เมตตาของศาสนาที่ตนนับถือ สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน ประวัติศาสดา ข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า ศาสนิกชนตัวอย่าง ศาสนพิธี สถานที่ ในศาสนสถาน ศาสนิกชนที่ดี ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา การบริหารจัดการและเจริญปัญญาวันสำคัญทางศาสนา การกระทำที่แสดงถึงคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย สิทธิเด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองตามสิทธิมนุษยชน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง บรรทัดฐานทางสังคมและวัฒนธรรม สัญลักษณ์ เอกลักษณ์ ค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น อำนาจอธิปไตยและการมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย กฎหมายในชีวิตประจำวัน การเลือกใช้ทรัพยากรที่มีผลกระทบ ต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มรายได้เงินออมจากการลงทุน สิทธิและการคุ้มครองผู้บริโภค เศรษฐกิจพอเพียง ระบบสหกรณ์ การบริหาร ด้านการผลิต และการพึ่งพาทางเศรษฐกิจ บทบาทการใช้เงินและการบริการด้านการเงินต่างประเทศ การจัดเก็บภาษี การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ แผนที่ชนิดต่างๆ การกระทำที่ส่งผลดีและผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม รวมทั้งผลกระทบจากการที่มนุษย์เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในด้านบวกและด้านลบ การกระทำที่มีส่วนช่วยแก้ปัญหา และเสริมสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ป.๖/๑ ,ส ๑.๑ ป.๖/๒ ,ส ๑.๑ ป.๖/๓ ส ๑.๑ ป.๖/๔ ,ส ๑.๑ ป.๖/๖ ,ส ๑.๒ ป.๖/๑ ส ๑.๒ ป.๖/๒ ,ส ๑.๒ ป.๖/๔ ,ส ๓.๑ ป.๖/๑ ส ๓.๑ ป.๖/๒ ,ส ๓.๒ ป.๖/๒ ,ส ๕.๑ ป.๖/๑ ส ๕.๑ ป.๖/๒ ,ส ๕.๒ ป.๖/๒	ส ๑.๑ ป.๖/๕ ,ส ๑.๑ ป.๖/๗ ,ส ๑.๑ ป.๖/๘ ส ๑.๑ ป.๖/๙ ,ส ๑.๒ ป.๖/๓ ,ส ๓.๑ ป.๖/๓ ส ๓.๒ ป.๖/๑ ,ส ๕.๒ ป.๖/๑ ,ส ๕.๒ ป.๖/๓
รวม ๒๓ ตัวชี้วัด ๑๔ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๙ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชาการยววิชาพื้นฐาน

ส ๑๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาและใช้ปฏิทินในการบอกวัน เดือน ปี ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งระบบสุริยคติและจันทรคติ คำที่แสดงช่วงเวลาเพื่อใช้เล่าเหตุการณ์ปัจจุบัน วันนี้ เดือนนี้ ตอนเช้า ตอนกลางวัน ตอนเย็น ตอนค่ำ และเรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการสังเกต การบอกเล่า การเชื่อมโยงเพื่อให้สามารถใช้เวลาตามปฏิทินแสดงเหตุการณ์ในปัจจุบันและใช้คำแสดงช่วงเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

รู้วิธีสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ โดยสอบถามผู้เกี่ยวข้องและการบอกเล่าเรื่องราวที่สืบค้นได้ โดยใช้ทักษะการสอบถาม การรวบรวมข้อมูล การสรุปความ การเล่าเรื่อง เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นเรื่องราวจากแหล่งข้อมูล(เช่นบุคคล)และบอกเล่า ข้อเท็จจริงที่ค้นพบได้อย่างน่าสนใจ

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมสิ่งของเครื่องใช้หรือการดำเนินชีวิตของตนเองในสมัยปัจจุบัน กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายายที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวผู้เรียน เตาหุงข้าว (การหุงข้าวด้วยเตาถ่านกับเตาไฟฟ้า) หม้อหุงข้าว (การหุงข้าวที่ใช้น้ำด้วยฟืนหรือถ่านกับหม้อหุงข้าวไฟฟ้า) เกรียนกับรถยนต์ (การเดินทาง) ถนน บ้านเรือน การใช้ควายไถนากับรถไถนา รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญของครอบครัวที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน (การย้ายบ้าน การย้ายโรงเรียน การเลื่อนชั้นเรียน การได้รับรางวัล การสูญเสียบุคคลสำคัญของครอบครัว) โดยใช้ทักษะการสังเกต การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การยกตัวอย่าง และการบอกเล่า เพื่อให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต สามารถปรับตัวให้เข้ากับวิถีชีวิตปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ของชาติไทย ได้แก่ ธงชาติ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี ภาษาไทย อักษรไทย มารยาทไทย อาหารไทย การแต่งกายแบบไทย วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และการปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามกาลเทศะ รวมทั้งรู้จักสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ศาสนสถาน ตลาด พิพิธภัณฑ์ และสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ที่ใกล้ตัวผู้เรียนและเห็นเป็นรูปธรรม โดยใช้ทักษะการสังเกต การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล การอธิบาย การปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเพื่อก่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ท้องถิ่น และประเทศชาติ ภูมิใจในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตระหนักและเห็นคุณค่าที่จะธำรงรักษาและสืบทอดต่อไป

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ป.๑/๑ ,ส ๔.๑ ป.๑/๒ ,ส ๔.๑ ป.๑/๓ ส ๔.๒ ป.๑/๑ ,ส ๔.๓ ป.๑/๑ ,ส ๔.๓ ป.๑/๒	ส ๔.๒ ป.๑/๒ ,ส ๔.๓ ป.๑/๓
รวม ๘ ตัวชี้วัด ๖ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

รู้จักวันเวลาตามระบบสุริยคติและจันทรคติที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้ง การใช้คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้, เดือนนี้ เดือนก่อน เดือนหน้า, ปีนี้ ปีก่อน ปีหน้า ในการอธิบายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการสังเกต การสอบถาม เชื่อมโยง เรียงลำดับ การเล่าเรื่อง การรวบรวมข้อมูล การอธิบาย เพื่อให้สามารถใช้วันเวลาเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญได้ถูกต้อง ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เหตุการณ์ใดเกิดหลัง

รู้วิธีสืบค้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาพถ่าย สื่อบัตรทะเบียนบ้าน เครื่องมือเครื่องใช้ มาอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ และวิธีสืบค้นข้อมูลในชุมชนอย่างง่าย ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในชุมชนในด้านต่าง ๆ จากอดีตถึงปัจจุบัน ทางด้านการประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ขนบธรรมเนียมประเพณีในชุมชน เข้าใจสาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ที่สืบค้นได้โดยใช้เส้นเวลา ฝึกทักษะการสอบถาม การสังเกต การวิเคราะห์ การอธิบายอย่างมีเหตุผล ทำผังความคิดและการจัดนิทรรศการ เพื่อให้เข้าใจวิถีการทางประวัติศาสตร์ใน เรื่องเกี่ยวกับการใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์สืบค้นเรื่องราวในอดีต และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา อย่างต่อเนื่อง มีความเข้าใจชุมชนที่มีความแตกต่างและสามารถปรับตัวอยู่ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษา สืบค้นประวัติและผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ ในด้านการสร้างสรรค์วัฒนธรรม /การสร้างเสริมความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงโดยสังเขป รวมทั้งวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้ การทำความเคารพแบบไทย ประเพณีไทย ศิลปะไทย ดนตรีไทย โดยใช้ทักษะการสืบค้นการสังเกต การอ่าน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การใช้เหตุผล การอธิบาย และการนำเสนอ เพื่อให้เห็นคุณค่าและแบบอย่างการกระทำความดีของบรรพบุรุษที่ได้สร้างประโยชน์ให้ท้องถิ่นและประเทศ เกิดความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และธำรงความเป็นไทย

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ป.๒/๑ ,ส ๔.๑ ป.๒/๒ ,ส ๔.๒ ป.๒/๑ ส ๔.๓ ป.๒/๑ ,	ส ๔.๒ ป.๒/๒ ,ส ๔.๓ ป.๒/๒
รวม ๖ ตัวชี้วัด ๔ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความหมายและที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน ได้แก่ พุทธศักราช คริสต์ศักราช (ถ้าเป็นชาวมุสลิม ให้ศึกษาฮิจเราะห์ศักราชด้วย) วิธีการเทียบคริตศักราชกับพุทธศักราช และใช้ศักราชในการบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ปีเกิดของผู้เรียน เหตุการณ์สำคัญของตนเอง และครอบครัว โดยใช้ทักษะการเปรียบเทียบ การคำนวณ การเชื่อมโยง การอธิบาย เพื่อให้มีพื้นฐานในการศึกษาเอกสารที่แสดงเหตุการณ์ตามกาลเวลา สามารถเรียง ลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เหตุการณ์ใดเกิดหลังอันเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษาประวัติศาสตร์

รู้วิธีสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รูปภาพ แผนผังโรงเรียน แผนที่ชุมชน ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งโบราณคดี - ประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น สามารถใช้เส้นเวลา (Timeline) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน โดยใช้ทักษะการสำรวจ การสังเกต การสอบถาม การอ่าน การฟัง การเล่าเรื่อง การสรุปความ เพื่อฝึกทักษะพื้นฐานของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นเรื่องราวรอบตัวอย่างง่าย ๆ โดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถนำเสนอเรื่องราวที่ค้นพบได้ตามลำดับเวลา

ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชน ปัจจัยที่ทำให้เกิดวัฒนธรรมและประเพณีในชุมชน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยทางภูมิศาสตร์(ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากร) และปัจจัยทางสังคม (ความเจริญทางเทคโนโลยี เชื้อชาติ ศาสนา ความเชื่อ การคมนาคม ความปลอดภัย) ศึกษาและเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่าง ของขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนตนเอง และชุมชนใกล้เคียง ในเรื่องความเชื่อและการนับถือศาสนา อาหาร ภาษาถิ่น การแต่งกาย โดยใช้ทักษะการอ่าน การสอบถาม การสังเกต การสำรวจ การฟัง การสรุปความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและภูมิใจในชุมชนของตนเอง ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม เข้าใจพัฒนาการของชุมชน สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข ร่วมอนุรักษ์สืบสานขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมไทย

ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ตามลำดับ ได้แก่ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ศึกษาพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าหัวอยู่ภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถโดยสังเขป และศึกษาวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ ได้แก่ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ท้าวเทพกษัตรี – ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก ท้าวสุรนารี เป็นต้น โดยใช้ทักษะการอ่าน และสอบถาม การฟัง การสรุปความ การเขียน การเล่าเรื่อง เพื่อให้เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย เกิดความรัก ความภูมิใจและเห็นแบบอย่างการเสียสละเพื่อชาติ และธำรงความเป็นไทย

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ป.๓/๑ ,ส ๔.๑ ป.๓/๒ ,ส ๔.๒ ป.๓/๑ ส ๔.๒ ป.๓/๒ ,ส ๔.๓ ป.๓/๑ ,ส ๔.๓ ป.๓/๒	ส ๔.๒ ป.๓/๓ ,ส ๔.๓ ป.๓/๓
รวม ๘ ตัวชี้วัด ๖ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๔๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความหมาย วิธีการนับ และการใช้ช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เหนือการแบ่งยุคสมัยในทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติที่แบ่งเป็นสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์ รวมทั้งช่วงสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์ ตัวอย่างการใช้ช่วงเวลาในเอกสารต่าง ๆ โดยใช้ทักษะการอ่าน การสำรวจ การวิเคราะห์ การคำนวณ เพื่อให้ใช้ช่วงเวลาในการบอกเล่าเรื่องราวได้ถูกต้อง และเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาปรากฏในเอกสารทางประวัติศาสตร์

ศึกษาลักษณะสำคัญ และเกณฑ์การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น อย่างง่าย ๆ ตัวอย่างของหลักฐานที่พบในท้องถิ่นทั้ง หลักฐานขั้นต้นกับชั้นรอง หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร กับไม่เป็น ลายลักษณ์อักษร โดยใช้ทักษะการสำรวจ การวิเคราะห์ การตรวจสอบข้อมูล การจำแนก การตีความ เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

ใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาปัจจัย การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของมนุษยชาติในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป การก่อตั้งอาณาจักรโบราณในดินแดนไทย ได้แก่ ทวารวดี ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ เป็นต้น โดยใช้ทักษะการสำรวจ การวิเคราะห์ การตีความ การสรุปความ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ศึกษาประวัติศาสตร์เป็นมาของชาติไทยในสมัยสุโขทัยโดยสังเขป ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ได้แก่ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาโลไทย) และภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ ซึ่งเป็นผลให้อุทยานประวัติศาสตร์ในสุโขทัยและศรีสัชนาลัยได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก โดยใช้ทักษะการอ่าน การสำรวจ การสืบค้น การวิเคราะห์การตีความ เพื่อเข้าใจความเป็นมาของชาติไทยในสมัยสุโขทัย รวมทั้งวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทย และบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย เกิดความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย ตระหนักถึงความพากเพียรพยายามของบรรพบุรุษไทยที่ได้ปกป้อง และสร้างสรรค์ความเจริญให้บ้านเมือง ตกทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบต่อถึงปัจจุบัน

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ป.๔/๑ , ส ๔.๑ ป.๔/๒ , ส ๔.๑ ป.๔/๓ ส ๔.๒ ป.๔/๒ , ส ๔.๒ ป.๔/๓ , ส ๔.๓ ป.๔/๒ ส ๔.๓ ป.๔/๓	ส ๔.๒ ป.๔/๑ , ส ๔.๓ ป.๔/๑
รวม ๙ ตัวชี้วัด ๗ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๕๑๐๒ ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานหลากหลาย ด้วยการตั้งประเด็นคำถามทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ความเป็นมาของชื่อหมู่บ้าน ชื่อตำบล ชื่อถนน ความเป็นมาของสถานที่สำคัญ ความเป็นมาของขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น รู้จักแหล่งข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่น สามารถรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รู้จักวิเคราะห์ตรวจสอบข้อมูลอย่างง่าย ๆ เข้าใจความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข้อมูลจากหลักฐานต่าง ๆ แยกแยะความคิดเห็นกับข้อเท็จจริงที่อยู่ในข้อมูลได้ โดยใช้ทักษะการสังเกต การสอบถาม การสำรวจ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง และการสังเคราะห์อย่างง่าย ๆ เพื่อฝึกฝนทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์วิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศึกษาการเข้ามาและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดีย และจีน ในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ได้แก่ การปกครอง การนับถือศาสนา ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา อาหาร และการแต่งกาย ศึกษาอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติ ทั้งตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทยในปัจจุบัน โดยสังเขป โดยใช้ทักษะการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การสังเกต การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวัฒนธรรมไทยในสังคมปัจจุบัน และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีทั้งความคล้ายคลึงและความแตกต่าง เพื่อให้เกิดการยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรี ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครอง พัฒนาการทางการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ได้แก่ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ขาวบ้านบางระจัน สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยา และธนบุรี ที่น่าภาคภูมิใจ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ซึ่งเป็นผลให้พระนครศรีอยุธยาได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก ได้แก่ ทางด้าน ศิลปกรรม วรรณกรรม และการค้า โดยใช้ทักษะการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การเชื่อมโยง การวิเคราะห์ การอธิบาย การสรุปความ การเรียงความ เพื่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะธำรงรักษาความเป็นไทยสืบต่อไป

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ป.๕/๓ , ส ๔.๒ ป.๕/๑ , ส ๔.๓ ป.๕/๒	ส ๔.๑ ป.๕/๒ , ส ๔.๑ ป.๕/๑ , ส ๔.๑ ป.๕/๒
ส ๔.๓ ป.๕/๓ , ส ๔.๓ ป.๕/๔	ส ๔.๒ ป.๕/๒ , ส ๔.๓ ป.๕/๑
รวม ๑๐ ตัวชี้วัด ๕ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๕ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชารายวิชาพื้นฐาน

ส ๑๖๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ศึกษาความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ และใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราว หรือเหตุการณ์สำคัญตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การตั้งประเด็นศึกษาเรื่องราวที่ตนสนใจ การสำรวจแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลาย การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล การตีความ การเรียบเรียงและนำเสนอความรู้ที่ค้นพบได้อย่างน่าสนใจ โดยใช้ทักษะ การสำรวจ การอ่าน การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การอธิบาย การสรุปความ การเขียนเรียงความ การจัดทำโครงงานและการจัดนิทรรศการ เพื่อฝึกทักษะการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์

ศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบันโดยสังเขป เชื่อมโยง และเปรียบเทียบกับประเทศไทย ศึกษาความเป็นมา และความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป โดยใช้ทักษะ การอ่าน การสำรวจ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทย เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศ ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม และอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

ศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครอง พัฒนาการทางด้านต่าง ๆ โดยสังเขป ผลงานของบุคคลสำคัญ ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และภูมิปัญญาไทยที่สำคัญที่น่าภาคภูมิใจ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ โดยใช้ทักษะการอ่าน การสืบค้นข้อมูล การเชื่อมโยง การวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย ตระหนักถึงความพากเพียรพยายามของ บรรพบุรุษที่ได้ปกป้อง และสร้างสรรค์ความเจริญให้บ้านเมืองตกทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมสืบต่อถึงปัจจุบัน

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ป.๖/๑, ส ๔.๒ ป.๖/๒, ส ๔.๑ ป.๖/๑ ส ๔.๓ ป.๖/๓, ส ๔.๓ ป.๖/๔ ,	ส ๔.๑ ป.๖/๒, ส ๔.๒ ป.๖/๑, ส ๔.๑ ป.๖/๒ ส ๔.๓ ป.๖/๑, ส ๔.๓ ป.๖/๒
รวม ๑๐ ตัวชี้วัด ๕ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๕ ตัวชี้วัดปลายทาง	

หมายเหตุ * วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็นกระบวนการที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงองค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ดังนั้น วิธีการทางประวัติศาสตร์จึงระบุไว้ในทุกกลุ่มตัวชี้วัดที่แสดงเนื้อหาทางประวัติศาสตร์ที่ผู้เรียนควรศึกษา

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๑๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาค้นคว้ามูลเหตุ การเกิดศาสนา ความจำเป็นที่ต้องนับถือศาสนาและประโยชน์ของศาสนา ศึกษาวิเคราะห์ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับพุทธประวัติ หลักธรรมของพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ ที่สำคัญในประเทศไทย พิธีกรรมทางศาสนา ชีวิตและผลงานของพุทธสาวก บุคคลที่เป็นแบบอย่างทางศีลธรรม ความหมายและประโยชน์ของสมาธิพร้อมแนวปฏิบัติ ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและชุมชนในสังคมประชาธิปไตย ระบบการเมือง การปกครองต่าง ๆ ในปัจจุบัน และระบบการบริหารราชการแผ่นดินไทย ความเป็นมาของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงาน กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการแก้ปัญหา

เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสนา เกิดความศรัทธา สำนึกในความเป็นไทย เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการ ตระหนักถึงคุณค่าในการเป็นพลเมืองดี ทำประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของสังคมและประเทศ

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔	ส ๑.๑ ม.๑/๕ ม.๑/๘ ม.๑/๑๐
ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๙ ม.๑/๑๑	ส ๑.๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔
ส ๑.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๕	ส ๒.๑ ม.๑/๓ ม.๑/๔
ส ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒	ส ๒.๒ ม.๑/๓
ส ๒.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒	
รวม ๒๓ ตัวชี้วัด ๑๕ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๘ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส๒๑๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาความหมาย ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับการผลิต การบริโภคและการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า ศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริโภค เศรษฐกิจพอเพียง กลไกราคาตลาด วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงิน วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวันเวลาของโลก วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียที่ยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทำงาน กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้น กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม และกระบวนการแก้ปัญหา ในการวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ การสำรวจและระบุทำเลที่ตั้งการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม การสืบค้นประเด็นปัญหาระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย

เพื่อให้มีวิจาร์ณญาณเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิต มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริโภค ระบบธนาคารและสถาบันการเงิน เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของลักษณะกายภาพที่มีต่อระบบการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีวิจาร์ณญาณในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวิถีชีวิตเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๑/๑	ส ๓.๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓
ส ๓.๒ ม.๑/๒ ม.๑/๓	ส ๓.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๔
ส ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓	ส ๕.๒ ม.๑/๒ ม.๑/๔
ส ๕.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๓	
รวม ๑๔ ตัวชี้วัด ๘ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๖ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาค้นคว้าการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านความสำคัญของพระพุทธศาสนา วิเคราะห์ความเป็นมาเกี่ยวกับพุทธประวัติ ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาดก โครงสร้างและสาระสังเขปของพระไตรปิฎก วันสำคัญต่างๆทางพระพุทธศาสนา หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และพุทธศาสนสุภาษิต พิธีกรรมทางศาสนา การบริหารจัดการและการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หน้าที่และมารยาทชาวพุทธ ศึกษาวิเคราะห์สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ศึกษาบทบาท ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม กระบวนการในการตรากฎหมาย ข้าราชการทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการฝึกปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้น กระบวนการเปรียบเทียบ กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการขัดเกลาทางสังคม กระบวนการประชาธิปไตย กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

เพื่อให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสนา เกิดความศรัทธา สำนึกในความเป็นไทย เห็นคุณค่าของการบริหารจัดการตระหนักถึงคุณค่าในการเป็นพลเมืองดี ทำประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของสังคมและประเทศ

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘ ม.๒/๑๐	ส ๑.๑ ม.๒/๘ ม.๒/๑๑ ส ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๕
ส ๑.๒ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔	ส ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๔
ส ๒.๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓	ส ๒.๒ ม.๒/๒
ส ๒.๒ ม.๒/๑	
รวม ๒๑ ตัวชี้วัด ๑๕ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๗ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๒๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาความหมาย ความสำคัญของการลงทุน และการออม ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ การพัฒนาการผลิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การคุ้มครองผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ การแข่งขันทางการค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล อธิบายมาตราส่วนทิศและสัญลักษณ์ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการฝึกปฏิบัติกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการสืบค้น กระบวนการเปรียบเทียบ กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิต กระบวนการขัดเกลาทางสังคม กระบวนการประชาธิปไตย กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในการสำรวจและระบุทำเลที่ตั้ง วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพ และสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา

เพื่อมีวิจารณญาณเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุน และการออม มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อตระหนักถึงความสำคัญของลักษณะทางกายภาพ ที่มีต่อระบบการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มีวิจารณญาณในการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวิถีชีวิต เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๔	ส ๓.๑ ม.๒/๓
ส ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓	ส ๓.๒ ม.๒/๔
ส ๕.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓	ส ๕.๒ ม.๒/๒ ม.๒/๔
ส ๕.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๓	
รวม ๑๕ ตัวชี้วัด ๑๑ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๔ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาและวิเคราะห์ ประวัติความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติและชาดก วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พุทธศาสนสุภาษิต คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎกและเรื่องน่ารู้ การบริหารจัดการ การเจริญปัญญา พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง หน้าที่ชาวพุทธ และศาสนพิธี มารยาทชาวพุทธและการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ การแก้ปัญหา และพัฒนาชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการฝึกปฏิบัติ การแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดแนวความคิด นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม รู้จักเหตุผล มีคุณธรรม ละเว้นความชั่ว

ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม คัมภีร์ ปกป้องตนเองและผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน ตลอดจนศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาไทย วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งด้านต่างๆในประเทศสามารถเสนอแนวคิดในการลดปัญหาความขัดแย้ง ตลอดจนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

โดยใช้กระบวนการขัดเกลาทางสังคม กระบวนการประชาธิปไตย กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการสืบค้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ศึกษาวิเคราะห์ระบบกลไกราคา และบทบาทของรัฐที่มีต่อการแทรกแซงราคาในระบบเศรษฐกิจ เพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจโดยใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการจัดการ กระบวนการสืบค้น กระบวนการพัฒนาค่านิยม กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๘	ส ๑.๑ ม.๓/๗
ส ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๕	ส ๑.๒ ม.๓/๓
ส ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๔	ส ๓.๑ ม.๓/๒
ส ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒	ส ๓.๒ ม.๓/๒
ส ๓.๒ ม.๓/๑	
รวม ๑๘ ตัวชี้วัด ๑๔ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๔ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๓๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์การเผยแผ่ และการนับถือพระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่างๆทั่วโลกและศึกษาถึงความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาสำคัญของโลก และช่วยสร้างสรรค์ อารยธรรม และความสงบสุขแก่โลก วิเคราะห์ความแตกต่าง และยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนของแต่ละศาสนา และปฏิบัติตามตามศาสนพิธี พิธีกรรม สวดมนต์ การบริหารจัดการ และการเจริญปัญญา แสดงตนเป็นพุทธมามกะ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาไว้ซึ่งศาสนาที่ตนนับถือ โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการฝึกปฏิบัติ การแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดแนวความคิด นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม รู้จักเหตุผล มีคุณธรรม ละเว้นความชั่ว วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ สืบค้นอภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

โดยกระบวนการทำงาน กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการฝึกปฏิบัติ กระบวนการจัดการ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการเปรียบเทียบ กระบวนการพัฒนาคำนิยม กระบวนการนำข้อมูลไปใช้ในการแก้ปัญหาอย่างมีกระบวนการ ในการวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพ สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบ การสำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๙	ส ๑.๑ ม.๓/๓ ม.๓/๑๐
ส ๑.๒ ม.๓/๔ ม.๓/๖	ส ๑.๒ ม.๓/๗
ส ๒.๑ ม.๓/๓	ส ๒.๑ ม.๓/๕
ส ๒.๒ ม.๓/๒ ม.๓/๓	ส ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๔
ส ๓.๒ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖	ส ๓.๒ ม.๓/๓
ส ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒	ส ๕.๒ ม.๓/๒ ม.๓/๔
ส ๕.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๓ ม.๓/๕	
รวม ๒๔ ตัวชี้วัด ๑๕ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๙ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำคัญการศึกษาประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลา และยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย วิธีการเปรียบเทียบศักราชต่าง ๆ ตัวอย่างการใช้ศักราชต่าง ๆ

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การคิดรวบยอด การสืบค้นทางเทคโนโลยีสมัย

เพื่อให้เข้าใจในหลักการของการเปรียบเทียบศักราช การนับเวลา และทันโลกทันเหตุการณ์ในสมัยสังคมปัจจุบัน พร้อมทั้งนำความรู้ที่ได้พัฒนาตนเองและมีความรักชาติไทย ความสามัคคีในหมู่คณะ

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒	ส ๔.๑ ม.๑/๓ ส ๔.๓ ม.๑/๑
รวม ๔ ตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๑๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมาย ความสำคัญของประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองสมัยใดก็ได้ และเหตุสำคัญในสมัยสุโขทัย

โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ การคิดรวบยอด การสืบค้นทางเทคโนโลยีสมัยใหม่

เพื่อให้รู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์และสามารถนำไปศึกษาข้อมูลทางประวัติศาสตร์ได้พร้อมทั้งนำไป แก้ไข ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ มีความรักความเป็นไทยใน คนชาติไทยของตนเองและ มีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๒ ม.๑/๒	ส ๔.๒ ม.๑/๑
ส ๔.๓ ม.๑/๓	ส ๔.๓ ม.๑/๒
รวม ๔ ตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๒ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ สืบค้น วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือ ของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตัวอย่างประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย ที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ในสมัยอยุธยาและธนบุรี การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ตัวอย่างการตีความข้อมูล จากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความทางประวัติศาสตร์ ที่ตั้งและสถานที่ทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชีย ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมืองของภูมิภาคเอเชีย ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมตะวันออก และแหล่งมรดกโลกในประเทศต่างๆ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ ที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์สืบค้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เอเชีย จำเป็นต้องอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์เท่าที่มีอยู่ และตกทอดมาถึงปัจจุบัน ในการศึกษา ความเป็นมาของประวัติศาสตร์เอเชีย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการพัฒนาการ ความเป็นมาของชนชาติต่างๆ ในเอเชีย ได้อย่างถูกต้อง ตามความเป็นจริง และแหล่งอารยธรรมสำคัญของภูมิภาคเอเชีย ล้วนกำเนิดมาจากบริเวณลุ่มแม่น้ำ อารยธรรมเหล่านี้ล้วนเกิดมาจากการคิดค้นสร้างสรรค์ผลงานอันทรงคุณค่า ซึ่งถือเป็นแบบอย่างให้แก่ผลงานรุ่นหลังในปัจจุบัน

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒	ส ๔.๑ ม.๒/๓
รวม ๓ ตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๒๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษา วิเคราะห์ สืบค้น การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรือง ของอาณาจักรอยุธยา พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการกู้เอกราช ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย สมัยอยุธยา การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การกู้เอกราชและสถาปนาอาณาจักรธนบุรี ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม สมัยธนบุรี วิกรรมและผลงานของบุคคลสำคัญของไทย ที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย

โดยใช้กระบวนการ วิเคราะห์ สืบค้น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักในความเพียรพยายามของบรรพบุรุษ ในการทะนุบำรุง และพัฒนาชาติ เห็นความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันรักษาและมรดกของชาติ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย และยึดมั่นในหลักธรรมของศาสนา

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๒ ม.๒/๒	ส ๔.๒ ม.๒/๑
ส ๔.๓ ม.๒/๓	ส ๔.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒
รวม ๕ ตัวชี้วัด ๒ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๓ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ สืบค้น เกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตั้ง และสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคโลก (ยกเว้นเอเชีย) ที่มีผลต่อการพัฒนาโดยสังเขป พัฒนาการทางประวัติศาสตร์สังคม เศรษฐกิจ การเมืองของภูมิภาคโลก อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก ที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ และสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงครามเย็น องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทำงาน กระบวนการสืบค้นวิธีการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการสืบค้นทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ กระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีเหตุผลและตระหนักถึงความสำคัญของวิธีการ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การเมืองภูมิภาคโลก รวมทั้งความขัดแย้งและ ความร่วมมือระหว่างประเทศ

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๑ ม.๓/๑	ส ๔.๑ ม.๓/๒ ส ๔.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒
รวม ๔ ตัวชี้วัด ๑ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๓ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชา

ส ๒๓๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ สืบค้นเกี่ยวกับความเป็นมาของชนชาติไทย การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทย ในราชวงศ์จักรี ความเจริญและความมั่นคงของชาติ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ทางด้านการเมือง การปกครองสังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่างๆ เหตุการณ์สำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน บทบาทของไทยตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก

โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม กระบวนการทำงาน กระบวนการสืบค้น กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการฝึกปฏิบัติ

เพื่อให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเหตุผล รักประเทศชาติ รู้เท่าทันสถานการณ์ ภูมิใจในความเป็นไทย ตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรม อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

มาตรฐานและตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ส ๔.๓ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔	ส ๔.๓ ม.๓/๑
รวม ๔ ตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัดระหว่างทาง ๑ ตัวชี้วัดปลายทาง	

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๑๒๐๑ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมาย คุณค่า ความสำคัญ ประเภท การจัดหมวดหมู่และวิธีการสืบทอดของ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของชุมชนโบราณและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ อาหารพื้นบ้าน ภาษาถิ่น วรรณกรรม การละเล่นพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน

โดยใช้กระบวนการคิด การสร้างความตระหนัก การวิเคราะห์ การสืบค้นข้อมูล การปฏิบัติ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ การระดมสมอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ การสาธิตการศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้แบบโครงการ กระบวนการ กลุ่ม การเผชิญสถานการณ์จริง และกระบวนการสื่อสาร

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประเภท การจัดหมวดหมู่ วิธีการสืบทอด และ คุณค่าของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ อาหารพื้นบ้าน ภาษาถิ่น วรรณกรรม การละเล่นพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านสามารถปฏิบัติตนตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อได้อย่างถูกต้อง นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้เห็นคุณค่าและตระหนักใน ความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้าน เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรม พื้นบ้าน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านให้เป็นมรดกท้องถิ่น ประเทศชาติ มี ความรัก ความภาคภูมิใจและผูกพันกับท้องถิ่น มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิดในการแก้ปัญหา ในการ ใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็น ไทยและมีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสันติสุขในท้องถิ่นสังคมไทยและสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.๒.๑ ส ๔.๓

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๑๒๐๒ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๒
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมาย คุณค่า ความสำคัญ ประเพณี การจัดหมวดหมู่และวิธีการสืบทอดของ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของชุมชนโบราณและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ อาหารพื้นบ้าน ภาษาถิ่น วรรณกรรม การละเล่นพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน

โดยใช้กระบวนการคิด การสร้างความตระหนัก การวิเคราะห์ การสืบค้นข้อมูล การปฏิบัติ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ การระดมสมอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ การสาธิตการศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้แบบโครงการกระบวนการ กลุ่ม การเผชิญสถานการณ์จริง และกระบวนการสื่อสาร

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประเพณี การจัดหมวดหมู่ วิธีการสืบทอด และ คุณค่าของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้าน ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ อาหารพื้นบ้าน ภาษาถิ่น วรรณกรรม การละเล่นพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านสามารถปฏิบัติตนตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อได้อย่างถูกต้อง นำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้เห็นคุณค่าและตระหนักใน ความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้าน เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรม พื้นบ้าน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านให้เป็นมรดกท้องถิ่น ประเทศชาติ มี ความรัก ความภาคภูมิใจและผูกพันกับท้องถิ่น มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิดในการแก้ปัญหา ในการ ใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็น ไทยและมีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสันติสุขในท้องถิ่นสังคมไทยและสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.๒.๑ ส ๔.๓

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๒๒๐๑ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมาย คุณค่า ความสำคัญ ประเพณี การจัดหมวดหมู่และวิธีการสืบทอดของ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของชุมชนโบราณและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณี หัตถกรรมพื้นบ้าน ของเล่น ความเชื่อ ดนตรีนาฏศิลป์ วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน

โดยใช้กระบวนการคิด การสร้างความตระหนัก การวิเคราะห์ การสืบค้นข้อมูล การปฏิบัติ วิธีการทางประวัติศาสตร์ การระดมสมอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ การสาธิตการศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้แบบโครงงานกระบวนการกลุ่ม การเผชิญสถานการณ์จริง และกระบวนการสื่อสาร

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประเพณี การจัดหมวดหมู่ วิธีการสืบทอด และคุณค่าของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณี หัตถกรรมพื้นบ้านของเล่น ความเชื่อ ดนตรีนาฏศิลป์ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านสามารถปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านกับปราชญ์ชาวบ้าน นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้เห็นคุณค่าและตระหนักในความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้านและปราชญ์ชาวบ้าน เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านให้เป็นมรดกท้องถิ่น ประเทศชาติ มีความรัก ความภาคภูมิใจและผูกพันกับท้องถิ่น มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิดในการแก้ปัญหา ในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างสันติสุขในท้องถิ่นสังคมไทยและสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.๒.๑ ส ๔.๓

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๒๒๐๒ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๔
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษา วิเคราะห์ ความหมาย คุณค่า ความสำคัญ ประเภท การจัดหมวดหมู่และวิธีการสืบทอดของ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของชุมชนโบราณและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณี หัตถกรรมพื้นบ้าน ของเล่น ความเชื่อ ดนตรีนาฏศิลป์ วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน

โดยใช้กระบวนการคิด การสร้างความตระหนัก การวิเคราะห์ การสืบค้นข้อมูล การปฏิบัติ วิธีการทางประวัติศาสตร์ การระดมสมอง การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ การสาธิตการศึกษานอกสถานที่ การเรียนรู้แบบโครงงานกระบวนการกลุ่ม การเผชิญสถานการณ์จริง และกระบวนการสื่อสาร

เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ประเภท การจัดหมวดหมู่ วิธีการสืบทอด และคุณค่าของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณี หัตถกรรมพื้นบ้านของเล่น ความเชื่อ ดนตรีนาฏศิลป์ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมพื้นบ้าน แนวทางอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านสามารถปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านกับปราชญ์ชาวบ้าน นำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันได้เห็นคุณค่าและตระหนักในสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้านและปราชญ์ชาวบ้าน เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านให้เป็นมรดกท้องถิ่น ประเทศชาติ มีความรัก ความภาคภูมิใจและผูกพันกับท้องถิ่น มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิดในการแก้ปัญหา ในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรมจริยธรรม เจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ สามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างสันติสุขในท้องถิ่นสังคมไทยและสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.๒.๑ ส ๔.๓

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๓๒๐๑ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาชีวิตและผลงานของบุคคลที่ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่น สังคมและประเทศ

วิเคราะห์คุณธรรมแนวทางปฏิบัติและแนวคิดของบุคคลเหล่านั้นที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองท้องถิ่น ประเทศชาติ

เพื่อให้เป็นแบบอย่างการประพฤติปฏิบัติที่ดีเห็นคุณค่าในการฝึกคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตสามารถเลือกแนวทางในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในอันที่จะพัฒนาตนท้องถิ่นและประเทศชาติ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.๒.๑ ส ๔.๓

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๓๒๐๒ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๖
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาชีวิตและผลงานของบุคคลที่ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่น
สังคมและประเทศ

วิเคราะห์คุณธรรมแนวทางปฏิบัติและแนวคิดของบุคคลเหล่านั้นที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองท้องถิ่น
ประเทศชาติ

เพื่อให้เป็นแบบอย่างการประพฤติการปฏิบัติที่ดีเห็นคุณค่าในการฝึกคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักในการ
ดำเนินชีวิตสามารถเลือกแนวทางในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในอันที่จะพัฒนาตนท้องถิ่นและประเทศชาติ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส.๒.๑ ส ๔.๓

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๑๒๐๑ ด้านทุจริตศึกษา ๑
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๒๒๐๑ ด้านทุจริตศึกษา ๒
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๓๒๐๑ ด้านทุจริตศึกษา ๓
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๔๒๐๑ ด้านทุจริตศึกษา ๔
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๕๒๐๑ ด้านทุจริตศึกษา ๕
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๑๖๒๐๑ ด้านทุจริตศึกษา ๖
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๑๒๐๓ ด้านทุจริตศึกษา ๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๑๒๐๔ ด้านทุจริตศึกษา ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๒๒๐๓ ด้านทุจริตศึกษา ๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๒๒๐๔ ด้านทุจริตศึกษา ๔
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๓๒๐๓ ด้านทุจริตศึกษา ๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม

ส๒๓๒๐๔ ด้านทุจริตศึกษา ๖
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและรับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริต โดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึกปฏิบัติจริง การทำโครงการ กระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การแก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและการป้องกันการทุจริต

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
๓. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๔. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวมได้
๖. ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๗. ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต
๘. ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
๙. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	ศาสนาของเราที่ สอนให้เป็นคนดี	ส ๑.๑ ป.๑/๑ ส ๑.๑ ป.๑/๒	-	- พุทธประวัติ - ประวัติพุทธสาวก - ศาสนิกชนตัวอย่าง - ชาดก เรื่องเล่า	๕	-
๒	หลักธรรมที่สอน ให้เป็นคนดี	ส ๑.๑ ป.๑/๔ ส ๑.๒ ป.๑/๑ ส ๑.๒ ป.๑/๒	ส ๑.๑ ป.๑/๓ ส ๑.๒ ป.๑/๓	- พระรัตนตรัย - โอวาท ๓ - หลักธรรมอื่นๆ - การฝึกสวดมนต์และแผ่ เมตตา - การบำเพ็ญประโยชน์ต่อ วัดหรือศาสนสถาน - การแสดงตนเป็นพุทธมา มะกะ - ประวัติโดยสังเขปของวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนา - การบูชาพระ รัตนตรัย	๑๐	๓๕
๓	ครอบครัวดีมีสุข			- การเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัว - ความหมายและความ แตกต่างของอำนาจ และการใช้อำนาจของ อำนาจตามบทบาท สิทธิ หน้าที่ใน ครอบครัวและโรงเรียน	๔	-
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๔๐
รวม					๒๐	๕๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๒						
๔	วิถีชีวิต ประชาธิปไตย	-	ส ๒.๒ ป.๑/๓	- กิจกรรมตามกระบวนการ ประชาธิปไตย ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน	๓	๑๐
๕	เศรษฐศาสตร์กับ ครอบครัว	ส ๓.๑ ป.๑/๑ ส ๓.๑ ป.๑/๒ ส ๓.๒ ป.๑/๑	ส ๓.๑ ป.๑/๓	- สินค้าและบริการที่ซื้อขายใน ชีวิตประจำวัน และใช้ ประโยชน์ให้คุ้มค่า - การใช้จ่ายเงินใน ชีวิตประจำวัน เพื่อซื้อสินค้า และบริการ - ประโยชน์ของการใช้ จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว -ประโยชน์ของการออม - โทษของการใช้จ่ายเงินเกิน ตัว - วางแผนการใช้จ่าย - ทรัพยากรที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน - ทรัพยากรส่วนรวม - วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของ ส่วนตัวและส่วนรวมอย่าง ถูกต้องและประหยัดคุ้มค่า	๘	๑๐
๖	ภูมิศาสตร์ น่ารู้	ส ๕.๑ ป.๑/๑ ส ๕.๑ ป.๑/๒ ส ๕.๑ ป.๑/๓ ส ๕.๑ ป.๑/๔ ส ๕.๒ ป.๑/๒	ส ๕.๒ ป.๑/๑ ส ๕.๒ ป.๑/๓	- สิ่งต่างๆรอบตัวที่เกิดขึ้น เองตามธรรมชาติและที่ มนุษย์สร้างขึ้น - ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว - ทิศหลัก(เหนือ ตะวันออก ใต้ ตะวันตก) และที่ตั้งของ สิ่งต่าง ๆรอบตัว แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน	๘	๑๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				การเปลี่ยนแปลงของสภาพ อากาศในรอบวัน เช่น กลางวัน กลางคืน ความ - ร้อนของอากาศ ฝน เมฆ ลม - ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ มีผลต่อความ เป็นอยู่ของมนุษย์ - การเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัว - การรู้เท่าทันสิ่งแวดล้อมและ ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม		
สอบปลายภาค					๑	๑๐
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๔๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	เรียนรู้เรื่องศาสนา	ส ๑.๑ ป.๒/๑ ส ๑.๑ ป.๒/๒ ส ๑.๑ ป.๒/๓	ส ๑.๑ ป.๒/๔	- ความสำคัญของพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ๑. สรุพุทธประวัติ ๒. ประวัติสาวกของศาสดา - ความหมาย ความสำคัญของพระรัตนตรัย - โอวาท ๓	๕	๑๐
๒	เราต้องทำดี	ส ๑.๑ ป.๒/๑ ส ๑.๑ ป.๒/๒ ส ๑.๑ ป.๒/๓ ส ๑.๑ ป.๒/๔ ส ๑.๑ ป.๒/๖ ส ๑.๑ ป.๒/๗	ส ๑.๑ ป.๒/๕	- การทำความดีตาม ข้อ ๔ - ความหมายประโยชน์ของสมาธิและการเจริญปัญญา - ศาสนา ศาสดา คัมภีร์ของศาสนาต่างๆ	๕	๑๐
๓	มารยาทชาวพุทธ	ส ๑.๒ ป.๒/๑	ส ๑.๒ ป.๒/๒	- การฝึกปฏิบัติมารยาทชาวพุทธ	๔	๕
๔	มารยาทไทย	ส ๒.๑ ป.๒/๒	ส ๒.๑ ป.๒/๑	มารยาทไทยที่ควรรู้ - วิธีประชาธิปไตย	๒	๕
๕	ชุมชนของเรา	ส ๒.๑ ป.๒/๔ ส ๒.๒ ป.๒/๑ ส ๒.๒ ป.๒/๒	ส ๒.๑ ป.๒/๓	- ความสัมพันธ์ของตนเองและสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๓	๕
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๐
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๔๐
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๖	ทรัพยากร	ส ๓.๑ ป.๒/๑	-	- ทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้ผลิตสินค้า - ลักษณะอาชีพและการประกอบอาชีพ	๕	-
๗	บันทึกรายรับรายจ่าย	ส ๓.๑ ป.๒/๒ ส ๓.๑ ป.๒/๓ ส ๓.๒ ป.๒/๑	ส ๓.๑ ป.๒/๔ ส ๓.๒ ป.๒/๒	- การบันทึกรายรับรายจ่าย - การออม - ความหมาย ความสำคัญของสินค้าและบริการ - ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อ ผู้ผลิตและผู้บริโภค	๔	๑๓
๘	สิ่งแวดล้อมรอบตัว	ส ๕.๑ ป.๒/๒ ส ๕.๑ ป.๒/๓	ส ๕.๑ ป.๒/๑	- สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นธรรมชาติกับมนุษย์สร้างขึ้น ระหว่างบ้านกับโรงเรียน - คุณค่าของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคม	๕	๑๐
๙	ภูมิศาสตร์โลกของเรา	ส ๕.๒ ป.๒/๑ ส ๕.๒ ป.๒/๒	ส ๕.๒ ป.๒/๓ ส ๕.๒ ป.๒/๔	- เครื่องมือภูมิศาสตร์ - ปรากฏการณ์ระหว่างโลกดวงอาทิตย์ดวงจันทร์ - ความหมายและสำคัญของสิ่งแวดล้อม - ความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	๕	๑๒
สอบปลายภาค					๑	๑๐
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๔๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	แบบอย่างแห่ง ความดี	ส ๑.๑ ป.๓/๑ ส ๑.๑ ป.๓/๓ ส ๑.๑ ป.๓/๔ ส ๑.๑ ป.๓/๖ ส ๑.๑ ป.๓/๗ ส ๑.๒ ป.๓/๑ ส ๑.๒ ป.๓/๓	ส ๑.๑ ป.๓/๒ ส ๑.๑ ป.๓/๕ ส ๑.๒ ป.๓/๒	- ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา - ประวัติศาสดาและสาวก ของศาสนาต่าง ๆ - หลักธรรมที่เป็นรากฐานใน การดำเนินชีวิต - พระไตรปิฎก - การบริหารจัดการ เจริญปัญญา - มารยาทชาวพุทธ - ศาสนพิธี พิธีกรรมทาง ศาสนา - วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	๑๐	๒๐
๒	เราเป็นคนไทย	ส ๒.๑ ป.๓/๒ ส ๒.๑ ป.๓/๓ ส ๒.๑ ป.๓/๔ ส ๒.๒ ป.๓/๑ ส ๒.๒ ป.๓/๒	ส ๒.๑ ป.๓/๑ ส ๒.๒ ป.๓/๓	-วัฒนธรรม ประเพณี และ ภูมิปัญญาในชุมชน -การปฏิบัติตนตามหน้าที่ใน ฐานะสมาชิกของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน กฎระเบียบ ในการอยู่ร่วมกัน - ความสำคัญของ วันหยุดราชการ - บุคคลที่มีผลงานดีเด่นใน ชุมชน - บทบาทหน้าที่ของสมาชิก ในชุมชน	๙	๑๕
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๒						
๓	รายรับ-รายจ่าย ต้องเรียนรู้	ส ๓.๑ ป.๓/๑ ส ๓.๑ ป.๓/๓ ส ๓.๒ ป.๓/๑ ส ๓.๒ ป.๓/๒ ส ๓.๒ ป.๓/๓	ส ๓.๑ ป.๓/๒	- ความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำเนินชีวิต - รายรับ – รายจ่ายของครอบครัวและชุมชน - การวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง - ความหมายของผู้ผลิต ผู้บริโภค - ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ - ทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ - ผู้ผลิต ผู้บริโภค - สินค้า และบริการของรัฐ - ความหมายและความสำคัญของภาษี - บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี - ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้า	๙	๑๕
๔	สิ่งแวดล้อมของชุมชน	ส ๕.๑ ป.๓/๑ ส ๕.๒ ป.๓/๑ ส ๕.๒ ป.๓/๒ ส ๕.๒ ป.๓/๓ ส ๕.๒ ป.๓/๔ ส ๕.๒ ป.๓/๕	ส ๕.๑ ป.๓/๒ ส ๕.๒ ป.๓/๖	- สภาพแวดล้อมในชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป มีการพึ่งพาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการประกอบอาชีพกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ส่งผลให้เกิดมลพิษ นอกจากนั้นยังมีความแตกต่างกันของเมืองและชนบท	๑๐	๒๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- สภาพแวดล้อมในชุมชนในอดีตและปัจจุบัน - การพึ่งพาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของมนุษย์ - มลพิษและการก่อให้เกิดมลพิษ - ความแตกต่างของเมืองและชนบท - การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในชุมชน		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา
 จำนวน ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	ศาสนาและ ศีลธรรม นำชีวิต	ส ๑.๑ ป.๔/๑ ส ๑.๑ ป.๔/ ๒ ส ๑.๑ ป.๔/ ๓ ส ๑.๑ ป.๔/ ๖ ส ๑.๑ ป.๔/ ๗ ส ๑.๑ ป.๔/ ๘	ส ๑.๑ ป.๔/๔ ส ๑.๑ ป.๔/๕	ความสำคัญของศาสนา ต่างๆ - ประวัติและการปฏิบัติ ตามหลักของศาสนาต่างๆ - เห็นคุณค่าและปฏิบัติตน ตามศาสนาที่ตนนับถือ - ประวัติพุทธสาวก พุทธ สาวิกา ชาดก -ประวัติของศาสดาของ ศาสนาต่างๆ - ความรู้และความสำคัญ ของศาสนสถาน - มารยาทและปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี	๑๙	๑๕
๒	พลเมืองดีน่าชื่นชม	ส ๒.๑ ป.๔/๑ ส ๒.๑ ป.๔/ ๒ ส ๒.๑ ป.๔/ ๓ ส ๒.๑ ป.๔/ ๔ ส ๒.๒ ป.๔/๑ ส ๒.๒ ป.๔/ ๒	ส ๒.๑ ป.๔/๕ ส ๒.๒ ป.๔/๓	แนวทางการปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของชุมชน - การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - สิทธิพื้นฐานของเด็ก - วัฒนธรรมในภาคต่างๆ - ปัญหาและสาเหตุของการ เกิดความขัดแย้งใน ชีวิตประจำวันอันอาจ อธิปไตย - ความสำคัญของการ ปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตย - บทบาทหน้าที่ของ พลเมืองตามระบอบ ประชาธิปไตย	๒๐	๒๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- สถาบันพระมหากษัตริย์ ในสังคมไทย		
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๓๙	๓๕
รวม					๔๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๓	พอยู่พอกิน	ส ๓.๑ ป.๔/๑ ส ๓.๑ ป.๔/๒ ส ๓.๒ ป.๔/๒	ส ๓.๑ ป.๔/๓ ส ๓.๒ ป.๔/๑	- ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเลือกซื้อสินค้า - สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค - หลักการของเศรษฐกิจ พอเพียง - อาชีพ สินค้าและบริการ ต่างๆ ที่ผลิตในชุมชน - หน้าที่เบื้องต้นของเงินใน ระบบเศรษฐกิจ	๑๙	๑๕
๔	ภูมิศาสตร์น่ารู้	ส ๕.๑ ป.๔/๑ ส ๕.๒ ป.๔/๑ ส ๕.๒ ป.๔/๒	ส ๕.๑ ป.๔/๒ ส ๕.๑ ป.๔/๓ ส ๕.๒ ป.๔/๓	- แผนที่ ภาพถ่าย ช่วยให้ เข้าใจลักษณะทางกายภาพ และสิ่งต่างๆ ของจังหวัด - ตำแหน่งระยะทางและ ทิศทางของทรัพยากรใน จังหวัด - ลักษณะภูมิลักษณะที่สำคัญ ในภูมิภาคของตนเองในแผนที่ - ความสัมพันธ์ของลักษณะ ทางกายภาพกับลักษณะทาง สังคมในภูมิภาคของตนเอง - สภาพแวดล้อมทาง กายภาพของชุมชนจะส่งผล ต่อการดำเนินชีวิตของคนใน จังหวัด ซึ่งจะมี ความแตกต่างกันออกไป เรา สามารถศึกษาได้จากแผนที่ ของจังหวัด	๒๐	๒๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัว ย่อมทำให้วิถีชีวิตของคนไทยผันแปรตามไปด้วย - สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ดังนั้นพวกเราทุกคนจึงต้องมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ให้คงสภาพหรือปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของเรา		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๓๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๔๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๘๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา๑๕๑๐๑สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๕
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 จำนวน ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	ศาสนานำรู้	ส ๑.๑ ป.๕/๑ ส ๕.๒ ป.๔/ ๒ ส ๕.๒ ป.๔/ ๓	-	- ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา - พุทธประวัติ - พุทธสาวก พุทธศาสนิกชน	๗	-
๒	หลักธรรมของ ศาสนาต่างๆ	ส ๑.๑ ป.๕/๔ ส ๑.๑ ป.๕/ ๖	ส ๑.๑ ป.๕/ ๕	- องค์ประกอบของ พระไตรปิฎก - การปฏิบัติตามหลักคำ สอนของศาสนาที่ตนนับ ถือ	๘	๑๐
๓	พิธีกรรมทาง ศาสนา	ส ๑.๒ ป.๕/๑ ส ๑.๒ ป.๕/ ๓	ส ๑.๑ ป.๕/๗ ส ๑.๒ ป.๕/๒	- พิธีถวายสังฆทาน เครื่อง สังฆทาน - ระเบียบพิธีในการทำบุญ งานมงคล - ประโยชน์ของการเข้า ร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทาง ศาสนา - การกราบพระรัตนตรัย - การไหว้บิดามารดา ครู อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ - การกราบศพ	๘	๑๕
๔	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	-	ส ๒.๑ ป.๕/๑	- ปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาทสิทธิเสรีภาพ และ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี	๖	๕
๕	สิทธิเด็ก	ส ๒.๑ ป.๕/๒	-	- วิธีการปกป้องคุ้มครอง ตนเองหรือผู้อื่นจากการ ละเมิดสิทธิเด็ก	๕	-
๖	วัฒนธรรมไทยและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ส ๒.๑ ป.๕/๓	ส ๒.๑ ป.๕/๔	- คุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มี ต่อการดำเนินชีวิตใน สังคมไทย	๕	๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๓๙	๓๕
รวม					๔๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๗	การปกครองส่วนท้องถิ่น	ส ๒.๒ ป.๕/๑ ส ๒.๒ ป.๕/๒	ส ๒.๒ ป.๕/๓	- อนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น - โครงสร้างอำนาจ บทบาทหน้าที่ความสำคัญและวิธีการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประโยชน์ที่ได้รับ	๙	๑๐
๘	การผลิตสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ป.๕/๑	ส ๓.๑ ป.๕/๒	- ความหมายของสินค้าและบริการ - ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการผลิตสินค้าและบริการ - เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ	๖	๕
๙	เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์	ส ๓.๑ ๕/๓	ส ๓.๑ ป.๕/๒	- หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน - หลักการ ประโยชน์ของสหกรณ์ - ประเภทของสหกรณ์โดยสังเขป - สหกรณ์ในโรงเรียน(เน้นฝึกปฏิบัติจริง) - การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในชีวิตประจำวัน	๘	๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑๐	ธนาคารและการ กู้ยืม	ส ๓.๒ ป.๕/๑	ส ๓.๒ ป.๕/๒	-บทบาทหน้าที่ของธนาคาร โดยสังเขป -ผลดีและผลเสียของการกู้ยืม ทั้งนอกระบบและในระบบที่มี ต่อระบบเศรษฐกิจ -การเสีย ดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อ ของอุปโภค	๕	๕
๑๑	ภูมิศาสตร์น้ำ	ส ๕.๑ ป.๕/๑ ส ๕.๑ ป.๕/๒	-	- ข้อมูลลักษณะทาง กายภาพในจังหวัดของตน ด้วยแผนที่และรูปถ่าย - ลักษณะทางกายภาพที่ ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากร และสถานที่สำคัญในภูมิภาค ของตน	๖	-
๑๒	มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ป.๕/๑	ส ๕.๒ ป.๕/๒ ส ๕.๒ ป.๕/๓	- อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม ทาง ธรรมชาติ ที่ ก่อให้เกิดวิถีชีวิตในภูมิภาค ของตน - ตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็น ผลจากการรักษาและการ ทำลายสิ่งแวดล้อมและเสนอ แนวคิดในการจัดการสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาคของตน	๕	๑๐
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๓๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๔๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๘๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชาส๑๖๑๐๑สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา
 จำนวน ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	พระพุทธ	ส ๑.๑ ป.๖/๑ ส ๑.๑ ป.๖/๒ ส ๑.๑ ป.๖/๓	-	พระพุทธศาสนาในฐานะ เป็นศาสนาประจำชาติ - พุทธประวัติ - ปลงอายุสังขาร - ปิณธุสาก - ปรินิพพาน - การถวายพระเพลิง - แจกพระบรมสารีริกธาตุ สังเวชนียสถาน ๔ พระราชระ - ที่มิตโกสลชาดก - สัพพทาฐิชาดก - พ่อขุนรามคำแหงมหาราช - สมเด็จพระมหาสมณ เจ้ากรม-พระปรมานุชิต ชินวรส	๖	-
๒	พระธรรม	ส ๑.๑ ป.๖/๔ ส ๑.๑ ป.๖/๙	ส ๑.๑ ป.๖/๕ ส ๑.๑ ป.๖/๗ ส ๑.๑ ป.๖/๘	- พระรัตนตรัย - ศรัทธา ๔ - พระพุทธ	๑๐	๑๕
๓	พระสงฆ์	ส ๑.๑ ป.๖/๓	-	- พุทธกิจ ๕ - พระธรรม - พระสงฆ์ - ไตรสิกขา - โอวาท ๓ - ไม่ทำชั่ว - ทำความดี - ทำจิตให้บริสุทธิ์ - พุทธศาสนสุภาษิต - ตัวอย่างการกระทำความ		

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				ดีของบุคคลในประเทศ - ศาสนพิธีของศาสนา ต่าง ๆ - พระพุทธศาสนา - ศาสนพิธีที่เป็นพุทธบัญญัติ - ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา - ศาสนาอิสลาม - คริสต์ศาสนา - ศาสนาฮินดู		
๔	การปฏิบัติตนดี	ส ๑.๑ ป.๖/๖ ส ๑.๒ ป.๖/๑ ส ๑.๒ ป.๖/๒ ส ๑.๒ ป.๖/๔	ส ๑.๒ ป.๖/๓	- พระราธะ - ทิฆิณีโกสลชาดก - สัพพทาสชาดก - พ่อขุนรามคำแหงมหาราช - สมเด็จพระมหาสมณ เจ้ากรม-พระปรมาภิไธย ชินนร	๖	-
๕	การปกครอง ระบอบ ประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	ส ๒.๑ ป.๖/๕ ส ๒.๒ ป.๖/๑ ส ๒.๒ ป.๖/๓	ส ๒.๒ ป.๖/๒	- ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ ต่าง ๆ - ประโยชน์จากการติดตาม ข้อมูล ข่าวสาร - หลักการเลือกรับและใช้ ข้อมูลข่าวสาร - บทบาท หน้าที่ ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาล - กิจกรรมต่างๆ เพื่อ ส่งเสริม ประชาธิปไตย ใน ท้องถิ่นและประเทศ - การมีส่วนร่วมในการออก กฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง - สอดส่องดูแลผู้มี	๖	๑๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				พฤติกรรมกรกระทำผิด การเลือกตั้ง และแจ้งต่อ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ - ตรวจสอบคุณสมบัติการ ใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ตามระบอบประชาธิปไตย		
๖	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	ส ๒.๑ ป.๖/๑	-	- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน	๓	-
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๓๙	๓๕
รวม					๔๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๗	วัฒนธรรมใน สังคมไทย	ส ๒.๑ ป.๖/๒ ส ๒.๑ ป.๖/๓	ส ๒.๑ ป.๖/๔	- การเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มี ผลต่อตนเองและสังคมไทย - แนวทางการธำรงรักษา วัฒนธรรมไทย - มารยาทไทยและ มารยาทสังคม - ประโยชน์และคุณค่าทาง วัฒนธรรม - ความแตกต่างทาง วัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคน ภาคต่างๆ ในสังคมไทย - แนวทางการรักษา วัฒนธรรม	๖	๗
๘	การผลิตและการ บริโภค	ส ๓.๑ ป.๖/๑ ส ๓.๑ ป.๖/๒	ส ๓.๒ ป.๖/๑	- บทบาทของผู้ผลิตที่มี คุณภาพ - ทักษะคนดีในการใช้ ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล - ประโยชน์ของการผลิต สินค้าที่มีคุณภาพ	๗	๗

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี - พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง - คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม - ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป - แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจ - ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี - สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย - การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล		
๙	การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ ป.๖/๒	ส ๓.๑ ป.๖/๓	- หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด - วิธีสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด - วางแผนการใช้ทรัพยากรโดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	๖	๖

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น		
๑๐	แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ป.๖/๑	-	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศ	๘	-
๑๑	ประเทศของเรา	ส ๕.๑ ป.๖/๒	-	- ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของประเทศ เช่น - ภูมิลักษณะที่มีต่อภูมิสังคมของประเทศไทย	๖	-
๑๒	สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ	ส ๕.๒ ป.๖/๒	ส ๕.๒ ป.๖/๑ ส ๕.๒ ป.๖/๓	- สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ กับสิ่งแวดล้อมทางสังคมในประเทศ - ความสัมพันธ์และผลกระทบ - ผลที่เกิดจากการปรับเปลี่ยน หรือดัดแปลงสภาพธรรมชาติในประเทศจากอดีต ถึงปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้น - แนวทางการใช้ทรัพยากรของคนในชุมชนให้ใช้ได้นานขึ้น โดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่าของทรัพยากร - แผนอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน หรือแผนอนุรักษ์	๖	๑๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๓๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๔๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๘๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	ช่วงเวลาและ การศึกษาทาง ประวัติ ศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๑/๑ ส ๔.๑ ป.๑/๒	-	- ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบ สุริยคติและระบบจันทรคติที่ ปรากฏในปฏิทินในปฏิทิน - ช่วงเวลาที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น เช้า วันนี้ ตอนเย็น - เหตุการณ์และช่วงเวลา ที่เกิดขึ้นใช้ชีวิตประจำวันของ นักเรียน	๑๐	-
๒	เหตุการณ์รอบตัว	ส ๔.๑ ป.๑/๓	-	วิธีการสืบค้นและเล่า ประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัว อย่างง่าย ๆ	๖	-
๓	เวลากับความ เปลี่ยนแปลง	ส ๔.๒ ป.๑/๑	-	ความเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมสิ่งของ เครื่องใช้หรือการดำเนินชีวิต ของอดีตกับปัจจุบันที่เป็น รูปธรรมและใกล้ตัวเด็ก - สาเหตุและผลของการ เปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ตามกาลเวลา	๖	-
๔	เหตุการณ์สำคัญ ของครอบครัว	-	ส ๔.๒ ป.๑/๒	เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว	๓	๓๕
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๕	เอกลักษณ์ของชาติ ไทย	ส ๔.๓ ป.๑/๑	-	ความหมายและความสำคัญ ของสัญลักษณ์ของชาติไทย	๗	-

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๖	เอกลักษณ์ท้องถิ่น	ส ๔.๓ ป.๑/๒	ส ๔.๓ ป.๑/๓	- คุณค่าและความสำคัญของ วัฒนธรรมในชุมชนในด้าน ต่างๆ - เห็นคุณค่าและประโยชน์ ของแหล่งท่องเที่ยวและแหล่ง การเรียนรู้	๖	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๒
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
 จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	คำบอกช่วงเวลา และปฏิทิน	ส ๔.๑ ป.๒/๑	-	ใช้คำระบุเวลาที่แสดง เหตุการณ์ในอดีตปัจจุบัน และอนาคต	๗	-
๒	เรื่องราวของตนเอง และครอบครัว	ส ๔.๑ ป.๒/๒	-	ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว	๕	-
๓	วิถีชีวิตของคนใน ชุมชนจากอดีตถึง ปัจจุบัน	ส ๔.๒ ป.๒/๑	-	สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงใน วิถีชีวิตประจำวันของคนใน ชุมชนของตนจากอดีตถึง ปัจจุบัน	๗	-
๑	คำบอกช่วงเวลา และปฏิทิน	ส ๔.๑ ป.๒/๑	-	ใช้คำระบุเวลาที่แสดง เหตุการณ์ในอดีตปัจจุบัน และอนาคต	๗	-
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๔	การเปลี่ยนแปลง และผลกระทบที่ เกิดขึ้น	-	ส ๔.๒ ป.๒/๒	ผลกระทบของการ เปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน	๗	๓๕
๕	บุคคลสำคัญใน ท้องถิ่น	ส ๔.๓ ป.๒/๑	-	บุคคลสำคัญในท้องถิ่นหรือ ประเทศชาติ	๖	-
๖	วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาไทย	-	ส ๔.๓ ป.๒/๒	ตัวอย่างวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์	๖	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๓
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
 จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	เวลาและเหตุการณ์	ส ๔.๑ ป.๓/๑ ส ๔.๑ ป.๓/๒	-	- การเทียบศักราชที่สำคัญ ตามปฏิทินที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน - วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ สำคัญของโรงเรียนและ ชุมชน	๙	-
๒	มรดกไทยน่ารู้	ส ๔.๒ ป.๓/๑ ส ๔.๒ ป.๓/๒	ส ๔.๒ ป.๓/๓	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้ง ถิ่นฐานและพัฒนาการของ ชุมชน - ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน - เปรียบเทียบความ แตกต่างทางวัฒนธรรม ของชุมชนตนเองกับ ชุมชนอื่น	๑๐	๓๕
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๓	พระมหากษัตริย์ และบรรพบุรุษของ ไทย	ส ๔.๓ ป.๓/๑ ส ๔.๓ ป.๓/๒	ส ๔.๓ ป.๓/๓	- พระราชประวัติพระราช กรณียกิจของ พระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้ สถาปนาอาณาจักรไทยจาก อดีตถึงปัจจุบัน - วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย	๑๙	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	เวลา ช่วงเวลา และ ยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๔/ ๑		การนับช่วงเวลาเป็น ทศวรรษ ศตวรรษและ สหัสวรรษ ทำให้เข้าใจ ช่วงเวลาของเหตุการณ์ที่ ปรากฏในเอกสารต่างๆ	๔	-
๒	ยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๔/ ๒		การแบ่งยุคสมัยใน การศึกษาประวัติศาสตร์เป็น ยุคก่อนประวัติศาสตร์และ ยุคประวัติศาสตร์นั้น ทำให้ เกิดความเข้าใจที่ตรงกันต่อ การศึกษาประวัติของ มนุษยชาติ	๔	-
๓	การศึกษา ประวัติศาสตร์ ท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๔/ ๓		หลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่นนั้น มีทั้งหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ขั้นต้นและชั้น รอง	๖	-
๔	การตั้งถิ่นฐานและ การดำรงชีวิตของ มนุษย์ในดินแดน ไทย		ส ๔.๒ ป.๔/ ๑	การตั้งหลักแหล่งและ พัฒนาการของมนุษย์ยุค ก่อนประวัติศาสตร์และยุค ประวัติศาสตร์ ในบริเวณ ต่างๆ ในดินแดนไทยนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลาย ประการ โดยมีหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์เป็นสิ่งยืนยัน	๕	๓๕
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๕	พัฒนาการของ มนุษย์สมัย ประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย	ส ๔.๒ ป.๔/๒	-	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ขั้นต้นและชั้นรองที่พบใน ท้องถิ่น ทำให้ได้ข้อมูลที่ แสดงถึงพัฒนาการของ มนุษยชาติในดินแดนไทย	๕	-
๖	พัฒนาการของสมัย สุโขทัย	-	ส ๔.๓ ป.๔/ ๑	อาณาจักรสุโขทัยมีพัฒนาการ ทั้งด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำ สำคัญในการพัฒนา	๕	๓๕
๗	บุคคลสำคัญสมัย สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/ ๒	-	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุน รามคำแหงมหาราช และพระ มหาธรรมราชาที่ ๑ เป็น บุคคลสำคัญที่พัฒนา อาณาจักรสุโขทัยทั้งด้าน การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม	๕	-
๘	ภูมิปัญญาสมัย สุโขทัย	ส ๔.๓ ป.๔/ ๓	-	ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัยเป็นสิ่งที่ มีคุณค่าทำให้เกิดความ ภาคภูมิใจและควรค่าแก่การ อนุรักษ์	๔	-
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น	ส ๔.๑ ป.๕/๓	ส ๔.๑ ป.๕/๑ ส ๔.๑ ป.๕/๒	๑. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ๒. การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่น โดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่างๆ	๕	๓๐
๒	ความจริงของเรื่องราวในอดีต	ส ๔.๑ ป.๕/๓ ส ๔.๒ ป.๕/๑	ส ๔.๑ ป.๕/๑ ส ๔.๑ ป.๕/๒ ส ๔.๒ ป.๕/๒	๑. การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น ๒. แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ๓. การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล ๑. ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา	๕	๓๐
๓	อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน	-	ส ๔.๓ ป.๕/๑	๑. การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป	๕	๑๐
๔	อิทธิพลของอารยธรรมต่างชาติ	ส ๔.๓ป.๕/๒	-	-อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยในปัจจุบัน	๔	-
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๕	อาณาจักรอยุธยา และธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๒	-	๑. การสถาปนาอาณาจักร อยุธยา และธนบุรีโดยสังเขป ๒. ปัจจัยที่ส่งเสริมความ เจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของ อาณาจักรอยุธยา ๓. พัฒนาการของอาณาจักร อยุธยาการด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป	๗	-
๖	บุคคลสำคัญในสมัย อยุธยาและธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๓ ส ๔.๓ ป.๕/๔	-	พัฒนาการของอาณาจักร อยุธยา ด้านการเมือง การ ปกครองและเศรษฐกิจ โดยสังเขปตัวอย่างข้อมูลจาก หลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดงความจริง กับข้อเท็จจริง	๖	-
๗	ภูมิปัญญาไทยสมัย อยุธยาและธนบุรี	ส ๔.๓ ป.๕/๓ ส ๔.๓ ป.๕/๔	-	สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ข้อมูลในท้องถิ่น	๖	-
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๑๖๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปีการศึกษา

จำนวน ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
ภาคเรียนที่ ๑						
๑	วิธีการศึกษา ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๖/๑	ส ๔.๑ ป.๖/๒	วิธีทางประวัติศาสตร์	๑๙	๓๕
สอบภาคเรียนที่ ๑					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๙	๓๕
รวม					๒๐	๕๐
ภาคเรียนที่ ๒						
๒	ภูมิภาคของเรา	-	ส ๔.๒ ป.๖/๑ ส ๔.๒ ป.๖/๒	เพื่อนบ้านของไทยภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๙	๑๕
๓	ความเป็นมาของ ชาติไทย	ส ๔.๓ ป.๖/๓ ส ๔.๓ ป.๖/๔	ส ๔.๓ ป.๖/๑ ส ๔.๓ ป.๖/๒	- พัฒนาการทางด้านผลงาน ภูมิปัญญาของบุคคลไทย สมัยรัตนโกสินทร์	๑๐	๒๐
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๙	๓๕
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๕๐
รวมตลอดปีการศึกษา					๔๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๑

จำนวน ๓ คาบ /สัปดาห์

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑	วิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๑/๑ ส ๒.๑ ม.๑/๒ ส ๒.๒ ม.๑/๑ ส ๒.๒ ม.๑/๒	ส ๒.๑ ม.๑/๔ ส ๒.๒ ม.๑/๓	- กฎหมายต่างๆในชีวิตประจำวัน - รัฐธรรมนูญและการเมืองการปกครองของไทย - บทบาท สิทธิ หน้าที่ของเยาวชนต่อสังคมและประเทศชาติ - การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่น โดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่างๆ	๑๙	๒๐
๒	สังคมและวัฒนธรรม	-	ส ๒.๑ ม.๑/๓	- วัฒนธรรมไทยและประเทศ เพื่อนบ้านในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑๐	๑๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๓	เศรษฐศาสตร์	ส ๓.๑ ม.๑/๑	ส ๓.๑ ม.๑/๒ ส ๓.๑ ม.๑/๓	- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์กับชีวิตประจำวัน - ความหมาย หลักการ ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑๕	๑๕
๔	การพัฒนาเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ ม.๑/๒ ส ๓.๒ ม.๑/๓	ส ๓.๒ ม.๑/๑ ส ๓.๒ ม.๑/๔	- สถาบันการเงิน - ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชนประเทศ - กฎของอุปสงค์ อุปทาน - ความหมาย ความสำคัญของ - ทฤษฎีสินทางปัญญา	๑๔	๒๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- กฎหมายคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญา		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๕๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๑					๖๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จำนวน ๓ คาบ /สัปดาห์

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๒

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๕	ศาสนาในประเทศไทย	ส ๑.๑ ม.๑/๑ ส ๑.๑ ม.๑/๒ ส ๑.๑ ม.๑/๓ ส ๑.๑ ม.๑/๔ ส ๑.๑ ม.๑/๖ ส ๑.๑ ม.๑/๗ ส ๑.๑ ม.๑/๙ ส ๑.๑ ม.๑/๑๑	ส ๑.๑ม.๑/๕ ส ๑.๑ม.๑/๘ ส ๑.๑ม.๑/ ๑๐	- การเผยแผ่ศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย - ความสำคัญของศาสนาต่อสังคมไทย - พุทธสาวก พุทธสาวิกา - หลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ - การปฏิบัติตนต่อ ศาสนิกชนอื่นๆ	๒๐	๒๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๖	ศาสนพิธีและการปฏิบัติตน	ส ๑.๒ ม.๑/๑ ส ๑.๒ ม.๑/๒ ส ๑.๒ ม.๑/๕	ส ๑.๒ ม.๑/ ๓ ส ๑.๒ ม.๑/ ๔	- มารยาทในการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ - พิธีกรรมและศาสนพิธี - ประวัติและความสำคัญของวันสำคัญในศาสนาที่ตนนับถือ	๒๐	๒๐
๗	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ม.๑/๑ ส ๕.๑ ม.๑/๒ ส ๕.๑ ม.๑/๓ ส ๕.๒ ม.๑/๑	ส ๕.๒ ม.๑/๒	- ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล - พิกัดภูมิศาสตร์ เส้นแบ่งเวลาและเปรียบเทียบวันเวลาของโลก - สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย - ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมใน	๑๘	๒๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				ทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย - ปัจจัยทางกายภาพและ ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมในทวีป เอเชียทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนีย - ประเด็นปัญหาจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับ มนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนีย - การจัดการภัยพิบัติและ การจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและ โอเชียเนียที่ยั่งยืน		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๕๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๖๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๓ คาบ /สัปดาห์

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๑

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑	วิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๒/๒ ส ๒.๑ ม.๒/๓	ส ๒.๑ ม.๒/ ๑ ส ๒.๑ ม.๒/ ๔	- กฎหมายความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร - กฎหมายแรงงาน - บทบาท สิทธิ หน้าที่ของพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย - สถาบันทางสังคม - ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย	๒๐	๒๐
๒	กฎหมายที่สำคัญของประเทศ	ส ๒.๒ ม.๒/๑	ส ๒.๒ ม.๒/ ๒	- กระบวนการในการตรากฎหมาย - เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงในระบอบการปกครองของไทย	๗	๑๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๓	เศรษฐกิจศาสตร์	ส ๓.๑ ม.๒/๑ ส ๓.๑ ม.๒/๒	ส ๓.๑ ม.๒/ ๓	- ความหมาย ความสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการ - การผลิตสินค้าในท้องถิ่น - หลักการและเป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค	๒๐	๑๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค		
๔	ระบบเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ ม.๒/๑ ส ๓.๒ ม.๒/๒ ส ๓.๒ ม.๒/๓	ส ๓.๒ ม.๒/๔	- ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ - หลักการและผลกระทบ การพึ่งพาอาศัยกันและการ แข่งขันทางเศรษฐกิจ - การกระจายของ ทรัพยากรในโลกที่มีผลต่อ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ	๑๑	๒๐
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๕๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๑					๖๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๓ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๓ คาบ /สัปดาห์

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๒

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๕	ศาสนาในประเทศไทย	ส ๑.๑ ม.๒/๑ ส ๑.๑ ม.๒/๒ ส ๑.๑ ม.๒/๓ ส ๑.๑ ม.๒/๔ ส ๑.๑ ม.๒/๕ ส ๑.๑ ม.๒/๖ ส ๑.๑ ม.๒/๗ ส ๑.๑ ม.๒/๘ ส ๑.๑ ม.๒/ ๑๐	ส ๑.๑ ม.๒/ ๘ ส ๑.๑ ม.๒/ ๑๑	- การเผยแผ่พุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน - ความสำคัญของพุทธศาสนาต่อสังคมไทย - พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา - หลักธรรมคำสอน พระไตรปิฎก - การบริหารจัดการและเจริญปัญญา - การปฏิบัติตนตามหลักธรรมที่ตนนับถือ	๒๐	๓๐
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๖	การปฏิบัติตนและศาสนพิธี	ส ๑.๒ ม.๒/๒ ส ๑.๒ ม.๒/๓ ส ๑.๒ ม.๒/๔	ส ๑.๒ ม.๒/ ๑ ส ๑.๒ ม.๒/ ๕	- การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ - มารยาทชาวพุทธที่ปฏิบัติต่อพระภิกษุ - การปฏิบัติตนในศาสนพิธีและวันสำคัญ	๒๐	๒๐
๗	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ม.๒/๑ ส ๕.๑ ม.๒/๒ ส ๕.๑ ม.๒/๓	-	- มาตรฐาน ทิศและสัญลักษณ์ในแผนที่ - ภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและแอฟริกา	๘	-
๘	ทวีปยุโรปและแอฟริกา	ส ๕.๒ ม.๒/๑ ส ๕.๒ ม.๒/๓	ส ๕.๒ ม.๒/ ๒ ส ๕.๒ ม.๒/ ๔	- ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและแอฟริกา - ปัจจัยทางกายภาพและทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร	๑๐	๒๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				สิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม - ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับ มนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และแอฟริกา - แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๕๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๖๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๑ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จำนวน ๓ คาบ /สัปดาห์

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๑

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑	พลเมืองดีตามวิถี สังคม ประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๒/๑ ส ๒.๑ ม.๒/๒ ส ๒.๑ ม.๒/๓ ส ๒.๑ ม.๒/๔	ส ๒.๑ ม.๒/ ๕	- การกระทำความผิดทางอาญาและโทษ - การกระทำความผิดทางแพ่งและโทษ - ความหมายและความสำคัญของสิทธิมนุษยชน - ความสำคัญและการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทย - ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมือง - เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ - สาเหตุของปัญหาทางสังคม เช่น การทุจริต ยาเสพติด	๒๐	๒๐
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๒	การเมืองการปกครองของไทย	ส ๒.๒ ม.๓/๒ ส ๒.๒ ม.๓/๓	ส ๒.๒ ม.๓/ ๑ ส ๒.๒ ม.๓/ ๔	- ระบอบการปกครองแบบต่างๆ - ความแตกต่างและความคล้ายคลึงของการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ - การเลือกตั้ง - อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล	๑๘	๒๐
๓	เศรษฐศาสตร์ทั่วไป	ส ๓.๑ ม.๓/๑ ส ๓.๑ ม.๓/๓	ส ๓.๑ ม.๓/๒	- ความหมาย และประเภทของตลาด - ความหมาย และตัวอย่างของอุปสงค์ อุปทาน - ความหมายและความสำคัญของกลไกราคา	๒๐	๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				และการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ - ปัญหาของท้องถิ่นและการแก้ไขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง - หลักการของสหกรณ์ - ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบของสหกรณ์		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๕๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๑					๖๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส๒๖๑๐๓ สังกศศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

จำนวน ๓ คาบ /สัปดาห์

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๒

อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๔	ศาสนาในประเทศไทย	ส ๑.๑ ม.๓/๑ ส ๑.๑ ม.๓/๒ ส ๑.๑ ม.๓/๔ ส ๑.๑ ม.๓/๖ ส ๑.๑ ม.๓/๘ ส ๑.๑ ม.๓/๙	ส ๑.๑ ม.๓/๓ ส ๑.๑ ม.๓/๕ ส ๑.๑ ม.๓/๗	- การเผยแผ่พุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่างๆ - ความสำคัญของพุทธศาสนา - พุทธประวัติ - พุทธสาวก พุทธสาวิกา - คำศัพท์ทางพุทธศาสนา พุทธศาสนสุภาษิต - การบริหารจัดการและเจริญปัญญา	๑๕	๒๕
๕	การปฏิบัติตนตามในศาสนพิธี	ส ๑.๒ ม.๓/๑ ส ๑.๒ ม.๓/๒ ส ๑.๒ ม.๓/๔ ส ๑.๒ ม.๓/๕ ส ๑.๒ ม.๓/๖	ส ๑.๒ ม.๓/๓ ส ๑.๒ ม.๓/๗	- การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงาน ศาสนพิธี - วันสำคัญและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนา - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - การปลูกจิตสำนึกในด้านการบำรุงรักษาวัด	๑๕	๒๐
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๖	เครื่องมือและเทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๑ ม.๓/๒	-	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ - ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้	๑๓	-
๗	ทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้	ส ๕.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๑ ม.๓/๒ ส ๕.๒ ม.๓/๑ ส ๕.๒ ม.๓/๓ ส ๕.๒ ม.๓/๕	ส ๕.๒ ม.๓/๒ ส ๕.๒ ม.๓/๔	- ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้	๑๕	๒๕

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
				- สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบใน ทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ - ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ - ปัจจัยทางกายภาพและทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ - ปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ - แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน - เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก - ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม		
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๕๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๖๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๑
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
 จำนวน ๑ คาบ/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๑
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑	ยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ ไทย	ส ๔.๑ ม.๑/๑ ส ๔.๑ ม.๑/๒	ส ๔.๑ ม.๑/๓	- การนับเวลาและการแบ่ง ช่วงเวลา - การเทียบศักราช - ที่มาของศักราชที่ปรากฏใน เอกสารประวัติศาสตร์ไทย	๖	๓๐
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๒	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/ ๑ ส ๔.๑ ม.๑/ ๒	ส ๔.๑ ม.๑/๓	- ความหมาย ความสำคัญ และขั้นตอนวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ - ตัวอย่างหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ - การศึกษาเรื่องราวใน ท้องถิ่นที่ตน อาศัยโดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์	๖	๒๐
๓	อาณาจักร โบราณ สมัยก่อน ประวัติศาสตร์	-	ส ๔.๓ ม.๑/๑	- สมัยก่อนประวัติศาสตร์ใน ดินแดนไทย - โบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวารวดี - รัฐไทยในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ	๖	๒๐
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๑					๒๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๒
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
 จำนวน ๑ คาบ/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๒
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๔	อาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ม.๑/๓	ส ๔.๓ ม.๑/ ๑ ส ๔.๓ ม.๑/ ๒	- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย - การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัย - เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม - ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - ปัญญาสมัยสุโขทัย	๙	๓๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๕	พัฒนาการของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ม.๑/ ๒	ส ๔.๒ ม.๑/ ๑	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ - อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อพัฒนาการของสังคมไทย	๙	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๓
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
 จำนวน ๑ คาบ/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๑
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑	หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ ไทย	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ส ๔.๑ ม.๒/๒	ส ๔.๑ ม.๒/ ๓	- วิธีประเมินความน่าเชื่อถือ ของหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ - ตัวอย่างการประเมินความ น่าเชื่อถือของหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ - ความแตกต่างระหว่าง ความจริงกับข้อเท็จจริงของ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	๙	๓๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๒	การตีความ หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๒/ ๑ ส ๔.๑ ม.๒/ ๒	ส ๔.๑ ม.๒/ ๓	- การวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสารต่างๆในสมัยอยุธยา และธนบุรี - การตีความข้อมูลจาก หลักฐานที่แสดงเหตุการณ์ สำคัญในสมัยอยุธยาและ ธนบุรี - การแยกแยะข้อมูลกับ ความคิดเห็น - ความสำคัญของการ วิเคราะห์ข้อมูล และการ ตีความทางประวัติศาสตร์	๙	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๑					๒๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๔
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
 จำนวน ๑ คาบ/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๒
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๓	ภูมิภาคเอเชีย	ส ๔.๒ ม.๒/๒	ส ๔.๒ ม.๒/ ๑	- ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ - พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคเอเชีย - ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย - อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน	๙	๓๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๔	อาณาจักรอยุธยา	ส ๔.๓ ม.๒/ ๓	ส ๔.๓ ม.๒/ ๑ ส ๔.๓ ม.๒/ ๒	- การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา - พัฒนาการของอยุธยาด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑, ๒ และการกู้เอกราช - ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา - ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี - ผลงานของบุคคลสำคัญของไทย	๙	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๕
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
 จำนวน ๑ คาบ/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๑
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๑	วิธีการทางประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๑ ส ๔.๑ ม.๑/๓	ส ๔.๑ ม.๑/๒	- ขั้นตอนทางประวัติศาสตร์ - วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ - การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัวและท้องถิ่น	๙	๓๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๒	ภูมิภาคต่างๆของโลก	-	ส ๔.๒ ม.๑/๑ ส ๔.๒ ม.๑/๒	- ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆของโลก - พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆของโลก - อิทธิพลอารยธรรมตะวันตกที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก - สงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ สงครามเย็นและความร่วมมือระหว่างประเทศ	๙	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๑					๑๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๑					๒๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๖
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
 จำนวน ๑ คาบ/สัปดาห์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ภาคเรียนที่ ๒
 อัตราส่วนคะแนน ๗๐:๓๐

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด		สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ระหว่างทาง	ปลายทาง			
๓	รัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ม.๑/๒ ส ๔.๓ ม.๑/๓ ส ๔.๓ ม.๑/๔	ส ๔.๓ ม.๑/ ๑	ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ - เหตุการณ์สำคัญของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น การ ทำสนธิสัญญาเบาริง สมัย รัชกาลที่ - การปฏิรูป ประเทศ สมัยรัชกาล ที่ ๕ - ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม สมัยรัตนโกสินทร์ - บทบาทของไทยตั้งแต่การ เปลี่ยนแปลงการปกครอง จนถึงปัจจุบัน	๙	๓๕
สอบกลางภาค					๑	๑๕
๓	รัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ม.๑/๒ ส ๔.๓ ม.๑/๓ ส ๔.๓ ม.๑/๔	ส ๔.๓ ม.๑/ ๑	- การสถาปนา กรุงเทพมหานครเป็นราช ธานีของไทย - ปัจจัยที่ส่งผลต่อความ เจริญรุ่งเรืองของไทยสมัย รัตนโกสินทร์ - พัฒนาการของไทยสมัย รัตนโกสินทร์ ด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และ	๙	๓๕
สอบปลายภาค					๑	๑๕
ระหว่างภาคเรียนที่ ๒					๑๘	๗๐
รวมภาคเรียนที่ ๒					๒๐	๑๐๐

โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม วัฒนธรรมพื้นบ้าน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑) มัธยมศึกษาปีที่ ๑

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้หลัก/ย่อย	ผลการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
๑.	หน่วยที่ ๑ ตระหนักในคุณค่า ๑.๑ ความหมาย คุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑.๒ ประเภทและการจัดหมวดหมู่ของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑.๓ ประโยชน์ของวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑.๔ วิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑.๕ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑.๖ ประวัติความเป็นมาและลักษณะของวัฒนธรรมพื้นบ้านในชุมชนโบราณ	๑.รู้และเข้าใจ ความหมาย คุณค่า ความสำคัญ ประเภท การจัดหมวดหมู่และวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๒.วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๓.วิเคราะห์และจำแนกลักษณะของวัฒนธรรมพื้นบ้านในชุมชนโบราณได้	๖
๒.	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สืบค้นหาเพื่อสืบสานเนื้อหาประกอบย่อย ๒.๑ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน ๒.๑.๑ ความหมาย และความสำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน ๒.๑.๒ ประเภทของขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน ๑) ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต (๑) การเกิด (๒) การตาย (๓) การแต่งงาน (๔) การบวช ๒) ประเพณีสังคม (๑) ประเพณีสังคมเกี่ยวกับศาสนา (๒) ประเพณีสังคมเกี่ยวกับเทศกาล (๓) ประเพณีสังคมเกี่ยวกับอาชีพ ๓) ตัวอย่างประเพณีและพิธีกรรมพื้นบ้าน (๑) ประเพณีลอยกระทงสาย (๒) ประเพณีปีใหม่(สงกรานต์) (๓) ประเพณีปอยหลวง (๔) ประเพณีขึ้นธาตุ	๔. รู้และเข้าใจ สืบค้น สืบค้น และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ๕. ยกตัวอย่างขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านที่มีผลต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ในท้องถิ่น ๖. วิเคราะห์อิทธิพลของขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและความประพฤติของผู้คนในท้องถิ่นได้ ๗. ปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้านได้อย่างเหมาะสม	๘

	๒.๑ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านศิลปะพื้นบ้าน ๒.๒.๑ ความหมายของศิลปะพื้นบ้าน ๒.๒.๒ คุณลักษณะและคุณค่าของศิลปะพื้นบ้าน ๒.๒.๓ ประเภทงานศิลปะพื้นบ้าน ๑) จิตรกรรมพื้นบ้าน ๒) ประติมากรรมพื้นบ้าน ๓) สถาปัตยกรรมพื้นบ้าน ๒.๒.๕ ตัวอย่างงานศิลปะพื้นบ้าน ๑) ด้านจิตรกรรมพื้นบ้าน ๒) ด้านประติมากรรมพื้นบ้าน ๓) ด้านสถาปัตยกรรมพื้นบ้าน	๘. รู้และเข้าใจ สำนวน สืบค้นและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านงานศิลปะพื้นบ้านด้านงานศิลปะพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ๙. อธิบายและยกตัวอย่างงานศิลปะพื้นบ้าน	๗
	๒.๓ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านอาหารพื้นบ้าน ๒.๓.๑ ประเภทของอาหารพื้นบ้านในท้องถิ่น ๒.๓.๒ ตัวอย่างอาหารพื้นบ้านที่ควรรู้จัก ๑) อาหารพื้นบ้านประเภทอาหารคาว (๑) จิ้นลาบ (ลาบเนื้อ) (๒) แกงฮังเล (๓) น้ำพริกอ่อง ๒) อาหารพื้นบ้านประเภทของหวาน (๑) ขนมเส่งเผ (๒) ขนมฮาละหว่า ๓) อาหารพื้นบ้านประเภทของหวาน (๑) ข้าวแต่น (๒) ขนมต้มไส้กล้วย	๑๐. รู้และเข้าใจ สำนวน สืบค้น และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน ด้านอาหารพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่น ๑๑. สามารถประกอบอาหารพื้นบ้านและสาธิตวิธีการประกอบอาหารพื้นบ้านและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	๗
	๒.๔ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านภาษาถิ่นและวรรณกรรมพื้นบ้าน ๒.๔.๑ ภาษาถิ่น ๑) ความหมายของภาษาถิ่น ๒) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาษาถิ่น ๓) การเปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาราชการ ๒.๔.๒ วรรณกรรมพื้นบ้าน ๑) ความหมายของวรรณกรรมพื้นบ้าน ๒) ความสำคัญของวรรณกรรมพื้นบ้าน ๓) ประเภทของวรรณกรรมพื้นบ้าน (๑) วรรณกรรมประเภทสืบทอดทาง	๑๒. วิเคราะห์และเปรียบเทียบภาษาถิ่นกับภาษาราชการได้ ๑๓. รู้และเข้าใจ สำนวน สืบค้น และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านประเภทภาษาถิ่น และวรรณกรรมพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่น และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	๗

	ราชา (๒) วรรณกรรมประเภทเป็นลายลักษณ์อักษร ๒.๔.๓ ตัวอย่างวรรณกรรมพื้นบ้าน ๑) นิทานพื้นบ้าน ๒) ภาษีต คำคมพื้นบ้าน ๓) ปริศนาคำคมพื้นบ้าน ๔) เพลงพื้นบ้าน		
	๒.๕ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านการละเล่นพื้นบ้าน ๒.๕.๑ ความหมายของการละเล่นพื้นบ้าน ๒.๕.๒ ลักษณะของการละเล่นพื้นบ้าน ๒.๕.๓ ประเภทการละเล่นพื้นบ้าน ๒.๕.๔ ตัวอย่างการละเล่นพื้นบ้านที่ควรรู้จัก ๑) การเล่นปากอน (ลูกช่วง) ๒) การเล่นเตย ๓) การเล่นข้าแข้งข้ามขา(เสือข้ามห้วย) ๔) ไข่เต่า ๕) การเล่นตี่จับ ๖) การเล่นหมากเก็บ	๑๔. รู้และเข้าใจ สำนวณ สืบค้นและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านประเภทภาษาถิ่น และวรรณกรรมพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่นและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ๑๕. สามารถสาธิตการละเล่นพื้นบ้านได้	๕
	รวม		๔๐

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๒) มัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้หลัก/ย่อย	ผลการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
๑.	๑ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน ๑.๑ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านหัตถกรรม ๑.๑ ความหมายของหัตถกรรมพื้นบ้าน ๑.๒ ประเภทหัตถกรรมพื้นบ้าน ๑) งานจักสานและงานทอ ๒) งานจากดินและหิน ๓) งานแกะสลักไม้ ๔) การแกะสลักหิน ๕) การเจียรระโนอัญมณี ๑.๓ ตัวอย่างงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ๑) การสานไม้กวาดดอกหญ้า ๒) ผ้าทอกะเหรี่ยง ๓) การสานหม้อไคยา	๑. รู้และเข้าใจ สืบค้น และ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่นและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ๒. สามารถปฏิบัติและสร้างสรรค์ผลงานด้านหัตถกรรมพื้นบ้านได้	๕
	๑.๒ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านของเล่นพื้นบ้าน ๑.๒.๑ ความหมายของเล่นพื้นบ้าน ๑.๒.๒ ตัวอย่างของเล่นพื้นบ้าน ๑) ล้อถ่อ ๒) บ้องถบ ๓) นกบิน ๔) โกงแก่ง ๕) ตะแล็บแก็บ ๖) เรือบก	๓. รู้และเข้าใจ สืบค้นและ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน ด้านของเล่นพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่นและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ๔. สามารถสาธิตการทำของเล่นพื้นบ้านได้	๕
	๑.๓ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้วยความเชื่อพื้นบ้าน ๑.๓.๑ ความหมายของความเชื่อพื้นบ้าน ๑.๓.๒ ประโยชน์และโทษของความเชื่อ ๑.๓.๓ พฤติกรรมการแสดงความเชื่อ ๑.๓.๔ ประเภทของความเชื่อพื้นบ้าน ๑) ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติ ๒) ความเชื่อเกี่ยวกับการเกิดและการตาย ๓) ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรค	๕. รู้และเข้าใจ สืบค้นและ รวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านความเชื่อพื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่นและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ๖. วิเคราะห์ข้อมูลและผลที่เกิดขึ้นกับวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นที่เกิดจากการดำเนินชีวิตตามความเชื่อพื้นฐาน	๕

	๔) ความเชื่อเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ๕) ความเชื่อเกี่ยวกับครัวเรือน		
	๑.๔ วัฒนธรรมพื้นบ้านด้านดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน ๑.๔.๑ ความหมายของดนตรีพื้นบ้าน ๑.๔.๒ ลักษณะของดนตรีพื้นบ้าน ๑.๔.๓ ความหมายของนาฏศิลป์พื้นบ้าน ๑.๔.๔ ความหมายของนาฏศิลป์พื้นบ้าน ๑.๔.๕ ลักษณะของการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน ๑.๔.๖ ตัวอย่างดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน ๑) สะล้อซอซึง ๒) กลองมอญ ๓) การฟ้อนเจิง ๔) กลองปู่จา (กลองบูชา)	๗ รู้และเข้าใจจำแนกประเภทสำรวจสืบค้นรวบรวมข้อมูลของวัฒนธรรมพื้นบ้านด้านดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านที่สำคัญในท้องถิ่น ๘ สาธิตการเล่นดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน	๕
	๑.๕ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ๑.๕.๑ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ ๑.๕.๒ ความหมายของวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ ๑.๕.๓ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ๑.๕.๔ สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ๑) ประเภทคหกรรม ๒) ประเภทการแพ	๙.รู้และเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ๑๐. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่น ๑๑. รู้และเข้าใจสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ในท้องถิ่น	๕
๒	หน่วยที่ ๒ ปราชญ์ชาวบ้าน เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๒.๑ ปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๒.๑.๑ ขนบธรรมเนียม/ประเพณี/ความเชื่อ - นายเป็ง เงินดี ๒.๑.๒ ศิลปะพื้นบ้าน - นายป้อชื่นเพียร ๒.๑.๓ อาหารพื้นบ้าน - นางพรรณนิผลบุญ ๒.๑.๔ ภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน - นายคำ ปินทา	๑๒ สืบค้นและรวบรวมข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่น	๖

	๒.๑.๕ หัตถกรรมพื้นบ้าน - นางบัวคำ บัวจันทร์ ๒.๑.๖ ของเล่นและการละเล่นพื้นบ้าน - นายเมือง สุรินทร์อุด ๒.๑.๗ ดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้าน - นายจำรูญ ตีบลำเอียง		
๓	หน่วยที่ ๓ เรียนรู้กับผู้เฒ่า เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๓.๑ การเรียนรู้เป็นฐานในชุมชนกับ ปราชญ์ชาวบ้าน ๓.๒ ความรู้เกี่ยวกับการทำโครงการ ๓.๓ แนวทางการทำโครงการ ๓.๔ การปฏิบัติงานสร้างสรรค์ผลงานด้าน วัฒนธรรมพื้นบ้านในรูปแบบการทำ โครงการ ๓.๕ การนำเสนอผลงานและประเมิน โครงการ ๓.๖ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโครงการที่ เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นบ้าน	๑๓ ปฏิบัติงานเพื่อสืบทอดวัฒนธรรม พื้นบ้านกับปราชญ์ชาวบ้านได้ ๑๔ สร้างสรรค์ผลงานด้านวัฒนธรรม พื้นบ้านในรูปแบบโครงการได้ ๑๕ มีทักษะในการปฏิบัติงานและนำมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้	๕
๔	หน่วยที่ ๔ อนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่ เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๔.๑ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรม พื้นบ้าน ๔.๒ แนวทางการอนุรักษ์สืบสานและ เผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๔.๓ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ วัฒนธรรมพื้นบ้านวิถีชีวิตและความ เป็นอยู่ ๔.๔ กิจกรรมลานวัฒนธรรม	๑๖ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ วัฒนธรรมพื้นบ้าน ๑๗ สามารถนำเสนอแนวทางและมีส่วน ร่วมในการอนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่ วัฒนธรรมพื้นบ้านที่สำคัญให้เป็นมรดก ของท้องถิ่นและของชาติ ๑๘ มีจิตสำนึกในการส่งเสริมการ อนุรักษ์สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรม พื้นบ้านให้เป็นมรดกของท้องถิ่นและของ ชาติ	๔
	รวม		๔๐

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๓) มัธยมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้หลัก/ย่อย	ผลการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
๑.	หน่วยที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ลักษณะคุณธรรมจริยธรรมคุณลักษณะที่ พึงประสงค์และวิธีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๑.๑ ความหมายของคุณธรรมจริยธรรม ๑.๒ ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม ๑.๓ ลักษณะคุณธรรมจริยธรรม ๑.๔ คุณธรรมที่ควรสร้างเป็นแบบอย่างของบุคคล ๑.๕ ลักษณะจริยธรรมที่ควรประพฤติ ๑.๖ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ๑.๗ ประโยชน์ของการมีจริยธรรม	ผลการเรียนรู้ ๑. มีความรู้ความเข้าใจความหมาย ความสำคัญของจริยธรรมและเห็น คุณค่าของการปฏิบัติตนเป็นผู้มี คุณธรรมจริยธรรมได้ ๒. มีความรู้ความเข้าใจลักษณะของ คุณธรรมจริยธรรมคุณลักษณะที่พึง ประสงค์และวิธีการปลูกฝังจริยธรรม และนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติใน ชีวิตประจำวันได้	๔
๒.	หน่วยที่ ๒ ประวัติและผลงานของบุคคลที่ ประกอบด้วยคุณธรรมจริยธรรมในท้องถิ่นของเรา อำเภอแม่ระมาด เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๒.๑ นายจ้านงค์ บุลย์ประมุข ๒.๒ นายทองม้วน สิทธิแก้ว ๒.๓ นางพรณี ผลบุญ ๒.๔ นายเคนทร์ ชงชัย ๒.๕ นายสมศักดิ์ เรือนจา	๓. มีความรู้ความเข้าใจประวัติและ ผลงานของบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในท้องถิ่นของเราอำเภอแม่ ระมาดและสามารถสรุปลักษณะ จริยธรรมมาเป็นแบบอย่างในการ ดำเนินชีวิตได้	๕
๓.	หน่วยที่ ๓ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๓.๑ พระราชประวัติ ๓.๒ การศึกษา ๓.๓ ชีวิตราชการ ๓.๔ การกอบกู้เอกราช ๓.๕ พระราชกรณียกิจ ๓.๖ พระจริยวัตรที่เป็นแบบอย่าง ๓.๗ ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน	๔. มีความรู้ความเข้าใจประวัติของ สมเด็จพระเจ้าตากสินและชื่นชมบารมี ของท่านในฐานะที่ท่านเป็นมหาราช และเคยเป็นผู้ปกครองเมืองตากและ วิเคราะห์พระจริยวัตรที่เป็นแบบอย่าง ได้	๕
๔.	หน่วยที่ ๔ เจ้าพ่อพระวอและพระสมัรสรพการ เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๔.๑ ประวัติเจ้าพ่อพระวอ ๔.๒ วิถีกรรมของเจ้าพ่อพระวอ	๕. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติ ผลงานและวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรมที่เป็นแบบอย่างของเจ้าพ่อ	๕

	๔.๓ จริยวัตรที่เป็นแบบอย่างของเจ้าพ่อพระวอ ๔.๔ ประวัติชีวิตและการศึกษาพระสมัครสรพรการ ๔.๕ ผลงานที่มีต่อท้องถิ่นและประเทศชาติพระสมัครสรพรการ ๔.๖ จริยวัตรที่เป็นแบบอย่างพระสมัครสรพรการ	พระวอนำมาเป็นแบบอย่างในชีวิตประจำวันได้ ๖. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติผลงานและคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของพระสมัครสรพรการและสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองได้	
๕	หน่วยย่อยที่ ๕ นาย เทียม ไชยนันท์ นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ และนายอุดร ตันติสุนทร เนื้อหาย่อยประกอบด้วย ๕.๑ ประวัติชีวิตนายเทียม ไชยนันท์ ๕.๒ การศึกษาและการทำงานนายเทียม ไชยนันท์ ๕.๓ การอบรมเลี้ยงดูบุตรนายเทียม ไชยนันท์ ๕.๔ ผลงานที่มีต่อท้องถิ่นและประเทศชาติของนายเทียม ไชยนันท์ ๕.๕ จริยธรรมที่เป็นแบบอย่างของนายเทียม ไชยนันท์ ๕.๖ ประวัติชีวิตนายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ ๕.๗ ประวัติการศึกษาในเทอดพงษ์ ไชยนันท์ ๕.๘ ผลงานที่มีต่อท้องถิ่นและประเทศชาติของนายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ ๕.๙ จริยธรรมที่เป็นแบบอย่างของนายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ ๕.๑๐ ประวัติชีวิตนายอุดร ตันติสุนทร ๕.๑๑ การศึกษานายอุดร ตันติสุนทร ๕.๑๒ ผลงานที่มีต่อท้องถิ่นและประเทศชาตินายอุดร ตันติสุนทร ๕.๑๓ จริยธรรมที่เป็นแบบอย่างของนายอุดร ตันติสุนทร	๗. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติผลงานและคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของนายเทียม ไชยนันท์และสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองได้ ๘. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติผลงานและคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จในหน้าที่ของนายเทอดพงษ์ ไชยนันท์และสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองได้ ๙. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติผลงานและคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของนายอุดร ตันติสุนทรและสามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเองได้	๙
๖	หน่วยที่ ๖ หลวงพ่อสร้อยขันติสาโร หน่วยย่อยประกอบด้วย ๖.๑ ประวัติชีวิตหลวงพ่อส้อย ๖.๒ ประวัติการศึกษาหลวงพ่อส้อย ๖.๓ วิถีฝึกสมาธิตามแนวทางของหลวงพ่อส้อย ๖.๔ ปฏิหารหลวงพ่อส้อย ๖.๕ ผลงานของหลวงพ่อส้อยที่มีต่อท้องถิ่น ๖.๖ จริยธรรมที่เป็นแบบอย่างหลวงพ่ोज้อย	๑๐. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติผลงานและคุณธรรมของหลวงพ่อส้อยและสามารถสรุปเป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้	๕

๗	หน่วยที่ ๗ การพัฒนาจริยธรรมของตนเอง หัวข้อย่อยประกอบด้วย ๗.๑ การพัฒนาจริยธรรมตนเอง ๗.๒ แบบสำรวจการพัฒนาพฤติกรรม ๗.๓ การกำหนดแผนพัฒนาตนเอง ๗.๔ การบันทึกความดี	๑๑. สามารถเลือกแนวทางในการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเพื่อนำมาพัฒนาตนเองท้องถิ่นสังคมและประเทศได้	๓
	รวม		๔๐

โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม ด้านพุทธศึกษา

ระดับประถมศึกษา

๔) ประถมศึกษาปีที่ ๑

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐	๑๖
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - กิจกรรมนักเรียน	๑๐
๓.	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ด้านทุจริต - ความเอื้ออาทร	๔
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - ความหมายบทบาทและสิทธิ - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ (ต่อตนเองกับต่อผู้อื่น) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
	รวม		๔๐

ระดับประถมศึกษา

๕) ประถมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐	๑๖
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - กิจกรรมนักเรียน	๑๐
๓.	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ต้านทุจริต - ความเอื้ออาทร	๔
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อชุมชนและสังคม - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ (ต่อห้องเรียน) - คุณลักษณะของพลเมืองที่ดี - หน้าที่พลเมืองที่ดี	๑๐
	รวม		๔๐

ระดับประถมศึกษา

๖) ประถมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๖
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมส่งเสริมความถนัดและความสนใจ	๑๐
๓.	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ต้านทุจริต - ความเอื้ออาทร	๔
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อชุมชน - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ (ต่อโรงเรียน) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
รวม			๔๐

ระดับประถมศึกษา

๗) ประถมศึกษาปีที่ ๔

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๔
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน(ภายใน รร.) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้/ ความรู้ - ต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อครอบครัว - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ (ต่อชุมชน) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
	รวม		๔๐

ระดับประถมศึกษา

๘) ประถมศึกษาปีที่ ๕

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๔
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกรบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน - (ในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้/ ความรู้ - ต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบ(ต่อสังคม) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
	รวม		๔๐

ระดับประถมศึกษา

๙) ประถมศึกษาปีที่ ๖

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต - ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม - ผลประโยชน์ทับซ้อน - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๔
๒.	ความละเอียดและความไม่ทน ต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน - การทำเวร - การสอบ - การแต่งกาย - กิจกรรมนักเรียน(ในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชน สังคม) - การเข้าแถว	๑๐
๓.	STRONG/ จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - การสร้างจิตสำนึกความพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้/ ความรู้ - ต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๖
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบ ต่อ สังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - เรื่องการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นที่มีต่อ ประเทศชาติ - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อ(ต่อประเทศชาติ) - ความเป็นพลเมือง	๑๐
	รวม		๔๐

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑๐) มัธยมศึกษาปีที่ ๑

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต(ชุมชน สังคม) - ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) - การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) - ผลประโยชน์ทับซ้อน(ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน(ชุมชน สังคม)	๑๒
๒.	ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน/ ชิ้นงาน - การทำเวร/ การทำความสะอาด - การสอบ - การแต่งกาย/การเข้าแถว - การเลือกตั้ง - กิจกรรมนักเรียน	๘
๓.	STRONG/ จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้/ ความรู้ - ต่อต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๑๐
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อ สังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น/สังคม - ความเป็นพลเมือง - ความเป็นพลโลก*จิตนิทรศการ	๑๐
	รวม		๔๐

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑๑) มัธยมศึกษาปีที่ ๒

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต(ชุมชน สังคม) - ประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) - การขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) - ผลประโยชน์ทับซ้อน(ชุมชน สังคม) - รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน(ชุมชน สังคม)	๑๒
๒.	ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำการบ้าน/ ชิ้นงาน - หน้าที่การทำเวร/ การทำความสะอาด - การสอบ - การแต่งกาย - การเข้าแถวมารยาทคนดี - การเลือกตั้ง - เรามารวมกลุ่มเพื่อสร้างสรรค์ด้านทุจริต	๘
๓.	STRONG/ จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้/ ความรู้ - ต่อต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๑๐
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อ สังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย - ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น - ความเป็นพลเมือง - ความเป็นพลโลก*เสวนา	๑๐
รวม			๔๐

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑๒) มัธยมศึกษาปีที่ ๓

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ระบบคิดฐาน ๑๐ - ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต(ชุมชน สังคม) - ประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ ส่วนรวม(ชุมชน สังคม) - ผลประโยชน์ทับซ้อน(ชุมชน สังคม)และรูปแบบของ ผลประโยชน์ทับซ้อน(ชุมชน สังคม)	๑๒
๒.	ความละเอียดและความ ไม่ทนต่อการทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต - การทำกรบ้าน/ ชี้งาน - การทำเวร/ การทำความสะอาด - การสอบ - การแต่งกาย - การเลือกตั้ง - เรามารวมกลุ่มเพื่อสร้างสรรค์ด้านทุจริต	๘
๓.	STRONG/ จิตพอเพียง ต่อต้านการทุจริต	STRONG/ จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ - ความรู้ - จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร	๑๐
๔.	พลเมืองกับความ รับผิดชอบต่อ สังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม - การเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น - ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย กับการเป็นพลเมืองที่ดีมี ส่วนรวมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต - ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น - ความเป็นพลเมือง - ความเป็นพลโลก*เสวนา	๑๐
รวม			๔๐

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุก ระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอน ดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่มีผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนา ปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๒. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนใน สถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อ การปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัด การศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

๓. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือ กับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการ ประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๔. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษา

ในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนานักเรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของนักเรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน มีเกณฑ์ดังนี้

- (๑) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด
- (๒) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ของจำนวนตัวชี้วัด

- (๓) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (๔) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินและมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ /รายวิชา	คะแนน ระหว่างภาค	คะแนน ปลายภาค	หมายเหตุ
ภาษาไทย	๗๐	๓๐	
คณิตศาสตร์	๗๐	๓๐	
วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	๗๐	๓๐	
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๗๐	๓๐	
ประวัติศาสตร์	๗๐	๓๐	
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๐	๒๐	
ศิลปะ	๘๐	๒๐	
การงานอาชีพ	๘๐	๒๐	
ภาษาอังกฤษ	๗๐	๓๐	

รายวิชาเพิ่มเติม			
เพิ่มเติมคณิตศาสตร์	๘๐	๒๐	
เพิ่มเติมวิทยาศาสตร์	๘๐	๒๐	
วัฒนธรรมพื้นบ้าน	๘๐	๒๐	
การป้องกันการทุจริต	๘๐	๒๐	
คอมพิวเตอร์	๘๐	๒๐	

การให้ระดับผลการเรียน

๑. การตัดสินผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ระบบตัวเลข แสดงระดับการเรียนในแต่ละกลุ่มสาระ ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ
๕	ผลการเรียนดีเยี่ยม	๘๐-๑๐๐
๓.๕	ผลการเรียนดีมาก	๗๕-๗๙
๓	ผลการเรียนดี	๗๐-๗๔
๒.๕	ผลการเรียนค่อนข้างดี	๖๕-๖๙
๒	ผลการเรียนน่าพอใจ	๖๐-๖๔
๑.๕	ผลการเรียนพอใช้	๕๕-๕๙
๑	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	๕๐-๕๔
๐	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	๐-๔๙

๒. การประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน เป็นผ่านและไม่ผ่าน ถ้ากรณีที่ผ่านมา กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ

ไม่ผ่าน หมายถึง ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน หรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

๓. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทุกคุณลักษณะเพื่อการเลื่อนชั้น และจบการศึกษา เป็นผ่านและไม่ผ่าน ในการผ่าน กำหนดเกณฑ์การตัดสินเป็นดีเยี่ยม ดี และผ่าน และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็นการยอมรับของสังคม โดยพิจารณาจาก

๑) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน ๑-๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ

๒) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน ๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่านหรือ

๓) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจาก

๑) ได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ

๒) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน ๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่สถานศึกษากำหนด โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่านตั้งแต่ ๑ คุณลักษณะ

๔. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดและให้ผลการประเมินเป็นผ่าน และไม่ผ่านให้ใช้ตัวอักษรแสดงผลการประเมิน ดังนี้

“ผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

“มผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงานไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ในกรณีที่ผู้เรียนได้ “มผ” ครูผู้ดูแลกิจกรรมต้องจัดซ่อมเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจนครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลการเรียนจาก “มผ” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยที่อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

การเลื่อนชั้น

เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด

(๒) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของจำนวนตัวชี้วัด

(๓) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา ไม่น้อยกว่าระดับ “ ๑ ” จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

(๔) นักเรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับ “ ผ่าน ” ขึ้นไป มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ “ ผ่าน ” ขึ้นไป และมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนานักเรียน ในระดับ “ ผ่าน ”

ทั้งนี้ ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอน

ซ่อมเสริมได้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้

อนึ่ง ในกรณีที่ผู้เรียนมีหลักฐานการเรียนรู้ที่แสดงว่ามีความสามารถดีเลิศ สถานศึกษาอาจให้โอกาสผู้เรียนเลื่อนชั้นกลางปีการศึกษา โดยสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษา

และผู้แทนของเขตพื้นที่การศึกษาหรือต้นสังกัดประเมินผู้เรียนและตรวจสอบคุณสมบัติให้ครบถ้วนตามเงื่อนไข ทั้ง ๓ ประการต่อไปนี้

๑. มีผลการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมาและมีผลการเรียนระหว่างปีที่กำลังศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
  ๒. มีวุฒิภาวะเหมาะสมที่จะเรียนในชั้นที่สูงขึ้น
  ๓. ผ่านการประเมินผลความรู้ความสามารถทุกรายวิชาของชั้นปีที่เรียนปัจจุบัน และความรู้ความสามารถทุกรายวิชาในภาคเรียนแรกของชั้นปีที่จะเลื่อนขึ้น
- การอนุมัติให้เลื่อนชั้นกลางปีการศึกษาไปเรียนชั้นสูงขึ้นได้ ๑ ระดับชั้นนี้ ต้องได้รับการยินยอมจากผู้เรียนและผู้ปกครองและต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษานั้น สำหรับในกรณีที่พบว่าผู้เรียนกลุ่มพิเศษประเภทต่าง ๆ มีปัญหาในการเรียนรู้ให้สถานศึกษาดำเนินงานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเฉพาะความพิการหาแนวทางการแก้ไขและพัฒนา

การสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริม เป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือคุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จะต้องจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องกรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด สถานศึกษาต้องจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษนอกเหนือไปจากการสอนตามปกติเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

การเปลี่ยนผลการเรียน

การเปลี่ยนผลการเรียน“๐”

สถานศึกษาจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อนแล้วจึงสอบแก้ตัวได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ถ้าผู้เรียนไม่ดำเนินการสอบแก้ตัวตามระยะเวลาที่สถานศึกษากำหนดให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาออกไปอีก ๑ ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ ๒ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

ถ้าสอบแก้ตัว ๒ ครั้งแล้ว ยังได้ระดับผลการเรียน “๐” อีก ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการเปลี่ยนผลการเรียนของผู้เรียนโดยปฏิบัติดังนี้

- ๑) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐานให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น
- ๒) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติมให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ให้หมายเหตุในระเบียบแสดงผลการเรียนว่าเรียนแทนรายวิชาใด

การเปลี่ยนผลการเรียน“ร”

การเปลี่ยนผลการเรียน“ร” ให้ดำเนินการดังนี้ ให้ผู้เรียนดำเนินการแก้ไข “ร” ตามสาเหตุ เมื่อผู้เรียนแก้ไขปัญหาลงมือแล้วให้ระดับผลการเรียนตามปกติ (ตั้งแต่ ๐-๔) ถ้าผู้เรียนไม่ดำเนินการแก้ไข “ร” กรณีที่ส่งงานไม่ครบแต่มีผลการประเมินระหว่างภาคเรียนและปลายภาคให้ผู้สอนนำข้อมูลที่มีอยู่ตัดสินผลการเรียนยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “ร” ออกไปอีกไม่เกิน ๑ ภาคเรียนสำหรับภาคเรียนที่ ๒ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้เรียนซ้ำหากผลการเรียนเป็น “๐” ให้ดำเนินการแก้ไขตามหลักเกณฑ์

การเปลี่ยนผลการเรียน “มส”

การเปลี่ยนผลการเรียน “มส” มี ๒ กรณี ดังนี้

๑) กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐ แต่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของเวลาเรียนในรายวิชานั้น ให้จัดให้เรียนเพิ่มเติมโดยใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริมหรือใช้เวลาว่าง หรือใช้วันหยุดหรือมอบหมายงานให้ทำจนมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้นแล้วจึงให้วัดผลปลายภาคเป็นกรณีพิเศษ

ผลการแก้ “มส” ให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน “๑” การแก้

“มส” กรณีนี้ให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น ถ้าผู้เรียน ไม่มาดำเนินการแก้ “มส” ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ให้เรียนซ้ำ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะขยายเวลาการแก้ “มส” ออกไปอีกไม่เกิน ๑ ภาคเรียน แต่เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐานให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น

(๒) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่

๒) กรณีผู้เรียนได้ผลการเรียน “มส” เพราะมีเวลาเรียนน้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐานให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น

(๒) ถ้าเป็นรายวิชาเพิ่มเติมให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ให้เรียนซ้ำหรือเปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ ในกรณีที่เปลี่ยนรายวิชาเรียนใหม่ให้หมายเหตุในทะเบียนแสดงผลการเรียนว่าเรียนแทนรายวิชาใด

การเรียนซ้ำรายวิชา ผู้เรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมและสอบแก้ตัว ๒ ครั้งแล้วไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้เรียนซ้ำรายวิชานั้น ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาในการจัดให้เรียนซ้ำในช่วงใดช่วงหนึ่งที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสม เช่น พักกลางวัน วันหยุด ชั่วโมงว่างหลังเลิกเรียน ภาคฤดูร้อน เป็นต้น

ในกรณีภาคเรียนที่ ๒ หากผู้เรียนยังมีผลการเรียน “๐” “ร” “มส” ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนเปิดเรียนปีการศึกษาถัดไป สถานศึกษาอาจเปิดการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียนได้

การเปลี่ยนผล “มผ”

กรณีที่ผู้เรียนได้ผล “มผ” สถานศึกษาต้องจัดซ่อมเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในส่วนที่ผู้เรียนไม่ได้เข้าร่วมหรือไม่ได้ทำจนครบถ้วน แล้วจึงเปลี่ยนผลจาก “มผ” เป็น “ผ” ได้ ทั้งนี้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในภาคเรียนนั้นๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาขยายเวลาออกไปอีกไม่เกิน ๑ ภาคเรียน สำหรับภาคเรียนที่ ๒ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้น

การเรียนซ้ำชั้น

ผู้เรียนที่ไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมากและมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษา ต้องตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้เรียนที่ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การเลื่อนชั้น สถานศึกษาควรให้เรียนซ้ำชั้น ทั้งนี้ สถานศึกษา อาจใช้ดุลยพินิจให้เลื่อนชั้นได้ หากพิจารณาว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) มีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐ อันเนื่องจากสาเหตุจำเป็นหรือเหตุสุดวิสัย แต่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การเลื่อนชั้นในข้ออื่น ๆ ครบถ้วน

๒) ผู้เรียนมีผลการประเมินผ่านมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดไม่ถึงเกณฑ์ตามที่สถานศึกษา

กำหนดในแต่ละรายวิชา แต่เห็นว่าสามารถสอนซ่อมเสริมได้ในปีการศึกษานั้น และมีคุณสมบัติตามเกณฑ์การเลื่อนชั้นในข้ออื่น ๆ ครบถ้วน

๓) ผู้เรียนมีผลการประเมินรายวิชาในกลุ่มสาระภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับผ่าน

ก่อนที่จะให้ผู้เรียนเรียนซ้ำชั้น สถานศึกษาต้องแจ้งให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบเหตุผลของการเรียนซ้ำชั้น

เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษา เป็นเอกสารสำคัญที่บันทึกผลการเรียน ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๑.๑ **ระเบียบแสดงผลการเรียน** เป็นเอกสารแสดงผลการเรียนและรับรองผลการเรียนของผู้เรียนตามรายวิชา ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องบันทึกข้อมูลและออกเอกสารนี้ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาระดับประถมศึกษา

๑.๒ **แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา** เป็นเอกสารอนุมัติการจบหลักสูตรโดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

๒. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญ เกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัวนักเรียน แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และ เอกสารอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้

การเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว

การเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรก ที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย ๑ ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจากการเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา/จำนวนหน่วยกิต ที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม

การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๑. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่น ๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน

๒. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ

๓. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง

การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตาม ประกาศ หรือ แนวปฏิบัติ ของกระทรวงศึกษาธิการ

เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรโรงเรียนบ้านห้วยบงพุทธศักราช ๒๕๖๖ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดเกณฑ์สำหรับการจบการศึกษา ดังนี้

เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

(๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน ๕,๐๔๐ ชั่วโมงและรายวิชาเพิ่มเติม/กิจกรรมเพิ่มเติมจำนวน ๓๖๐ ชั่วโมง

(๒) ผู้เรียนต้องมียุทธศาสตร์ประเมินรายวิชาพื้นฐานระดับ ๑ ขึ้นไปทุกรายวิชา

(๓) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๔) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมิน “ผ่าน” ทุกกิจกรรม

เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน จำนวน ๖๖ ชั่วโมงและรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๑ หน่วยกิต

(๒) ผู้เรียนต้องมียุทธศาสตร์ประเมินรายวิชาพื้นฐานระดับ ๑ ขึ้นไปทุกรายวิชา

(๓) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๔) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ “ผ่าน” ขึ้นไป

(๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมิน “ผ่าน” ทุกกิจกรรม

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้ทำหน้าที่ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนเนื้อหา ประสิทธิภาพ แนวคิด ทักษะและเจตคติระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ใช้สื่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ฝึกทักษะ กระบวนการและสร้างเสริมความรู้สึนึกคิด จนบรรลุ จุดประสงค์ของการเรียนรู้

ความสำคัญของสื่อ

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการสื่อสารความรู้ ประสิทธิภาพ ทักษะ ความคิดเห็นตลอดจนเจตคติ ซึ่งอาจจะทำได้หลายวิธี และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสอนต่างๆ เพื่อได้พัฒนาศักยภาพความสามารถของผู้เรียนอย่างเต็มที่ ให้มีนิสัยใฝ่รู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้แหล่งความรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย การเรียน การสอนจึงต้องเลือกสรรสื่อที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบที่จะสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

จำแนกตามลักษณะของสื่อที่นำไปใช้มี ๕ ประเภท คือ

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือเรียน ใบความรู้ ใบงาน แผ่นพับ แผ่นภาพ แบบฝึกหัด วารสารวิชาการ นิตยสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นโฆษณา ใบปลิว ฯลฯ

๒. สื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง ฯลฯ

๓. สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ เป็นสื่อที่นำเสนอด้วยเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แถบเสียง

แถบบันทึกภาพ คอมพิวเตอร์ สื่อผสมอื่นๆ ฯลฯ

๔. สื่อกิจกรรม เป็นสื่อประเภทวิธีการ ใช้ในการฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะ เช่น เกม เพลง บทบาทสมมุติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร การจัดนิทรรศการและแสดงผลงาน ทักษะศึกษา การทำโครงการ ฯลฯ

๕. สื่อบริบท เป็นสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมสถานการณ์ต่างๆ เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

แนวทางในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนสามารถดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดจุดประสงค์จากตัวชี้วัด
๒. ศึกษาผู้เรียน
๓. ศึกษาธรรมชาติของเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
๔. พิจารณาประโยชน์และความคุ้มค่าของสื่อการเรียนการสอน
๕. หาประสิทธิภาพของสื่อโดยปรับปรุงและพัฒนาสื่อที่จัดทำไว้

การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

ผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

๑. ศึกษาเนื้อหาสาระในสื่อที่เลือกไว้ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดหาเพิ่มเติม
๒. ทดลองใช้สื่อบางประเภท เพื่อความคล่องตัวในการใช้จริง
๓. จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานการณ์ให้พร้อม เพื่อไม่ให้เสียเวลาในการใช้
๔. เตรียมตัวผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. ใช้สื่อตามแผนที่กำหนด
๖. ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้

ความหมายของแหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ความรู้ทางวิทยาการและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางเพื่อเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้

ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้

- * เป็นแหล่งการศึกษาตามอัธยาศัย
- * เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- * เป็นแหล่งปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- * เป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ
- * เป็นแหล่งสร้างเสริมความรู้ ความคิด วิทยาการ ประสบการณ์

ประเภทของแหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้จัดไว้เป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. แหล่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น น้ำตก ทะเล ภูเขา ฯลฯ
๒. แหล่งการเรียนรู้ที่จัดตั้งขึ้น ที่มีทั้งในและนอกสถานศึกษา คือ
  - ๒.๑ แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๒.๒ แหล่งการเรียนรู้นอกสถานศึกษา ได้แก่ ศาสนสถาน วัดสมหวังนาราม สวนยางพารา สวนโมกขพลาราม วัดธารน้ำไหล ศูนย์ดิจิทัลชุมชน ตำบลกรูด ศูนย์ดิจิทัลชุมชน เทศบาลตำบลเคียนซา พิพิธภัณฑ์ปลาหิน พิพิธภัณฑ์เมืองคนดี พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์เมืองท่าทอง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ไซยาห้องสมุดประชาชน ฯลฯ

๓. แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรบุคคล ได้แก่ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านต่างๆซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดประดู่ เจ้าหน้าที่อนามัย เจ้าหน้าที่ตำรวจ ช่างไม้ ช่างปูน แม่ค้า พ่อค้า ผู้ปกครอง ช่างเสริมสวย พนักงานโรงแรม ชาวสวนยาง ชาวไร่ ช่างทำไม้กวาด ไม้ไผ่ กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ

แหล่งการเรียนรู้ทุกประเภทล้วนเป็นส่วนเติมเต็มให้กับการเรียนรู้การสอน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องคำนึงถึงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

อภิธานศัพท์

กตัญญูกตเวที ผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วและตอบแทน แยกออกเป็น ๒ ข้อ

๑. กตัญญูรู้คุณท่าน

๒. กตเวทีตอบสนองหรือสนองคุณท่าน ความกตัญญูกตเวทีว่าโดยขอบเขตแยกได้เป็น ๒ ระดับคือ

๒.๑ กตัญญูกตเวทีต่อบุคคลผู้มีคุณความดีหรืออุปการะต่อตนเป็นส่วนตัว

๒.๒ กตัญญูกตเวทีต่อบุคคลผู้ได้บำเพ็ญคุณประโยชน์หรือมีคุณความดี เกื้อกูลแก่ส่วนรวม

กรรมฐาน ที่ตั้งแห่งการงาน. อารมณ์เป็นที่ตั้งแห่งการงานของใจ อุบายทางใจ วิธีฝึกอบรมจิต มี ๒ ประเภท คือ สมถกรรมฐาน คือ อุบายสงบใจ วิปัสสนากรรมฐาน อุบายเรื่องปัญญา

ฆราวาสธรรม ๔ ธรรมสำหรับฆราวาส ธรรมสำหรับการครองเรือน หลักการครองชีวิตของคฤหัสถ์ ๔ ประการ ได้แก่ ๑.สัจจะ คือ ความจริง ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริงใจ พูดจริง ทำจริง ๒.ทมะ คือการฝึกฝน การข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดตนนิสัย แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา ๓.ขันติ คือความอดทน ตั้งหน้าทำหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ทนทาน ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ท้อถอย ๔.จาคะ คือ เสียสละ สละกิเลส สละความสุขสบาย และผลประโยชน์ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมที่จะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และความต้องการของผู้อื่น พร้อมที่จะร่วมมือช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว

เบญจธรรม ธรรม ๕ ประการ ความดี ๕ อย่าง ที่ควรประพฤติคู่กันไปกับการรักษา
เบญจศีลตามลำดับข้อ ดังนี้ ๑.เมตตากุศล ๒.สัมมาอาชีวะ ๓.กามสังวร (สำรวมในกาม) ๔.สัจจะ ๕.สติสัมปชัญญะ

บรรทัดฐาน ข้อตกลงของสังคมที่กำหนดให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติ บางทีเรียก ปทัสถาน สามารถใช้บรรทัดฐานของสังคม (social norms) เป็นมาตรฐานความประพฤติในทางจริยธรรมได้ ซึ่งแยกออกเป็น

ก. วิถีประชา (folkways) ได้แก่ แบบแผนพฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่สังคมยอมรับ

และได้ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมา มักเกี่ยวข้องกับเรื่องการดำเนินชีวิต และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรม จะไม่มีกฎเกณฑ์เคร่งครัดแน่นอนตายตัว

ข. กฎศีลธรรม หรือจารีต (mores) เป็นมาตรฐานความประพฤติของสังคมที่มีการกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมที่เข้มข้น ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืน อาจมีการลงโทษ แม้ว่าในบางครั้งจะไม่มีลายลักษณ์อักษรก็ตาม เช่น การลวนลามสตรีในชนบท ต้องลงโทษด้วยการเสียผี

ค. กฎหมาย (law) เป็นมาตรฐานความประพฤติที่รัฐกำหนดให้สมาชิกของรัฐพึงปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ และกำหนดวิธีการปฏิบัติลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน

ภัยพิบัติ เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายและสูญเสียอย่างรุนแรง เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์จนชุมชนหรือสังคมที่เผชิญปัญหาไม่อาจรับมือ เช่น ดินถล่ม สึนามิ ไฟป่า ฯลฯ

แหล่งภูมิศาสตร์ หมายความว่า พื้นที่ของประเทศ เขต ภูมิภาค และท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงทะเล ทะเลสาบ แม่น้ำ ลำน้ำ เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่อื่นทำนองเดียวกันด้วย

ภาคผนวก

คำสั่งโรงเรียนบ้านห้วยบง

ที่ ๒๙/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

*****

เพื่อให้การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านห้วยบง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ และสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านห้วยบง ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. นายนพดล จันทรเทพ	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวจรรยา ก้าวงษ์	หัวหน้าระดับปฐมวัย	กรรมการ
๓. นางพรนภา พรสุวรรณ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	กรรมการ
๔. นางสาวอรุณศรี อ้ายมาศน้อย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กรรมการ
๕. นางสาวปาริฉัตร พลุน้อย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๖. นางภรณ์วิชิรา ดีสม	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ	กรรมการ
๗. นายบุญนำ ตุ่นเพื่อย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	กรรมการ
๘. นางสาวประกายวรรณ ไสยวรรณ	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	กรรมการ
๙. นายบุญนำ ตุ่นเพื่อย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ	กรรมการ
๑๐. นางสาวขวัญใจ ใจอินตา	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	กรรมการ
๑๑. นางพรนภา พรสุวรรณ	หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กรรมการ
๑๒. นางสาวขวัญใจ ใจอินตา	หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
๑๓. นายสุเมธ วุฒิชัยปัญญา	ผู้ช่วยฝ่ายบริหารวิชาการ	กรรมการผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการ มีหน้าที่และดำเนินการจัดการตามขั้นตอนที่กำหนด ดังนี้

๑. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายละเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษาและแนวทางการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒. จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร

๔. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่างๆ และชุมชน เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

๕. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องและนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่างๆ มาพิจารณาเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๖. ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้

๗. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ระดับชั้น และช่วงชั้น ระดับวิชา กลุ่มวิชา ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา

๘. ตรวจสอบทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมาแล้วใช้ผลการประเมิน เพื่อวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของครูและการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาต่อไป

๙. รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยเน้นผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับเหนือสถานศึกษา สาธารณชน และผู้เกี่ยวข้อง

๑๐. ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

ทั้งนี้ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายณพดล จันทรเทพ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบง

คณะผู้จัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนบ้านห้วยบง พุทธศักราช ๒๕๖๖
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

คณะที่ปรึกษา

๑. นายนพดล จันทรเทพ
๒. นายสุกิจ ราชอุปนันท์
๓. นางสาวขวัญใจ ใจอินตา

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยบง
ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านห้วยบง
หัวหน้างานบริหารวิชาการ

คณะผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. นายสุกิจ ราชอุปนันท์

ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านห้วยบง

